

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Језик
српског народа

ЈУ Службени гласник Републике Српске,
Бања Лука, Паве Радана 32А
Телефон/факс: (051) 311-532, 302-708
Internet: <http://www.sglasnik.org>
E-mail: sglasnikrs@blic.net
sgl.finance@blic.net

Петак, 4. јануар 2008. године
БАЊА ЛУКА
Број 1 Год. XVII

Жиро-рачуни: НЛБ Развојна банка а.д.
Бања Лука 562-099-00004292-34
Volksbank а.д. Бања Лука
567-162-10000010-81
Нова бањалучка банка АД Бања Лука
551-001-00029639-61

1

На основу тачке 2. Амандмана XL на Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О РЕПУБЛИЧКИМ РОБНИМ РЕЗЕРВАМА

Проглашавам Закон о републичким робним резервама, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Шеснаестој сједници, одржаној 12. децембра 2007. године - а Вијеће народа 24. децембра 2007. године потврдило да усвојеним Законом о републичким робним резервама није угрожен витални национални интерес конститутивних народа у Републици Српској.

Број: 01-020-1289/07
28. децембра 2007. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Др **Рајко Кузмановић**, с.р.

ЗАКОН

О РЕПУБЛИЧКИМ РОБНИМ РЕЗЕРВАМА

I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(1) Овим законом уређују се планирање, управљање, формирање, обнављање, употреба и коришћење републичких робних резерви и обезбјеђење простора за смјештај и чување, пословање и финансирање републичких робних резерви, те права и обавезе републичких органа у пословању републичким робним резервама на територији Републике Српске (у даљем тексту: Република).

(2) Одредбе овог закона сходно се примјењују на робне резерве јединица локалне самоуправе.

(3) Предузећа и друга правна лица чије је пословање од посебног интереса за Републику могу формирати робне резерве у складу са посебним актом Владе Републике Српске.

Члан 2.

Послови републичких робних резерви (у даљем тексту: робне резерве) су од посебног значаја за Републику Српску.

Члан 3.

(1) Робне резерве чине:

а) основни пољопривредни производи (укључујући и резерве меса у живој стоци) и индустријско-прехрамбени производи неопходни за исхрану становништва, одређени индустријско-непрехрамбени производи, сировине,

репродукциони материјал, енергетски производи, индустријски производи и деривати нафте који су потребни за производњу, лијекови - хумани и ветеринарски, санитарски материјал и медицинско-ветеринарска и друга средства потребна за производњу и транспорт робе, који су од посебног значаја за Републику,

б) поклони и помоћи у роби и у новцу,

в) новчана средства у домаћој и иностраној валути.

(2) Врсте и количине робе из става 1. овог члана одређују се Акционим планом робних резерви, који на приједлог Републичке дирекције за робне резерве (у даљем тексту: Дирекција), а уз сагласност Министарства трговине и туризма, доноси Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада).

(3) Робне резерве чини и роба одузета у поступку инспекцијског надзора и стављена на располагање Дирекцији.

Члан 4.

Робне резерве формирају се и користе за:

а) обезбјеђење основних потреба Републике у случају великих природних непогода, техничко-технолошких, еколошких катастрофа, ратног стања и непосредне ратне опасности и других ванредних прилика које доводе до несташице добара за потребе привреде и снабдијевања становништва;

б) за отклањање значајних поремећаја и нестабилности на тржишту или ради спречавања наступања тих поремећаја, а који се не могу отклонити другим мјерама економске политике;

в) упућивање хитне помоћи другим државама у случају великих катастрофа, тржишних поремећаја, као и пружања хуманитарне помоћи тим државама;

г) управљање робом одузетом у поступку инспекцијског надзора.

Члан 5.

Дирекција и сва предузећа која формирају робне резерве дужни су да у својим робним резервама увијек имају по структури и обиму планирани минимум робе и да их обнављају.

II - ПЛАНИРАЊЕ И УПРАВЉАЊЕ РОБНИМ РЕЗЕРВАМА

Члан 6.

(1) Робне резерве планира и њима управља Влада.

(2) Стручне и друге послове који се односе на формирање, размјештај, набављање, чување и коришћење робних резерви обавља Републичка дирекција за робне резерве, као републичка управна организација у саставу Министарства трговине и туризма (у даљем тексту: Министарство).

(3) Републичким робним резервама послује Дирекција у оквиру права, овлашћења и обавеза утврђених овим законом.

(4) Дирекција има својство правног лица, са правима и дужностима утврђеним законом и послује по тржишним принципима.

(5) Дирекција је обавезна да посредством Министарства предложи Влади доношење стратешких одлука у области робних резерви, а посебно одлука у вези са изградњом нових складишних простора, те промјеном структуре и обима робе.

(6) О стању и управљању робним резервама Влада једном годишње подноси извјештај Народној скупштини Републике Српске.

Члан 7.

(1) У управљању робним резервама Влада:

а) предлаже Народној скупштини Републике Српске Средњорочну стратегију обнављања и развоја републичких робних резерви, за период од пет година (у даљем тексту: Средњорочна стратегија),

б) доноси Акциони план за наредну годину,

в) одређује начин управљања, коришћења и обнављања робних резерви,

г) одлучује о коришћењу робних резерви,

д) прихвата годишњи обрачун и утврђује годишњи извјештај о управљању робним резервама,

ђ) одлучује о продаји некретнина које нису потребне за складиштење робних резерви,

е) одлучује о преносу појединих средстава робних резерви уз накнаду или без накнаде одређеним организацијама и удружењима, ако су та средства коришћењем постала неприкладна за даље држање.

(2) О управљању и коришћењу робним резервама Влада одлучује на приједлог Дирекције, за који је претходно прибављена сагласност Министарства.

(3) Финансијска средства за робне резерве утврђује се и користе на основу финансијског плана који доноси Влада, на приједлог директора Дирекције, а по претходно прибављеном мишљењу министра трговине и туризма (у даљем тексту: министар) и министра финансија.

Члан 8.

(1) У пословању робним резервама Дирекција закључује уговоре о пословима робног промета и друге уговоре, на начин и под условима који су предвиђени за предузећа, ако овим законом није другачије одређено.

(2) Дирекција је обавезна да приликом закључивања уговора из става 1. овог члана поступа са пажњом доброг привредника.

(3) За обавезе настале по уговорима из претходног става Дирекција одговара средствима из члана 23. овог закона.

Члан 9.

Формирање, обнављање, употреба, коришћење и територијални размјештај робних резерви, те обезбјеђење складишног простора за смјештај и чување тих резерви спроводи се на основу Средњорочне стратегије и Акционог плана робних резерви.

Члан 10.

(1) Средњорочну стратегију доноси Народна скупштина Републике Српске, на приједлог Владе.

(2) Средњорочна стратегија садржи врсту, назив, количину и вриједност робе која се формира, њен глобални територијални размјештај, намјену и капацитет складишног простора за њен смјештај, потребни износ средстава за формирање резерви и одржавање тог простора.

Члан 11.

(1) Акциони план, на приједлог Дирекције, за који је претходно прибављена сагласност министарства која су надлежна за одређене врсте робе, доноси Влада.

(2) Планом из става 1. овог члана утврђују се врста, назив, количина и вриједност робе која се формира и обнавља, територијални размјештај, замјена и капацитет складишног простора за њен смјештај, потребан износ средстава за формирање резерви и одржавање складишног простора.

(3) План из става 1. овог члана садржи и најмање количине робе у робним резервама које се искључиво користе за намјене утврђене у члану 4. тачка а) овог закона.

(4) О количинама и размјештају по мјестима складиштења робе које чине стратешке резерве према Плану из става 1. овог члана својим актом одлучује Влада.

(5) У поступку припремања Акционог плана прибављају се усаглашени приједлози надлежних министарстава, те обавља међусобна сарадња и координација, нарочито у погледу одређивања врсте, количине и намјене робних резерви.

(6) Акциони план за нареду годину доноси се до краја текуће године, истовремено са поступком доношења буџета Републике Српске.

Члан 12.

Акционим планом одређују се:

а) врста, назив, количина и вриједност робе која се набавља и обнавља,

б) најмања количина појединих врста робе која мора стално бити на располагању за потребе снабдијевања у случају природних и других несрећа већег обима,

в) територијални размјештај робе,

г) услови под којим се одређене врсте и количине сталних резерви могу ускладиштити,

д) износ и извори потребних средстава за извршење Акционог плана.

III - ФОРМИРАЊЕ, ОБНАВЉАЊЕ, УПОТРЕБА И КОРИШЋЕЊЕ РОБНИХ РЕЗЕРВИ

Члан 13.

(1) Робне резерве формирају се куповином робе из домаће производње и уговарањем производње појединих производа или размјеном.

(2) Ако на домаћем тржишту нема довољно одређене робе из домаће производње или се она не производи у земљи, робне резерве формирају се куповином робе у иностранству.

Члан 14.

Дирекција врши куповину и продају робе робних резерви ради њиховог формирања, коришћења и обнављања у складу са прописима.

Члан 15.

О куповини робе на домаћем тржишту, као и о куповини робе из увоза, у складу са Акционим планом, одлучује директор Дирекције, уз претходно прибављено мишљење министарства која су надлежна за поједине врсте робе и уз сагласност Владе.

Члан 16.

(1) Робне резерве одржавају се сталним обнављањем, зависно од врсте робе и њеног вијека трајања, а у складу са Акционим планом.

(2) Роба се обнавља продајом или куповином, замјеном и давањем на зајам, о чему одлучује директор Дирекције, уз претходно прибављено мишљење Министарства, а уз сагласност Владе.

(3) Роба се може уступити без накнаде, у складу са законом.

Члан 17.

(1) Робне резерве користе се за намјене утврђене у члану 4. овог закона.

(2) О коришћењу робних резерви за намјене из става 1. овог члана одлучује Влада, на приједлог директора Дирекције, за који је претходно прибављена сагласност Министарства.

Члан 18.

(1) У случају значајних пореметња на тржишту, робне резерве користе се и за намјене утврђене у члану 4. тачка б) овог закона.

(2) Влада, на приједлог Министарства, посебним актом утврђује шта се сматра значајним пореметњем на тржишту, врсте интервентних мјера и њихово трајање.

Члан 19.

(1) Робне резерве јединица локалне самоуправе могу се формирати на основу одлуке надлежног органа те јединице.

(2) Надлежни орган јединице локалне самоуправе дужан је да достави Дирекцији акт о формирању робних резерви, у року од 30 дана од дана његовог доношења.

(3) На основу акта из става 2. овог члана, Дирекција ће сарађивати са надлежним органима јединица локалне самоуправе ради праћења и планирања републичких робних резерви.

Члан 20.

(1) Влада посебним актом утврђује која предузећа чије је пословање од посебног интереса за Републику и друга правна лица формирају робне резерве.

(2) Надлежни орган јединице локалне самоуправе утврђује која предузећа чије је пословање од локалног интереса и друга правна лица формирају робне резерве.

Члан 21.

(1) Формирање, обнављање и коришћење робних резерви предузећа врши се на основу Акционог плана.

(2) Одредбе овог закона које се односе на садржину Акционог плана сходно се примјењују и на садржину годишњег плана робних резерви јединица локалне самоуправе, предузећа и других правних лица.

Члан 22.

Робне резерве предузећа из члана 20. став 1. овог закона користе та предузећа за властите потребе и за намјене утврђене у члану 4. овог закона, у складу са одлуком Владе.

IV - ФИНАНСИРАЊЕ РОБНИХ РЕЗЕРВИ

Члан 23.

(1) Средства за робне резерве обезбјеђују се из:

- а) средстава буџета Републике,
- б) средстава обезбјеђених на основу посебних прописа,
- в) средстава позитивног резултата пословања Дирекције,
- г) средстава која предузећа и друга правна лица издвајају за оснивање оперативних резерви по посебним прописима,
- д) средстава од закупине складишта и најма опреме робних резерви,
- ђ) средстава из добијених кредита и донација у роби и новцу и
- е) других извора у складу са законом.

(2) Средства из става 1. т. а), в), г), д), ђ) и е) овог члана намијењена су за покриће трошкова куповине робе робних резерви, плаћања услуга, инвестиционих издатака, амортизације и негативних разлика у пословању с робним резервама, те обнављању робних резерви и воде се на жиро-рачуну Дирекције.

Члан 24.

(1) Средства за стварање и обнављање робних резерви, обезбјеђивање и одржавање складишта за њихов смјештај и чување, као и опрему тих складишта, утврђују се и распоређују финансијским планом Дирекције.

(2) Финансијским планом Дирекције средства из става 1. овог члана утврђују се и распоређују за:

- а) формирање, коришћење, обнављање и складиштење робних резерви,
- б) обезбјеђивање, одржавање и опрему складишног простора за смјештај и чување робних резерви,
- в) покриће губитака на роби насталих због тога што се роба није могла благовремено обновити и
- г) обавезе према осталим корисницима.

Члан 25.

Финансијски план из члана 24. овог закона израђује Дирекција, а доноси га Влада, уз претходно прибављено мишљење Министарства и Министарства финансија.

Члан 26.

(1) Дирекција утврђује резултате пословања и распоређује остварена средства својим годишњим обрачуном.

(2) Годишњи обрачун Дирекције доноси директор Дирекције, уз претходно прибављено мишљење Министарства, а одобрава га Влада.

(3) Уз годишњи обрачун Дирекција доставља Влади и извјештај о пословању робним резервама.

Члан 27.

(1) Влада може, на приједлог Дирекције, а по претходно прибављеном мишљењу Министарства, располагати складиштима и другим некретнинама које користи Дирекција.

(2) Поједине покретне ствари и опрему, које нису у употреби, Дирекција може, уз сагласност Владе, а по претходно прибављеном мишљењу Министарства, отуђити под условима предвиђеним законом.

Члан 28.

Складишта, односно пословне просторије, као и дијелови складишта, покретне ствари и опрема који одређено вријеме нису потребне за робне резерве могу се уз накнаду дати у закуп, о чему одлучује директор Дирекције.

Члан 29.

(1) Робна из робних резерви која се користи у предузећу и има карактер средстава за рад може се дати у закуп.

(2) О закупу из претходног става одлучује директор Дирекције.

V - ОБЕЗБЈЕЂИВАЊЕ И ОДРЖАВАЊЕ СКЛАДИШНОГ ПРОСТОРА И СМЈЕШТАЈ И ЧУВАЊЕ РОБНИХ РЕЗЕРВИ

Члан 30.

Робне резерве смјештају се и чувају у складиштима која су у власништву Републике, као и у складиштима узетим у закуп, повјеравањем на чување правним лицима која испуњавају услове за обнављање тих послова, те кредитирањем залиха предузећа.

Члан 31.

(1) У недостатку складишног простора у власништву Републике, Дирекција обезбјеђује складишни простор узимањем складишних простора у закуп.

(2) Међусобни односи Дирекције и других субјеката у вези са обезбјеђивањем и коришћењем складишног простора на начин из претходног става уређују се уговором.

(3) Изузетно, у одређеним случајевима, Дирекција може робне резерве чувати у складиштима предузећа и других правних лица која производе одређену робу.

Члан 32.

(1) Изузетно, у оправданим ситуацијама, може се предвидјети изградња или куповина складишног простора у власништву Републике.

(2) Ову одлуку доноси Народна скупштина Републике Српске, на приједлог Владе.

Члан 33.

(1) Послови складиштења робе из робних резерви могу се повјерити правним лицима која испуњавају услове за обављање тих послова, о чему Дирекција закључује посебне уговоре.

(2) Роба која се складишти, на начин прописан у ставу 1. овог члана, не може бити предмет шенидбе, нити осигурања потраживања трећих лица према складиштару.

(3) У случају покретања стечајног поступка над субјектима из става 1. овог члана, за робу из робних резерви признаје се излучно право, на основу уговора о ускладиштењу.

Члан 34.

(1) Предузећа којим су повјерени на чување роба, складишта и опрема републичких робних резерви на основу уговора обавезна су на заштити тајности података и не могу без одобрења Дирекције ту робу, складишта и опрему користити, отуђити, промијенити им намјену, прескладиштити робу у друга складишта, односно располагати њима на други начин противно том уговору.

(2) Уговором из става 1. овог члана не може се предвидјети право прече куповине робе из робних резерви у корист предузећа којим је роба повјерена на смјештај и чување.

Члан 35.

Дирекција је дужна да на крају сваке године предлаже Влади робу за коју није неопходно робно складиштење и за коју се могу обезбиједити новчана средства за њену набавку у случају потребе, с обзиром на њене количине на тржишту.

Члан 36.

(1) На услове складиштења, чувања и обезбјеђења робних резерви, нормативе кала, квара, растура и лома примјењују се посебни прописи из тих области.

(2) Специфичности чувања робе одузете у поступку инспекцијског надзора регулисаће се посебним актом који доноси директор Дирекције, у сарадњи са директором Републичке управе за инспекцијске послове.

VI - НАДЗОР

Члан 37.

(1) Надзор над примјеном овог закона и прописа донесених на основу овог закона врши Министарство.

(2) Инспекцијски надзор над спровођењем одредаба овог закона обавља Републичка управа за инспекцијске послове - Инспекторат, у складу са овлашћењима утврђеним посебним прописима.

Члан 38.

Надзор над примјеном уговора о складиштењу и чувању робних резерви и стању резерви спроводе овлашћени службеници Дирекције, у складу са правилником који доноси директор, уз сагласност министра.

Члан 39.

Правна лица којима је уговором повјерено обављање послова у вези са робним резервама дужна су да омогуће прегледање робе, складишта и објеката у којима се производи или налази роба робних резерви и да ставе на увид потребну документацију из пословања робним резервама, те омогуће овлашћеним службеницима Дирекције изузимање и премјештај робе.

VII - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 40.

Одговорно лице у предузећу или другом правном лицу са којим је Дирекција закључила уговор о чувању и складиштењу робе и опреме робних резерви које ту робу или опрему неовлашћено користи, отуђи, промијени јој намјену, прескладишти робу или опрему у друго складиште или на други начин њоме располаже без одобрења Дирекције казниће се за кривично дјело затвором од шест мјесеци до пет година (чл. 33. и 34.).

Члан 41.

(1) Новчаном казном од 5.000 до 15.000 КМ казниће се за прекршај предузеће и друго правно лице ако:

а) се не придржава уговора о складиштењу и чувању робних резерви (чл. 31, 33. и 34.),

б) спрјечи овлашћеног службеника Дирекције, односно тржишног инспектора у пословима надзора (чл. 38. и 39.).

(2) За прекршај из претходног става казниће се и одговорно лице у предузећу или другом правном лицу новчаном казном од 500 до 1.500 КМ.

Члан 42.

Новчаном казном од 1.000 до 3.000 КМ казниће се за прекршај одговорно лице у Дирекцији ако робу робних резерви повјери на смјештај и чување предузећу или другом правном лицу са којим нема претходно закључен уговор о смјештају, чувању или ако таквим уговором предвиди право прече куповине те робе у корист предузећа или другог правног лица (чл. 33. и 34.).

VIII - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 43.

(1) Влада ће у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона предложити Народној скупштини Републике Српске Средњорочну стратегију.

(2) Након доношења Стратегије из става 1. овог члана, Влада ће у року од 30 дана донијети Акциони план.

(3) До доношења аката из ст. 1. и 2. овог члана пословање робним резервама обављаће се према одлуци Владе.

Члан 44.

(1) Влада ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети следеће подзаконске акте:

а) акт којим се утврђује шта се сматра значајним поремећајем на тржишту (члан 18.),

б) акт којим се утврђују предузећа и друга правна лица од посебног интереса за Републику (члан 20.).

(2) Директор Дирекције ће у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона донијети акт којим ће се уредити поступање са робом одузетом у поступку инспекцијског надзора (члан 36.).

Члан 45.

Дирекција ће уговоре о складиштењу робних резерви закључене до ступања на снагу овог закона ускладити са одредбама овог закона, у року од три мјесеца од дана његовог ступања на снагу.

Члан 46.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о робним резервама ("Службени гласник Републике Српске", број 21/96).

Члан 47.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-1901/07
12. децембра 2007. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Мр Игор Радојичић, с.р.

2

На основу тачке 2. Амандмана XL на Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О УСЛОВИМА И НАЧИНУ ИЗМИРЕЊА ОБАВЕЗА ПО ОСНОВУ РАЧУНА СТАРЕ ДЕВИЗНЕ ШТЕДЊЕ ЕМИСИЈОМ ОБВЕЗНИЦА У РЕПУБЛИЦИ СРПској

Проглашавам Закон о условима и начину измирења обавеза по основу рачуна старе девизне штедње емисијом обвезница у Републици Српској, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Шеснаестој сједници, одржаној 12. децембра 2007. године - а Вијеће народа 24. децембра 2007. године потврдило да усвојеним Законом о условима и начину измирења обавеза по основу рачуна старе девизне штедње емисијом обвезница у Републици Српској није угрожен витални национални интерес конститутивних народа у Републици Српској.

Број: 01-020-1288/07
28. децембра 2007. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Др **Рајко Кузмановић**, с.р.

ЗАКОН

О УСЛОВИМА И НАЧИНУ ИЗМИРЕЊА ОБАВЕЗА ПО ОСНОВУ РАЧУНА СТАРЕ ДЕВИЗНЕ ШТЕДЊЕ ЕМИСИЈОМ ОБВЕЗНИЦА У РЕПУБЛИЦИ СРПској

I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ**Члан 1.**

(1) Овим законом уређују се услови и начин измирења обавеза Републике Српске по основу рачуна старе девизне штедње депоноване у домаћим банкама на територији Републике Српске.

(2) У смислу овог закона, под рачунима старе девизне штедње подразумевају се девизна средства код банака на територији Републике Српске са стањем на дан 31. децембар 1991. године, укључујући камату обрачунату до тог датума, а умањена за директне исплате банке након тог датума, за пренесена и искоришћена средства са јединственог приватизационог рачуна у Републици Српској и за евентуалне исплате после 31. децембра 1991. године по било којем другом основу.

Члан 2.

(1) Износ обавеза по основу рачуна старе девизне штедње који се измирује емисијом обвезница утврђује се у складу са овим законом и Уредбом о поступку верификавања потраживања и готовинских исплата по основу рачуна старе девизне штедње у Републици Српској (у даљем тексту: Уредба "Службени гласник Републике Српске", бр. 102/06, 124/06, 17/07, 62/07 и 105/07).

(2) Средства за измирење обавеза по основу старе девизне штедње обезбјеђује Република Српска.

Члан 3.

Рачуни старе девизне штедње дефинисани чланом 1. овог закона не обухватају рачуне старе девизне штедње у филијалама Љубљанске банке, Инвест банке и других страних банака на територији Републике Српске, односно Босне и Херцеговине.

Члан 4.

Обрачуната и неисплаћена камата према уговорима из члана 1. овог закона након 1. јануара 1992. године се сторнира и од истог датума па до ступања на снагу Закона о измирењу обавеза по основу рачуна старе девизне штедње ("Службени гласник БиХ", бр. 28/06, 76/06 и 72/07) врши се нови обрачун камата по годишњој стопи од 0,5%.

II - ПРАВИЛА ВЕРИФИКАЦИЈЕ**Члан 5.**

(1) Верификација представља неопходан поступак којим се идентификују лица која потражују средства на рачунима старе девизне штедње (у даљем тексту: потражилац), врши провјера износа рачуна старе девизне штедње сваког потражиоца и региструју сва потраживања по основу рачуна старе девизне штедње, чиме се потврђују, а не редифинишу и не раскидају постојећа права.

(2) Након завршетка верификације, потражилац добија потврду о верификацији која идентификује потражиоца и верификује износ рачуна старе девизне штедње.

(3) Потврда из става 2. овог члана представља основ за измирење потраживања по основу рачуна старе девизне штедње и издаје се у облику формулара који прописује министар финансија Републике Српске и садржи:

а) сваки појединачни рачун из члана 1. овог закона и верификовани износ,

б) идентитет власника и

в) назив банке и број банкарског текућег рачуна на који ће бити извршена готовинска исплата и исплате по основу емитованих обвезница.

(4) Ако потражилац располаже са више рачуна у једној или више банака на територији Републике Српске, сви рачуни појединачно се верификују и износи сабирају ради утврђивања укупног износа потраживања. Сваки појединачни потражилац добија само једну потврду о верификацији.

Члан 6.

Обавезе по основу рачуна старе девизне штедње које нису верификоване могу се доказивати и остваривати само у судском поступку, у складу са одредбама Закона о измирењу обавеза по основу рачуна старе девизне штедње.

Члан 7.

Верификација извршена до дана ступања на снагу овог закона прихвата се као важећа, а у складу са одредбама Закона о измирењу обавеза по основу рачуна старе девизне штедње и Уредбом.

III - ЕМИСИЈА ОБВЕЗНИЦА**Члан 8.**

(1) Обавезе по основу рачуна старе девизне штедње које нису извршене исплатом у готовини у складу са одредбама Закона о измирењу обавеза по основу рачуна старе девизне штедње и Уредбом извршавају се емисијом обвезница старе девизне штедње (у даљем тексту: обвезнице).

(2) Емисија обвезница може се извршити кроз више sukcesивних емисија обвезница са различитим датумима емисије, а под истим условима емисије утврђеним овим законом.

(3) Обвезнице су неограничено преносиве хартије од вриједности емитоване у нематеријализованом облику - електронском запису, емитоване у серији на основу којих власници обвезница имају право на наплату главнице и камате у складу са овим законом и одлуком о емисији.

Члан 9.

(1) Обвезнице се емитују под следећим условима:

а) врста обвезнице: дугорочна обвезница са каматним приносом (купоном), на име;

б) деноминација: једна конвертибилна марка;

в) номинална вриједност емисије: вриједност обавеза по основу рачуна старе девизне штедње које нису извршене исплатом у готовини, утврђена у складу са овим законом и Уредбом;

г) рок доспијећа: пет година од дана емисије;

д) каматна стопа: фиксна, 2,5% годишње.

(2) Исплата доспјеле главнице и обрачунате камате врши се преносом средстава на рачун власника обезвјенице истеком седам дана од дана доспијећа главнице, односно доспијећа камате, без одбитака трошкова и накнада Централног регистра хартија од вриједности АД Бања Лука (у даљем тексту: Централни регистар).

(3) Централни регистар обавља послове платног агента у складу са закљученим уговором.

(4) Обезвјенице ће бити уврштене на службено берзанско тржиште Бањалучке берзе АД Бања Лука (у даљем тексту: Бањалучка берза).

Члан 10.

(1) Обезвјенице представљају директну и безусловну обавезу Републике Српске, међусобно су равноправне и најмање су у истом рангу са свим другим садашњим и будућим обавезама за чије извршење средства обезбјеђује Република Српска.

(2) Република Српска може, у било које вријеме, откупили обезвјенице по било којој цијени на тржишту или на други начин, у складу са одлуком Владе Републике Српске (у даљем тексту: Влада), под условом да, у случају куповине јавном понудом, таква понуда буде једнако доступна свим власницима обезвјеница.

(3) Власник обезвјенице нема право тражити пријевремено доспијеће обезвјеница, тј. прогласити било коју обезвјеницу доспјелом и плативом прије њеног доспијећа.

Члан 11.

Поступак емисије обезвјеница обухвата:

а) доношење одлуке о емисији и

б) упис обезвјеница на рачуне код Централног регистра.

Члан 12.

(1) Одлуку о емисији обезвјеница доноси Влада.

(2) Одлука о емисији обезвјеница обавезно садржи:

а) опште податке о емитенту,

б) датум доношења одлуке о емисији,

в) врсту емисије,

г) редни број емисије, ознаку врсте и класе обезвјеница,

д) број, номиналну вриједност обезвјеница, као и укупну вриједност емисије,

ђ) доспијеће, висину камате, начин и рокове за исплату главнице и камате,

е) укупан број и вриједност до сада емитованих обезвјеница исте класе,

ж) права и ограничења права садржаних у обезвјеници,

з) податке о уврштењу обезвјеница на службено берзанско тржиште Бањалучке берзе,

и) начин обрачуна и утврђивања камате о роковима доспијећа,

ј) податке о лицу овлашћеном за спровођење одлуке о емисији и

к) друге елементе битне за спровођење овог закона.

(3) Саставни дио одлуке о емисији је и отплатни план којим се утврђују рокови отплате главнице и камате.

(4) Одлука о емисији објављује се у "Службеном гласнику Републике Српске" и најмање једном дневном листу доступном на цијелој територији Босне и Херцеговине.

Члан 13.

(1) Лице овлашћено за спровођење одлуке о емисији дужно је да у року од осам дана од дана доношења одлуке о емисији поднесе Централном регистру захтјев за регистрацију (упис) обезвјеница.

(2) Уз захтјев за регистрацију обезвјеница, лице овлашћено за спровођење одлуке о емисији доставља одлуку о емисији и извјештај о обавезама по основу рачуна старе девизне штедње које се извршавају емисијом обезвјеница, а које су верификоване у складу са одредбама Закона о измирењу обавеза по основу рачуна старе девизне штедње и Уредбом.

(3) Извјештај из става 2. овог члана израђује се на основу појединачних и збирних извјештаја о извршеном верификовању потраживања које израђује Агенција за посредничке, информатичке и финансијске услуге АД Бања Лука (у даљем тексту: АПИФ) и доставља Министарству финансија у складу са Уредбом, а садржи:

а) име, име једног родитеља, презиме и јединствени матични број (или други идентификациони број за нерезидента) лица које ће постати власник обезвјенице,

г) број обезвјеница и укупну вриједност обезвјеница које ће припасти сваком власнику обезвјеница,

в) број банкарског текућег рачуна власника обезвјенице преко којег се примају уплате на име камате и главнице и назив банке код које је рачун отворен и

г) адресу пребивалишта власника обезвјенице и друге податке у складу са актима Централног регистра.

(4) За тачност података о појединачним и збирним извјештајима о извршеном верификовању потраживања из става 3. овог члана одговара АПИФ.

(5) Право власништва над обезвјеницама и право располагања стиче се даном уписа обезвјеница у Централни регистар.

(6) Република Српска се не уписује у регистар емитована код Комисије за хартије од вриједности Републике Српске.

Члан 14.

(1) Централни регистар је дужан, на основу задржаних одлуке о емисији и захтјева за регистрацију обезвјеница са извјештајем из члана 13. став 2. овог закона, регистровати емисију, отворити и водити рачуне власника обезвјеница, извршити регистрацију и чувати податке о стицању власништва и правима из обезвјеница, као и издавати извјештаје, изводе и потврде о стању и промјенама на рачунима власника обезвјеница, у складу са прописима који уређују тржиште хартија од вриједности и актима Централног регистра.

(2) Централни регистар је дужан да обавјести Бањалучку берзу о регистрацији обезвјеница.

(3) На основу извјештаја Централног регистра, обезвјенице емитоване у складу са овим законом уврштавају се на службено тржиште Бањалучке берзе.

(4) На трговање обезвјеницама на секундарном тржишту примјењују се прописи којима се уређује тржиште хартија од вриједности.

Члан 15.

Трошкове Централног регистра по основу отварања рачуна власника обезвјеница, регистрације емисије и издавања власнику обезвјенице првог извода о власништву над обезвјеницама у емисији обезвјеница, извршеној у складу са овим законом, сноси Република Српска.

IV - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 16.

Одлуку о емисији обезвјеница Влада доноси у року од 60 дана од дана посљедњег готовинског измирења обавеза по основу рачуна старе девизне штедње, а најкасније до 1. марта 2008. године.

Члан 17.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-1900/07
12. децембра 2007. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Мр Игор Радојичић, с.р.

3

На основу тачке 2. Амандмана XL на Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 28/94), доносим

УКАЗ**О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ЗАШТИТИ НА РАДУ**

Проглашавам Закон о заштити на раду, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Петнаестој сједници, одржаној 9. октобра 2007. године - а Вијеће народа 22. октобра 2007. године потврдило да усвојеним Законом о заштити на раду није угрожен витални национални интерес конститутивних народа у Републици Српској.

Број: 01-020-1282/07
28. децембра 2007. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Др **Рајко Кузмановић**, с.р.

ЗАКОН**О ЗАШТИТИ НА РАДУ****I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ****Члан 1.**

(1) Овим законом уређују се заштита и здравље на раду као дјелатност од општег интереса, утврђују носиоци спровођења и унапређивања безбједности и здравља на раду, њихова права, обавезе и одговорности, превентивне мјере, као и друга питања која се односе на безбједност и здравље на раду.

(2) Заштита и здравље на раду, у смислу овог закона, обухватају скуп организираних мјера и активности усмјерених ка стварању услова који обезбјеђују:

а) безбједност на раду,

б) спречавање и отклањање опасности и штетности које могу проузруковати повреде на раду, професионална и друга обољења и општења здравља радника на раду,

в) заштиту здравља и радне способности радника.

(3) Посебна заштита прописује се ради очувања не-сметаног психофизичког развоја малолетних радника, заштите жена од ризика који би могли угрозити остваривање материнства, заштите инвалида и професионално обољелих лица од даљег општења здравља и умањења њихове радне способности, те ради очувања радне способности старијих радника у границама примјереним њиховој животној доби.

Члан 2.

Поједини изрази који се користе у овом закону имају сљедеће значење:

а) **представник радника** је лице изабрано да представља раднике у области заштите и здравља на раду код послодавца,

б) **заштита и здравље на раду** је обезбјеђивање услова на раду којим се у највећој могућој мјери смањују повреде на раду, професионална обољења и обољења у вези са радом и који стварају претпоставку за пуно физичко, психичко и социјално благостање радника,

в) **превентивне мјере** су све мјере које се предузимају или чије се предузимање планира на свим нивоима рада код послодавца ради спречавања повређивања или општења здравља радника,

г) **радно мјесто** је мјесто намијењено за обављање послова код послодавца (у објекту или на отвореном, као и на привременом и помичним градилиштима, објектима, уређајима, саобраћајним средствима и сл.) у којем радник борави или има приступ у току рада и који је под непосредном или посредном контролом послодавца,

д) **радна средина** јесте простор у којем се обавља рад и који укључује радна мјеста, радне услове, радне поступке и односе у процесу рада,

ђ) **средство за рад** су:

1) објекти који се користе као радни и помоћни простори, укључујући и објекте на отвореном простору, са свим припадајућим инсталацијама (инсталације флуида, гријање, електричне инсталације и др.),

2) опрема за рад (машина, уређај, постројење, инсталација, алат и сл.) која се користи у процесу рада,

3) конструкције и објекти за колективну заштиту и здравље на раду (заштита на прелазима, пролазима и прилазима, заклони од топлотних и других зрачења, заштита од удара електричне струје, општа вентилација и климатизација и сл.),

4) помоћне конструкције и објекти, као и конструкција и објекат који се привремено користи за рад и кретање запослених (скела, радна платформа, тунелска подграда, конструкција за спречавање одрона земље при копању дубоких ровова и сл.),

5) друга средства која се користе у процесу рада или су на било који начин повезана са процесом рада,

е) **средство и опрема за личну заштиту на раду** су одјећа, обућа, помоћне направе и уређаји који служе за спречавање повреда на раду, професионалних обољења, болести у вези са радом и других штетних посљедица по здравље запосленог,

ж) **опасне материје** су експлозивне, запаљиве, оксидирајуће, отровне, заразне, корозивне, канцерогене и радиоактивне материје утврђене стандардима и другим прописима, а које се производе, користе или складиште у процесу рада, као и материје чија су својства, када су везане за неке сунстанце, опасна по живот и здравље запослених,

з) **опасност** је околност или стање које може угрозити здравље или изазвати повреду радника,

и) **опасна појава** је догађај којим су угрожени или би могли да буду угрожени живот и здравље радника или постоји опасност од повређивања,

ј) **ризик** је вјероватноћа настанка повреде, обољења или општења здравља радника усљед опасности,

к) **акт о процјени ризика** је акт који садржи опис процеса рада са процјеном ризика од повреда и / или општења здравља на радном мјесту у радној средини и мјере за отклањање или смањивање ризика ради побољшања заштите и здравља на раду,

л) **процјена ризика** је систематско евидентирање и процјенивање свих фактора у процесу рада који могу узроковати настанак повреда на раду, обољења или општења здравља и утврђивање могућности, односно начина спречавања, отклањања или смањења ризика,

љ) **радно мјесто** са повећаним ризиком је радно мјесто утврђено актом о процјени ризика на коме, и поред потпуно или дјелимично примјенијених мјера у складу са овим законом, постоје околности које могу да угрозе заштиту и здравље запосленог,

м) **радник за заштиту и здравље на раду** је лице које обавља послове заштите и здравља на раду, има положен стручни испит о практичној оспособљености и које послодавац писаним актом одреди за обављање тих послова,

н) **овлашћена организација** за обављање послова прегледа и испитивања средстава за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду, испитивања услова радне средине, односно хемијских, биолошких и физичких штетности (осим јонизујућих зрачења), микроклиме, електро и громобранских инсталација и освјетљености је правно лице којем је министар надлежан за рад издао лиценцу, у складу са овим законом,

њ) **служба медицине рада** је служба организована према прописима о здравственој заштити, којој послодавац повјери обављање послова заштите здравља запослених,

о) **стручни налаз** је извјештај о извршеном прегледу средстава за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду и испитивању услова радне средине са закључком да ли су примјене или нису примјене прописане мјере за заштиту и здравље на раду,

п) **одговорно лице** за обављање прегледа и испитивања средстава за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду и испитивања услова радне средине, као и за потписивање стручних налаза је лице са лиценцом за вршење тих послова (у даљем тексту: одговорно лице),

р) **лиценца** је овлашћење које министар рада и борачко-инвалидске заштите (у даљем тексту: министар) даје правном или физичком лицу за обављање одређених послова у области заштите и здравља на раду, у складу са овим законом.

Члан 3.

(1) Заштиту и здравље на раду обезбјеђује и спроводи свако правно и физичко лице које запошљава једног или више радника, укључујући и јавне службе (у даљем тексту: послодавац), државни и други органи ако законом није другачије одређено.

(2) Одредбе овог закона односе се и на лица која обављају дјелатност личним радом и на лица која се на други начин радно ангажују.

(3) Права, обавезе и одговорности у вези са заштитом и здрављем на раду уређују се на директан и индиректан начин и прописима радног законодавства, пензијског и инвалидског осигурања, здравственог осигурања и здравствене заштите, техничким и другим прописима којим се штите заштита и здравље лица на раду и других лица, те колективним уговорима.

(4) Запослено лице (у даљем тексту: радник/ца) остварује заштиту и здравље на раду у складу са овим законом, прописима донесеним на основу закона, општим актом и колективним уговором.

(5) Забрањена је дискриминација радника у остваривању заштите и здравља на раду по свим основима утврђеним у Закону о раду.

Члан 4.

(1) Право на заштиту и здравље на раду, у смислу овог закона, имају:

а) лица која су у радном односу код послодавца, укључујући и јавне службе,

б) лица која су на стручном оспособљавању код послодавца без заснивања радног односа (волонтери),

в) ученици и студенти који су код послодавца на практичној обуци,

г) лица која за вријеме издржавања казне, васпитне мјере или мјере безбједности обављају наређене послове,

д) лица на професионалној рехабилитацији,

ђ) учесници добровољних и јавних радова,

е) лица која обављају дјелатност личним радом и

ж) друга лица која се по било ком основу рада налазе у просторијама и просторима послодавца (нпр. пословни сарадници, радници органа државне управе, корисници услуга, лица на организованој рекреацији и друга лица).

(2) Заштиту и здравље на раду из става 1. т. а), б), в), д) и ж) обезбјеђује послодавац; из тачке г) - установа за извршење санкција; из тачке ђ) - организатор радова, а из тачке е) - лица која обављају дјелатност личним радом.

Члан 5.

(1) Економско-социјални савјет оснива Одбор за заштиту и здравље на раду Републике Српске, од представника социјалних партнера који броји три члана.

(2) Одбор за заштиту и здравље на раду (у даљем тексту: Одбор) системски прати стање заштите и здравља на

раду, утврђује, предлаже, води и повремено преиспитује политику заштите и здравља на раду и подстиче рад на усклађивању законодавства, у сврху унапређивања мјера заштите и здравља на раду.

(3) Извјештај о стању заштите и здравља на раду Одбор периодично доставља Економско-социјалном савјету и другим надлежним органима.

Члан 6.

(1) Послодавац је дужан да у оквиру плана пословања или посебног плана мјера заштите и здравља на раду обезбједи потребна средства за спровођење и унапређивање заштите на раду са роковима за њихову реализацију.

(2) Примјена мјера заштите и здравља на раду, у смислу овог закона, не смије стварати трошкове за раднике.

Члан 7.

Синдикат учествује у уређивању, предузимању и унапређивању заштите и здравља на раду радника у складу са законом, прописима донесеним на основу закона и колективним уговором.

II - ПРЕВЕНТИВНЕ МЈЕРЕ

Члан 8.

(1) Превентивне мјере у остваривању заштите и здравља на раду обезбјеђују се примјеном савремених техничких, ергономских, здравствених, образовних, социјалних, организационих и других мјера и средстава за отклањање ризика од повређивања и оштећења здравља запослених и / или њиховог свођења на најмању могућу мјеру ради спречавања несрећа и повреда здравља, а које произилазе, повезане су или се дешавају током рада, смањивањем потенцијалних узрока ризика у радној средини, у поступку:

а) пројектовања, изградње, коришћења и одржавања објеката намијењених за радне и помоћне просторије, као и објеката намијењених за рад на отвореном простору ради безбједног одвијања процеса рада,

б) пројектовања, изградње, коришћења и одржавања технолошких процеса рада са свом припадајућом опремом за рад, ради безбједног рада запослених и усклађивања хемијских, физичких и биолошких штетности и микроклиме на радним мјестима и у радним и помоћним просторијама са прописаним мјерама и нормативима за дјелатност која се обавља на тим радним мјестима и у тим радним просторијама,

в) пројектовања, израде, коришћења и одржавања опреме за рад, конструкција и објеката за колективну заштиту и здравље на раду, помоћних конструкција и објеката и других средстава која се користе у процесу рада или која су на било који начин повезана са процесом рада, тако да се у току њихове употребе спречава повређивање или оштећење здравља запослених,

г) производње, паковања, превоза, складиштења, употребе и уништавања опасних материја на начин и по прописима и правилима којим се отклањају могућности повређивања или оштећења здравља запослених,

д) пројектовања, производње и коришћења средстава и опреме за личну заштиту на раду, чијом се употребом отклањају ризици или опасности који нису могли да буду отклонени примјеном одговарајућих превентивних мјера,

ђ) образовања, васпитања и оспособљавања у области заштите и здравља на раду.

(2) Превентивне мјере у поступцима из става 1. овог члана прописује министар.

III - ДУЖНОСТИ И ОДГОВОРНОСТИ ПОСЛОДАВЦА

Члан 9.

Дужности послодавца у смислу овог закона су опште и посебне, као и обавеза оспособљавања радника.

1. Опште дужности**Члан 10.**

(1) Послодавац је дужан да обезбиједи раднику рад на радном мјесту и у радној средини у којима су спроведене мјере заштите и здравља на раду и одговоран је за непримјењивање тих мјера.

(2) Послодавац је дужан да обезбиједи да радни процес буде прилагођен тјелесним и психичким могућностима радника, а радна средина, средства за рад и средства и опрема за личну заштиту на раду буду уређени, односно произведени и обезбијеђени да не угрожавају заштиту и здравље радника и других лица.

(3) Изузетно од става 1. овог члана послодавац није одговоран због непримјењивања мјера заштите на раду ако је до повреде на раду радника дошло због немарног или крајње непажљивог поступања радника средствима заштите на раду и усљед околности изазваних вишом силом, чије се посљедице упркос свим предузетим мјерама заштите и здравља нису могле избјећи.

Члан 11.

(1) Послодавац је дужан да приликом организовања рада и радног процеса обезбиједи превентивне мјере ради заштите живота и здравља радника, као и да за њихову примјену обезбиједи потребна финансијска средства.

(2) Превентивне мјере из става 1. овог члана послодавац је дужан да обезбиједи прије почетка рада радника, у току рада, као и код сваке измјене технолошког поступка, избором радних и производних метода којим се обезбјеђује највећа могућа заштита и заштита здравља на раду, заснована на примјени прописа у области заштите на раду, радног права, техничких прописа и стандарда, прописа у области здравствене заштите, хигијене рада, здравственог и пензијског и инвалидског осигурања.

Члан 12.

Превентивне мјере обезбјеђује послодавац полазећи од следећих начела:

- а) избјегавања ризика,
- б) процјене ризика који се не могу избјећи на радном мјесту,
- в) отклањања ризика на њиховом извору примјеном савремених техничких рјешења,
- г) прилагођавања рада и радног мјеста радника, нарочито у погледу избора опреме за рад и метода рада, као и избора технолошког поступка да би се избјегла монотонија у раду, ради смањења њиховог утицаја на здравље радника,
- д) замјене опасних технолошких процеса или метода рада безопасним или мање опасним,
- ђ) давања предности колективним над појединачним мјерама заштите и здравља на раду,
- е) одговарајућег оспособљавања радника за безбједан и здрав рад и издавање упутстава за рад на сигуран начин.

Члан 13.

(1) Послодавац је дужан да донесе акт о процјени ризика за сва радна мјеста у радној средини и да утврди начин и мјере за његово отклањање.

(2) Послодавац је дужан да измијени акт о процјени ризика у случају појаве нове опасности и промјене нивоа ризика у процесу рада.

(3) Акт о процјени ризика заснива се на утврђивању могућих врста опасности и штетности на радном мјесту у радној средини, на основу којих се врши процјена ризика од настанка повреда и оштећења здравља радника.

(4) Министар доноси акт којим прописује начин и поступак процјене ризика на радном мјесту и у радној средини.

Члан 14.

(1) Колективним уговором, односно општим актом послодавца утврдиће се права, обавезе и одговорности у области заштите и здравља на раду.

(2) Послодавац који има до десет запослених радника права, обавезе и одговорности из става 1. овог члана може утврдити уговором о раду.

Члан 15.

(1) Послодавац је дужан да:

- а) писаним актом одреди радника за обављање послова за заштиту и здравље на раду,
- б) раднику одреди обављање послова на којима су спроведене мјере заштите и здравља на раду,
- в) обавјештава раднике и њиховог представника о увођењу нових технологија и средстава за рад, као и о опасностима од повреда и оштећења здравља који настају њиховим увођењем, односно да у таквим случајевима донесе одговарајућа упутства за безбједан рад,
- г) оспособљава радника за безбједан и здрав рад,
- д) обезбиједи раднику коришћење средстава и опреме за личну заштиту на раду,
- ђ) обезбиједи одржавање средстава за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду у исправном стању,
- е) ангажује овлашћену организацију са лиценцом ради спровођења превентивних и периодичних прегледа и испитивања опреме за рад, као и превентивних и периодичних испитивања услова радне средине,
- ж) обезбиједи на основу акта о процјени ризика и оцјене службе медицине рада прописане лекарске прегледе запослених у складу са овим законом,
- з) обезбиједи пружање прве помоћи, као и да оспособи одговарајући број радника за пружање прве помоћи, спасавање и евакуацију у случају опасности,

и) заустави сваку врсту рада која представља непосредну опасност за живот или здравље радника.

(2) Министар доноси акт којим прописује поступак и рокове превентивних и периодичних прегледа и испитивања опреме за рад, као и превентивних и периодичних испитивања услова радне средине, односно хемијских, биолошких, физичких штетности (осим јонизујућих зрачења), микроклиме и електро и громобранских инсталација.

(3) Овлашћена организације из става 1. тачка е) овог члана дужна је да изда стручни налаз након извршеног прегледа и испитивања средстава за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду и испитивања радне средине.

Члан 16.

(1) Актом о процјени ризика, на основу оцјене службе медицине рада, послодавац ће одредити посебне здравствене услове које морају да испуњавају запослени за обављање одређених послова на радном мјесту у радној средини или за употребу поједине опреме за личну заштиту на раду.

(2) Послодавац је дужан да служби медицине рада коју ангажује обезбиједи услове за самостално обављање послова заштите здравља запослених.

Члан 17.

У складу са актом о процјени ризика послодавац ће дати запосленом на употребу средство и / или опрему за личну заштиту на раду.

2. Посебне дужности**Члан 18.**

(1) Послодавац је дужан да најмање осам дана прије почетка рада надлежну инспекцију рада обавијести о:

- а) почетку свог рада,

б) раду одвојене јединице,

в) свакој промјени технолошког поступка, уколико се тим промјенама мијењају услови рада.

(2) Послодавац који изводи радове на изградњи или реконструкцији грађевинског објекта или врши промјену технолошког процеса дуже од седам дана дужан је да изради прописан елаборат о уређењу градилишта, који уз извјештај о почетку рада доставља надлежној инспекцији рада.

(3) Послодавац ће на градилишту обезбиједити одржавање и спровођење мјере за заштиту и здравље на раду у складу са елаборатом о уређењу градилишта.

(4) Садржај елабората о уређењу градилишта прописује Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију.

(5) Испуњеност прописаних услова у области заштите и здравља на раду, прије почетка обављања дјелатности послодавца, у складу са законом, утврђује Министарство рада и борачко-инвалидске заштите (у даљем тексту: Министарство), на захтјев послодавца. За дјелатности трговине, угоститељства и туризма, занатских и личних услуга, финансијско-техничких и пословних услуга, образовања, науке и информација, здравствене и социјалне заштите и у стамбено-комуналним дјелатностима, ако има до десет запослених радника, испуњеност прописаних услова у области заштите и здравља на раду утврђује се на основу овјерене изјаве послодавца.

(6) Министар ће посебним актом прописати поступак утврђивања испуњености прописаних услова из става 5. овог члана.

(7) Висину трошкова поступка утврђивања испуњености прописаних услова из става 5. овог члана споразумно прописују министар и министар финансија.

(8) Средства остварена од наплаћених трошкова за утврђивање испуњености прописаних услова из става 5. овог члана приход су буџета Републике Српске.

Члан 19.

(1) Када два или више послодавца у обављању послова дијеле радни простор, дужни су да сарађују у примјени прописаних мјера за заштиту и здравље радника.

(2) Послодавци из става 1. овог члана дужни су да, узимајући у обзир природу послова које обављају, координирају активности у вези са примјеном мјера за отклањање ризика од повређивања, односно оштећења здравља радника, као и да обавјештавају један другог и своје раднике и / или представнике радника о тим ризицима и мјерама за њихово отклањање.

(3) Начин остваривања сарадње из ст. 1. и 2. овог члана послодавци утврђују писаним споразумом.

(4) Споразумом из става 3. овог члана одређује се лице за координацију спровођења заједничких мјера којима се обезбјеђује заштита и здравље свих радника.

Члан 20.

Послодавац ће предузети мјере за спречавање приступа у круг објекта или на подручје градилишта лицима и средствима саобраћаја која немају основ да се налазе у њима.

Члан 21.

Послодавац који за обављање својих послова ангажује раднике код другог послодавца дужан је да за те раднике обезбиједи прописане мјере за заштиту и здравље на раду у складу са овим законом.

Члан 22.

При свакој промјени технолошког процеса послодавац ће средства за рад прилагодити том технолошком процесу прије почетка рада.

Члан 23.

Дужност послодавца је да да раднику на употребу средства за рад, односно средства и опрему за личну заштиту на раду на којима су примјенљиве прописане мјере за заштиту и здравље на раду и да обезбиједи контролу њихове употребе у складу са намјеном.

Члан 24.

(1) Послодавац може раднику дати на употребу опрему за рад, средство и опрему за личну заштиту на раду или опасне материје, само ако:

а) располаже прописаном документацијом на једном од језика конститутивних народа у Републици, за њихову употребу и одржавање, односно паковање, транспорт, коришћење и складиштење, у којој је произвођач, односно испоручилац навео све безбједносно-техничке податке важне за оцјењивање и отклањање ризика на раду,

б) је обезбиједио све мјере за заштиту и здравље које су одређене том документацијом, у складу са прописима о безбједности и здрављу на раду, техничким прописима и стандардима.

(2) Изузетно, када послодавац није у могућности да обезбиједи документацију из става 1. тачка а) овог члана, дужан је да ту документацију прибави од правног лица регистрованога за послове контроле квалитета производа.

(3) Послодавац је дужан, када је то потребно, да обезбиједи превод документације из ст. 1. и 2. овог члана на језик који радник разумије.

Члан 25.

(1) Када због увођења нове технологије нису прописане мјере заштите и здравља на раду, послодавац, до доношења одговарајућих прописа, примјењује општепризнате мјере којима се осигурава заштита и здравље запослених.

(2) Општепризнатом мјером, у смислу става 1. овог члана, сматра се мјера којом се може отклонити опасност при раду или смањити штетност по здравље радника, у мјери у којој је то изводљиво.

Члан 26.

Ако актом о процјени ризика утврди недостатке у области заштите и здравља на раду за чије су отклањање потребна већа инвестициона улагања, а живот и здравље радника нису теже угрожени, послодавац ће сачинити посебан програм о поступном отклањању недостатака и утврдити рокове за реализацију програма.

3. Оспособљавање радника

Члан 27.

(1) Послодавац је дужан да изврши оспособљавање радника за безбједан и здрав рад приликом заснивања радног односа, односно премјештаја на друге послове, приликом увођења нове технологије или нових средстава за рад, као и приликом промјене процеса рада који може проузроковати промјену мјера за безбједан и здрав рад.

(2) Послодавац ће радника у току оспособљавања за безбједан и здрав рад упознати са свим врстама ризика на пословима на које га одређује и о конкретним мјерама за заштиту и здравље на раду у складу са актом о процјени ризика.

(3) Оспособљавање из става 1. овог члана послодавац обезбјеђује у току радног времена, а трошкови оспособљавања не могу бити на терет радника.

(4) Оспособљавање за безбједан и здрав рад запосленог мора да буде прилагођено специфичностима његовог радног мјеста.

(5) Ако послодавац одреди раднику да истовремено обавља послове на два или више радних мјеста, дужан је да радника оспособи за безбједан и здрав рад на сваком од радних мјеста.

Члан 28.

(1) Оспособљавање радника за безбједан и здрав рад послодавац обавља теоријски и практично.

(2) Провјера теоријске и практичне оспособљености запосленог за безбједан и здрав рад обавља се на радном мјесту.

(3) Периодичне провјере оспособљености за безбједан и здрав рад радника који ради на радном мјесту са повећаним ризиком врше се на начин и по поступку утврђеном актом о процјени ризика.

Члан 29.

Послодавац код кога, на основу уговора, споразума или по било ком другом основу, обављају рад радници другог послодавца дужан је да те раднике оспособи за безбједан и здрав рад, у складу са овим законом.

Члан 30.

(1) Када технолошки процес рада захтијева додатно оспособљавање радника за безбједан и здрав рад, послодавац ће упознати радника са обављањем процеса рада на безбједан начин путем обавјештавања, упутстава или инструкција у писаној форми.

(2) У изузетним случајевима, када раднику пријети непосредна опасност по живот или здравље, због хитности, обавјештења, упутства или инструкције могу се дати усмено.

(3) Послодавац је дужан да обезбиједи да запослена жена за вријеме трудноће, радник млађи од 18 година и радник са смањеном радном способношћу, и поред оспособљавања за безбједан и здрав рад, буду у писаној форми обавијештени о резултатима процјене ризика на радном мјесту и о мјерама којима се ризици отклањају ради повећања заштите и здравља на раду.

Члан 31.

(1) Свако лице које се по било ком основу налази у радној средини послодавац ће упозорити на опасна мјеста или на штетности по здравље које се јављају у технолошком процесу, односно на мјере заштите које мора да примијени и да га усмјери на безбједне зоне за кретање.

(2) Послодавац мора видно да обилежи и истакне ознаке за заштиту и / или здравље ради обавјештавања и информисања радника о ризицима у технолошком процесу, правцима кретања и дозвољеним мјестима задржавања, као и о мјерама за спречавање или отклањање ризика.

(3) Дужност послодавца је да обезбиједи да приступ радном мјесту у радној средини, на коме пријети непосредна опасност од повређивања или здравствених општећења (тровања, гушења и сл.), имају само лица која су оспособљена за безбједан и здрав рад, која су добила посебна упутства за рад на таквом мјесту и која су снабђевена одговарајућим средствима и опремом за личну заштиту на раду.

IV - ПРАВА И ДУЖНОСТИ РАДНИКА

Члан 32.

(1) Право и дужност радника је да се прије почетка рада упозна са мјерама заштите и здравља на раду на пословима или на радном мјесту на које је одређен, као и да се оспособљава за њихово спровођење.

(2) Радник има право:

а) да послодавцу даје приједлоге, примједбе и обавјештења о питањима заштите и здравља на раду,

б) да контролише своје здравље према ризицима радног мјеста, у складу са прописима о здравственој заштити.

(3) Право и дужност радника који ради на радном мјесту са повећаним ризиком је да обави љекарски преглед на који га упућује послодавац.

(4) Радник је дужан да ради на радном мјесту са повећаним ризиком, на основу извјештаја службе медицине рада, којим се утврђује да је здравствено способан за рад на том радном мјесту.

Члан 33.

(1) Радник има право да одбије да ради:

а) ако му пријети непосредна опасност по живот и здравље због тога што нису спроведене прописане мјере за заштиту и здравље на радном мјесту на које је одређен, све док се те мјере не обезбиједи,

б) ако му послодавац није обезбиједио прописани љекарски преглед или ако се на љекарском прегледу утврди да не испуњава прописане здравствене услове, у смислу члана 43. овог закона, за рад на радном мјесту са повећаним ризиком,

в) ако у току оспособљавања за безбједан и здрав рад није упознат са свим врстама ризика и мјерама за њихово отклањање, у смислу члана 27. став 2. овог закона, на пословима или на радном мјесту на које га је послодавац одредио,

г) дуже од пуног радног времена, односно ноћу ако би, према оцјени службе медицине рада, такав рад могао да погорша његово здравствено стање,

д) на средству за рад на којем нису примијењене прописане мјере за заштиту и здравље на раду.

(2) У случајевима из става 1. овог члана радник може да се писано обрати захтјевом послодавцу за предузимања мјера које, по мишљењу запосленог, нису спроведене.

(3) Ако послодавац не поступи по захтјеву из става 2. овог члана у року од осам дана од пријема захтјева, радник има право да поднесе захтјев за заштиту права инспекцији рада.

(4) Када радник одбије да ради у случајевима из става 1. овог члана, а послодавац сматра да захтјев запосленог није оправдан, послодавац је дужан да одмах обавијести инспекцију рада.

Члан 34.

(1) Када му пријети непосредна опасност по живот или здравље, радник је дужан да предузме одговарајуће мјере, у складу са својим знањем и техничким средствима која су му на располагању. Уколико није у стању да отклони непосредну опасност, радник има право да напусти радно мјесто, радни процес, односно радну средину.

(2) У случају из става 1. овог члана, запослени није одговоран за штету коју проузрокује послодавцу.

Члан 35.

(1) Радник је дужан да примјењује прописане мјере за безбједан и здрав рад, да намјенски користи средства за рад и опасне материје, да користи прописана средства и опрему за личну заштиту на раду и да са њима пажљиво рукује, да не би угрозио своју заштиту и здравље, као и заштиту и здравље других лица.

(2) Прије почетка рада, радник је дужан да прегледа своје радно мјесто, укључујући и средства за рад која користи, као и средства и опрему за личну заштиту на раду и да у случају уочених недостатака одмах обавијести послодавца или друго овлашћено лице.

(3) О неправилностима, штетностима, опасностима или другој појави која би на радном мјесту могла да угрози његову заштиту и здравље или заштиту и здравље других радника, радник ће одмах обавијестити послодавца.

Члан 36.

(1) Ако послодавац послје добијеног обавјештења из члана 35. ст. 2. и 3. овог члана не отклони неправилности, штетности, опасности или друге појаве у року од осам

дана или ако радник сматра да за отклањање утврђених појава нису спроведене одговарајуће мјере за заштиту и здравље, радник се може обратити надлежној инспекцији рада, о чему обавјештава радника за заштиту и здравље на раду.

(2) Прије напуштања радног мјеста радник је дужан да радно мјесто и средства за рад остави у стању које не угрожава друге раднике.

(3) Радник је дужан да сарађује са послодавцем и радником за заштиту и здравље на раду да би се спровеле прописане мјере за заштиту и здравље на пословима на којима ради.

V - ОРГАНИЗОВАЊЕ ПОСЛОВА ЗАШТИТЕ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Члан 37.

(1) Послодавац је дужан да организује послове за заштиту и здравље на раду.

(2) За обављање послова заштите и здравља на раду послодавац може да одреди једног или више од својих радника (у даљем тексту: радник за заштиту и здравље на раду) или да ангажује овлашћене организације које имају лиценцу.

(3) Послове заштите и здравља на раду може да обавља радник који има одговарајућу стручну спрему и положен стручни испит у складу са овим законом.

(4) Послодавац одлучује о начину организовања послова за заштиту и здравље на раду у зависности од:

- а) технолошког процеса,
- б) организације, природе и обима процеса рада,
- в) броја радника који учествују у процесу рада,
- г) броја радних смјена,
- д) процијењених ризика,
- ђ) броја локацијски одвојених јединица,
- е) врсте дјелатности.

(5) Послодавац ће изузетно да обавља послове заштите и здравља на раду сам у дјелатностима трговине, угоститељства и туризма, занатских и личних услуга, финансијско-техничких и пословних услуга, образовања, науке и информација, здравствене и социјалне заштите и у стамбено-комуналним дјелатностима, ако има до десет запослених радника и ако је сам обучен за обављање послова заштите на раду.

(6) Послодавац који ангажује овлашћену организацију из става 2. овог члана солидарно одговора за извршавање послова заштите и здравља на раду које је уговором повјерио тој организацији.

Члан 38.

(1) Послодавац је дужан да омогући раднику за заштиту и здравље на раду независно и самостално обављање послова у складу са овим законом и приступ свим потребним подацима у области заштите и здравља на раду.

(2) Радник за заштиту и здравље на раду непосредно је одговоран послодавцу код кога обавља те послове и не може да трпи штетне посљедице ако свој посао обавља у складу са овим законом.

(3) Послодавац је дужан да обезбиједи усавршавање знања у области заштите и здравља на раду раднику кога одреди за обављање тих послова.

Члан 39.

Послодавац који за обављање послова заштите и здравља на раду ангажује овлашћену организацију дужан је да ту организацију претходно упозна са технолошким процесом, ризицима у процесу рада и мјерама за отклањање ризика.

Члан 40.

(1) Радник за заштиту и здравље на раду или овлашћена организација која има лиценцу обављају послове у складу са овим законом, а нарочито:

- а) учествују у припреми акта о процјени ризика,
- б) врши контролу и даје савјете послодавцу у планирању, избору, коришћењу и одржавању средстава за рад, опасних материја и средстава и опреме за личну заштиту на раду,
- в) учествује у опремању и уређивању радног мјеста ради остваривања безбједних и здравих услова рада,
- г) организује превентивна и периодична испитивања услова радне средине,
- д) организује превентивне и периодичне прегледе и испитивања средстава за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду,
- ђ) предлаже мјере за побољшање услова рада, нарочито на радном мјесту са повећаним ризиком,
- е) свакодневно прати и контролише примјену мјера за заштиту и здравље запослених на раду,
- ж) прати стање у вези са повредама на раду и професионалним обољењима, као и болестима у вези са радом, учествује у утврђивању њихових узрока и припрема извјештаје са приједлозима мјера за њихово отклањање,
- з) припрема и спроводи оспособљавање радника за безбједан и здрав рад,
- и) припрема упутства за безбједан рад и контролише њихову примјену,
- ј) забрањује рад на радном мјесту или употребу средстава за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду, у случају када утврди непосредну опасност по живот или здравље радника,

к) сарађује и координира рад са службом медицине рада о свим питањима у области заштите и здравља на раду,

л) води евиденције у области заштите и здравља на раду код послодавца.

(2) Радник за заштиту и здравље на раду или овлашћена организација дужни су да писано обавјесте послодавца и представника радника о забрани рада из става 1. тачка ј) овог члана.

(3) Ако послодавац и поред забране рада у смислу става 1. тачка ј) овог члана, наложи раднику да настави рад, лице за заштиту и здравље на раду или овлашћена организација дужни су да о томе одмах обавјесте надлежну инспекцију рада.

Члан 41.

(1) За обављање послова заштите здравља запослених на раду послодавац ангажује службу медицине рада.

(2) Служба медицине рада из става 1. овог члана дужна је да обавља послове у складу са овим законом, а нарочито:

- а) учествује у идентификацији и процјени ризика на радном мјесту и радној средини приликом састављања акта о процјени ризика,
- б) упознаје раднике са ризицима по здравље који су повезани са њиховим радом и обавља послове оспособљавања радника за пружање прве помоћи,
- в) утврђује и испитује узроке настанка професионалних обољења и болести у вези са радом,
- г) оцјењује и утврђује посебне здравствене способности које морају да испуњавају радници за обављање одређених послова на радном мјесту са повећаним ризиком или за употребу, односно руковање одређеном опремом за рад,
- д) врши претходне и периодичне љекарске прегледе радника на радним мјестима са повећаним ризиком и

издаје извјештаје о љекарским прегледима у складу са прописима о заштити и здрављу на раду,

ђ) учествује у организовању прве помоћи, спасавању и евакуацији у случају повређивања радника или хаварија,

е) даје савјете послодавцу при избору другог одговарајућег посла према здравственој способности запосленог,

ж) савјетује послодавца у избору и тестирању нових средстава за рад, опасних материја и средстава и опреме за личну заштиту на раду, из здравственог аспекта,

з) учествује у анализи повреда на раду, професионалних обољења и болести у вези са радом,

и) непосредно сарађује са лицем за заштиту и здравље на раду.

(3) Претходне и периодичне љекарске прегледе радника, у смислу става 2. тачка д) овог члана, може да врши служба медицине рада која има прописану опрему, историје и стручни кадар.

Члан 42.

(1) Лични подаци прикупљени у вези са љекарским прегледима радника повјерљиве су природе и под надзором су службе медицине рада која врши те прегледе.

(2) Подаци о повредама на раду, професионалним обољењима и болестима у вези са радом достављају се организацијама здравственог и пензијског и инвалидског осигурања у складу са законом.

(3) Подаци из става 2. овог члана могу се достављати другим лицима само уз писану сагласност радника.

(4) Извјештај о љекарском прегледу радника доставља се послодавцу на начин којим се не нарушава принцип повјерљивости личних података.

(5) Није дозвољено коришћење података прикупљених по основу љекарских прегледа радника у сврху дискриминације радника.

Члан 43.

(1) Послодавац је дужан да раднику на радном мјесту са повећаним ризиком прије почетка рада обезбједи претходни љекарски преглед, као и периодични љекарски преглед у току рада.

(2) Претходни и периодични љекарски прегледи радника на радним мјестима са повећаним ризиком врше се на начин, по поступку и у роковима утврђеним прописима о заштити и здрављу на раду које споразумно прописују министар и министар здравља и социјалне заштите.

(3) Ако се у поступку периодичног љекарског прегледа утврди да запослени не испуњава посебне здравствене услове за обављање послова на радном мјесту са повећаним ризиком, послодавац је дужан да га премјести на друго радно мјесто које одговара његовим здравственим способностима.

(4) Неиспуњавање посебних здравствених услова за рад на радном мјесту са повећаним ризиком не може бити разлог за отказ уговора о раду.

VI - ПРЕДСТАВНИК РАДНИКА ЗА ЗАШТИТУ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

Члан 44.

(1) Код послодавца који запошљава педесет или више радника оснива се Одбор за заштиту и здравље на раду као савјетодавно тијело послодавца.

(2) Послодавац који запошљава више од 250 радника и који има више погона, односно погоне на више мјеста изван сједишта оснива Централни одбор за заштиту и здравље на раду, чији је задатак унапређивање стања заштите и здравља на раду.

(3) Састав и поступак избора чланова и вријеме рада Одбора послодавац утврђује општим актом, а начин рада Одбора утврђује Одбор својим пословником.

(4) Општим актом послодавац ће обезбједити равноправно чланство радницима у Одбору из става 3. овог члана, укључујући и повјереника радника за заштиту и здравље на раду, уколико је изабран.

(5) Послодавац је дужан да размотри приједлоге савјетодавног одбора, а уколико их не прихвати, мора навести разлог неприхватања.

Члан 45.

(1) Код послодавца код којег је организован синдикат послове повјереника радника за заштиту и здравље на раду обавља синдикални одбор код послодавца који запошљава 15 или више радника, а код којег није организован синдикат, радници бирају повјереника радника за заштиту и здравље на раду. Број повјереника радника, избор и њихов мандат утврђују се у складу с одредбама Закона о савјету радника ("Службени гласник Републике Српске", број 26/01), којим су уређена питања избора савјета радника, водећи рачуна о заступљености свих дијелова процеса рада.

(2) Повјереник ће бити изабран или именован, без обзира на број радника, ако то захтијевају услови рада (повећана опасност за безбједност и здравље радника, рад на издвојеним мјестима и сл.).

(3) Синдикат ће под условима из става 1. овог члана именовати повјереника за заштиту и здравље на раду уколико повјереника нису изабрали радници у складу са ставом 1. овог члана.

(4) Именовани синдикални повјереник за заштиту и здравље на раду у правима и обавезама у потпуности се изједначава са изабраним повјереником радника.

Члан 46.

(1) Задатак повјереника је да дјелује у интересу радника на подручју заштите и здравља на раду, те да прати примјену прописа и наређених мјера заштите у радној средини у којој је изабран.

(2) Повјереник има и сљедећа права и дужности:

а) учествује у планирању унапређивања услова рада, прати увођење нове технологије, увођење нових материја у радни и производни процес и подстиче послодавца на спровођење заштите на раду,

б) има право увида и коришћења документације у вези са заштитом и здрављем радника,

в) да буде обавијештен о свим промјенама од утицаја на заштиту и здравље радника,

г) да добија примједбе радника на примјену прописа и спровођење мјера заштите и здравља на раду,

д) да обавјештава радника за заштиту и здравље на раду, послодавца, а по потреби и инспектора, о стању заштите и здравља радника чији је повјереник,

ђ) да присуствује инспекцијским прегледима и активно учествује у утврђивању чињеничног стања,

е) да позове инспектора рада када оцијени да су угрожени живот и здравље радника, а послодавац то пропушта или одбија да учини,

ж) да се образује за обављање свих послова, стално проширује и унапређује знање, прати и прикупља саопштења од значаја за његов рад,

з) да даје приговор на инспекцијски налаз и мишљење, уколико је инспекцијски преглед извршен на његов захтјев,

и) да својим дјеловањем подстиче остале раднике на безбједан рад,

ј) да обавјештава раднике о мјерама које послодавац предузима да им осигура заштиту и здравље на раду.

Члан 47.

(1) Послодавац је дужан да обезбједи повјеренику услове за несметано обављање те дужности, да му да сва потребна саопштења и омогући увид у све прописе и

исправе у вези са заштитом на раду, те да га током обављања дужности не може распоредити на друго радно мјесто или другом послодавцу, отказати му уговор о раду, смањити му плату или га на други начин довести у неповољнији положај, уколико је повјереник поступао у складу са својим овлашћењима.

(2) Услови за несметано обављање дужности повјереника радника за заштиту и здравље на раду обезбјеђују се у складу с одредбама Закона о савјетима радника.

(3) Послодавац, савјет радника или синдикат могу посебним споразумима регулисати и друга специфична питања у вези са бројем повјереника у издвојеним мјестима рада, за заштиту и здравље на раду, плате, примања и остала материјална права, као и изостанак с рада да би се оспособио у вези са заштитом и здрављем на раду на терет послодавца (курсеви, семинари, састанци и сл.).

VII - СТРУЧНИ ИСПИТ И ИЗДАВАЊЕ ЛИЦЕНЦИ

Члан 48.

(1) За обављање послова за заштиту и здравље на раду и послова одговорног лица полаже се стручни испит.

(2) Стручни испит из става 1. овог члана полаже се пред комисијом коју именује министар.

(3) Програм, начин и висину трошкова полагања стручног испита из става 1. овог члана прописује министар.

(4) Висина трошкова полагања стручног испита не може прећи висину износа најниже плате у Републици Српској по кандидату.

(5) Средства остварена од наплаћених трошкова за полагање стручног испита из става 1. овог члана приход су буџета Републике Српске.

Члан 49.

Министар издаје лиценцу:

а) раднику за обављање послова заштите и здравља на раду из члана 40. овог закона,

б) овлашћеној организацији за обављање послова заштите и здравља на раду и овлашћеној организацији за обављање послова прегледа и испитивања средстава за рад и средстава и опреме за личну заштиту и испитивања услова радне средине из члана 40. овог закона.

Члан 50.

(1) Лиценцу за обављање послова заштите и здравља на раду, из члана 40. овог закона може, да добије радник за обављање послова заштите и здравља на раду са најмање вишом стручном спремом заштите на раду или техничке струке, положеним стручним испитом из члана 48. овог закона и најмање три године радног искуства у струци.

(2) Лиценцу за обављање послова у области заштите и здравља на раду, из члана 40. овог закона, може да добије овлашћена организација која има радника са високом школском спремом одговарајуће струке, положеним стручним испитом из члана 48. овог закона и најмање три године радног искуства на тим пословима.

(3) Лиценцу за обављање послова прегледа и испитивања опреме за рад и испитивања услова радне средине може да добије овлашћена организација која испуњава прописане услове у погледу обезбјеђивања одговарајућих стручних кадрова, техничке опреме, методологије вршења одређених прегледа и испитивања.

(4) Услове и висину трошкова за издавање лиценце из ст. 1. до 3. овог члана прописује министар.

(5) Средства остварена од наплаћених трошкова за издавање лиценце из ст. 1. до 3. овог члана приход су буџета Републике Српске.

Члан 51.

Министар може рјешењем одузети лиценцу:

а) лицу за обављање послова заштите и здравља на раду, из члана 49. тачка а) овог закона, ако утврди да послове обавља супротно закону,

б) овлашћеној организацији за обављање послова заштите и здравља на раду, из члана 49. тачка б) овог закона, ако утврди да послове обавља супротно закону,

в) овлашћеној организацији за обављање послова прегледа и испитивања опреме за рад и испитивања услова радне средине, из члана 49. тачка в) овог закона, ако утврди да послове обавља супротно закону.

Члан 52.

Против рјешења из чл. 49. и 51. овог закона није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор.

VIII - ЕВИДЕНЦИЈА, САРАДЊА И ИЗВЈЕШТАВАЊЕ

Члан 53.

(1) Послодавац је дужан да води и чува евиденције о:

а) радним мјестима са повећаним ризиком,

б) радницима распоређеним на радна мјеста са повећаним ризиком и љекарским прегледима радника распоређених на та радна мјеста,

в) повредама на раду, професионалним обољењима и болестима у вези са радом,

г) радницима оспособљеним за безбједан и здрав рад,

д) опасним материјама које користи у току рада,

ђ) извршеним испитивањима радне средине,

е) извршеним прегледима и испитивањима опреме за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду,

ж) пријавама из члана 54. овог закона.

(2) Начин вођења евиденција из става 1. овог члана прописује министар.

Члан 54.

(1) Послодавац је дужан да одмах, а најкасније у року од 24 часа од настанка, усмено и писано пријави надлежној инспекцији рада и надлежном органу за унутрашње послове сваку смртну, колективну или тешку повреду на раду, као и опасну појаву која би могла да угрози заштиту и здравље радника.

(2) Послодавац је дужан да, најкасније у року од три узастопна радна дана од дана сазнања, пријави надлежној инспекцији рада професионално обољење, односно обољење у вези са радом радника.

Члан 55.

(1) Извјештај о повреди на раду, професионалном обољењу и обољењу у вези са радом који се догоде на радном мјесту послодавац доставља раднику који је претрпио повреду, односно обољење и организацијама надлежним за здравствено и пензијско и инвалидско осигурање.

(2) Садржај и начин издавања обрасца извјештаја из става 1. овог члана прописује министар.

(3) Послодавац је дужан да на захтјев инспектора рада или представника радника достави извјештај о стању заштите и здравља на раду радника, као и о спроведеним мјерама.

Члан 56.

(1) Послодавци, синдикати, осигуравајућа друштва, организације надлежне за здравствено и пензијско и инвалидско осигурање дужни су да сарађују и учествују у доношењу заједничких ставова према питањима унапређивања заштите и здравља на раду, као и да се старају о развоју и унапређивању опште културе заштите и здравља на раду, у складу са овим законом.

(2) Организације надлежне за здравствено и пензијско и инвалидско осигурање дужне су да Министарству доставе податке о повредама на раду, професионалним обољењима, обољењима у вези са радом и инвалидима рада најмање једном годишње, и то најкасније до 31. јануара наредне године за претходну годину, а на захтјев Министарства и у краћем року.

Члан 57.

Сви статистички подаци и информације о радницима из члана 53. став 1. т. а), б), в) и г) овог закона, који се прикупљају, евидентирају и обрађују, морају бити приказани по полу, да буду јасни и доступни јавности.

IX - НАДЗОР

Члан 58.

Инспекцијски надзор над примјеном овог закона, прописа донесених на основу овог закона, техничких и других мјера које се односе на заштиту и здравље на раду, као и над примјеном мјера о заштити и здрављу на раду прописаних општим актом послодавца, колективним уговором или уговором о раду врши орган надлежан за инспекцијске послове посредством инспекције рада.

Члан 59.

Инспекција рада дужна је да пружи савјетодавну помоћ и консултације се са послодавцем, радницима, радницама за заштиту и здравље на раду да би се побољшао начин остваривања права и испуњавања дужности у вези са безбједности и здрављем на раду.

Члан 60.

Послове инспекцијског надзора у области заштите и здравља на раду могу да обављају инспектори рада који испуњавају услове утврђене Законом о инспекцијама у Републици Српској ("Службени гласник Републике Српске", број 113/05).

Члан 61.

У поступку инспекцијског надзора, инспектор рада има право и дужност да предузима радње којима се контролишу заштита и здравље на раду, које се односе на хигијену и услове рада, производњу, стављање у промет, коришћење и одржавање средстава за рад, средства и опреме за личну заштиту на раду и опасне материје:

а) прегледа опште и појединачне акте, евиденције и другу документацију,

б) саслуша и узима изјаве од одговорних и заинтересованих лица,

в) прегледа пословне просторије, објекте, постројења, уређаје, средства и опрему за личну заштиту, предмете, робу,

г) узима узорке ради анализе, експертиза,

д) наређује мјерења која обавља друга стручна организација кад послодавац самостално или преко одређене стручне организације врши мјерења у одговарајућим областима, а резултати извршеног мјерења пружају основ за то,

ђ) послодавцима, запосленим, њиховим представницима и синдикату даје обавјештења и савјете у области заштите и здравља на раду, као и о мјерама чијом примјеном се обезбјеђује извршавање овог закона на најефикаснији начин,

е) у складу са поднесеним захтјевом послодавца, радника или представника радника обавјести о извршеном инспекцијском надзору и утврђеном стању,

ж) предузима и друге радње за које је овлашћен другим прописом.

Члан 62.

Послодавац је дужан да ради вршења надзора омогући инспектору рада:

а) улазак у објекте и просторије, у свако доба када има радника на раду,

б) одреди најмање једног радника који ће инспектору пружати потребне информације и обавјештења, давати податке, акте и документацију,

в) увид у примјене мјере заштите и здравља на раду на средствима за рад и у радној средини,

г) увид у средства и опрему за личну заштиту на раду,

д) увид у податке и евиденције о производњи, коришћењу и складиштењу опасних материја.

Члан 63.

Инспектор рада дужан је да изврши надзор у најкраћем року, након пријаве послодавца о свакој смртној, тешкој или колективној повреди на раду, као и о опасној појави која би могла да угрози заштиту и здравље на раду, односно одмах по пријему захтјева, односно обавјештења из члана 54. ст. 1. и 2. и обавјештења из члана 33. ст. 3. и 4. овог закона.

Члан 64.

(1) Инспектор рада дужан је да послодавцу, односно раднику наложи предузимање мјера и радњи за отклањање узрока који су изазвали повреде, довели до настанка опасности по заштиту и здравље на раду, односно које могу спријечити настанак повреде и умањити или отклонити опасности по заштиту или здравље на раду.

(2) Инспектор рада је дужан да за вријеме трајања околности које доводе до угрожавања заштите и здравља радника забрани рад на радном мјесту код послодавца, а нарочито кад утврди:

а) да су непосредно угрожени заштита и здравље радника,

б) да се користи средство за рад на коме нису примјене мјере за заштиту и здравље на раду,

в) да се не користе прописана средства и опрема за личну заштиту на раду,

г) да радник ради на радном мјесту са повећаним ризиком, а не испуњава прописане услове за рад на том радном мјесту, као и ако се није подвргао љекарском прегледу у прописаном року,

д) да радник није оспособљен за безбједан рад на радном мјесту на ком ради,

ђ) да послодавац није спровео мјере или извршио радње које му је ради отклањања узрока који доводе до угрожавања заштите и здравља радника наложио инспектор рада.

(3) Ако примјена мјера, односно потреба за усаглашавањем са прописаним мјерама заштите и здравља на раду представља недостатак за чије су отклањање потребна већа инвестициона улагања, а живот и здравље радника нису теже угрожени, инспектор рада може наложити послодавцу да сачини посебан програм о поступном отклањању недостатака са утврђеним роковима за њихово отклањање.

(4) Инспектор рада може да наложи да се спроведе и општепризната мјера којом се може отклонити опасност при раду или смањити ризик по здравље радника, у мјери у којој је то могуће.

Члан 65.

(1) Предузимање мјера и радњи чијом примјеном и извршавањем се у складу са одредбама овог закона обезбјеђује заштита и здравље на раду радника, инспектор рада налаже рјешењем.

(2) Против рјешења инспектора рада може се изјавити жалба министру надлежном за рад, у року од 15 дана од дана достављања рјешења.

(3) Жалба не одгађа извршење рјешења којим је наређена забрана рада.

(4) Рјешење министра надлежног за рад, донесено поводом жалбе, коначно је у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.

Члан 66.

(1) Послодавац је дужан да у року који одреди инспектор рада предузме наложене мјере и отклони утврђене недостатке или неправилности.

(2) Послодавац је дужан да у року од три дана од истека рока за отклањање утврђеног недостатка или неправилности обавијести у писаној форми надлежну инспекцију о извршењу наложене обавезе.

X - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 67.

(1) Новчаном казном од 2.500 до 15.000 КМ казниће се за прекршај послодавац ако:

а) раднику не обезбиједи рад на радном мјесту и у радној средини на / и у којима су спроведене мјере заштите и здравља на раду (члан 10. став 1.),

б) приликом организовања рада и радног процеса не обезбиједи превентивне мјере ради заштите живота и здравља запослених, као и ако за њихову примјену не обезбиједи потребна финансијска средства (члан 11.),

в) не донесе акт о процјени ризика за сва радна мјеста у радној средини и не утврди начин и мјере за отклањање ризика, као и када не измијени акт о процјени ризика у случају појаве нове опасности и промјене нивоа ризика у процесу рада или акт о процјени ризика донесе на супротан начин од прописаног (члан 13. ст. 1, 2. и 4.),

г) општим актом, односно колективним уговором или уговором о раду не утврди права, обавезе и одговорности у области заштите и здравља на раду (члан 14.),

д) актом не одреди лице за заштиту и здравље на раду (члан 15. став 1. тачка а),

ђ) запосленом одреди да обавља послове на којима нису спроведене мјере заштите и здравља на раду (члан 15. став 1. тачка б),

е) запослене и њиховог представника не обавјештава о увођењу нових технологија и средстава за рад, као и о опасностима од повреда и оштећења здравља који настају њиховим увођењем, односно ако у таквим случајевима не донесе одговарајућа упутства за безбједан рад (члан 15. став 1. тачка в),

ж) не изврши оспособљавање радника за безбједан и здрав рад или ако то не учини на начин и у поступку утврђеним актом о процјени ризика (члан 15. став 1. тачка г, чл. 27, 28. и 29.),

з) запосленом не обезбиједи коришћење средстава и опреме за личну заштиту на раду (члан 15. став 1. тачка д),

и) не обезбиједи одржавање у исправном стању средстава за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду (члан 15. став 1. тачка ђ),

ј) не ангажује правно лице са лиценцом ради спровођења превентивних и периодичних прегледа и испитивања средстава рада и средстава и опреме за личну заштиту, као и превентивних и периодичних испитивања услова радне средине (члан 15. став 1. тачка е),

к) на основу акта о процјени ризика и оцјене службе медицине рада не обезбиједи у складу са овим законом прописане љекарске прегледе радника (члан 15. став 1. тачка ж),

л) не обезбиједи пружање прве помоћи, као и ако не оспособи одговарајући број радника за пружање прве помоћи, спасавање и евакуацију у случају опасности (члан 15. став 1. тачка з),

љ) не заустави сваку врсту рада која представља непосредну опасност за живот или здравље радника (члан 15. став 1. тачка и),

м) на основу оцјене службе медицине рада актом о процјени ризика не одреди посебне здравствене услове које морају да испуњавају радници за обављање

одређених послова на радном мјесту у радној средини или за употребу поједине опреме за рад (члан 16. став 1.),

н) служби медицине рада коју ангажује не обезбиједи услове за самостално обављање послова заштите здравља радника (члан 16. став 2.),

њ) раднику не изда у употребу средство и / или опрему за личну заштиту на раду у складу са актом о процјени ризика (члан 17.),

о) не обезбиједи прописане мјере за заштиту и здравље на раду, у складу са овим законом, за запослене које ангажује код другог послодавца (члан 21.),

п) при промјени технолошког процеса рада, прије почетка рада не прилагоди средства за рад новом технолошком процесу (члан 22.),

р) раднику да на употребу средство за рад, односно средство и опрему за личну заштиту на раду на којима нису примјењене прописане мјере за заштиту и здравље на раду или ако не обезбиједи контролу њихове намјенске употребе (члан 23.),

с) не организује послове заштите и здравља на раду, односно ако за обављање тих послова одреди лице које нема у складу са овим законом положен стручни испит (члан 37. ст. 1, 2. и 3.),

т) за обављање послова заштите и здравља на раду ангажује овлашћену организацију која нема одговарајућу лиценцу (члан 37. став 4.),

ћ) раднику на радном мјесту са повећаним ризиком не обезбиједи претходни, односно периодични љекарски преглед или га обезбиједи супротно од прописаног начина и поступка (члан 43. ст. 1. и 2.),

у) радника који обавља послове на радном мјесту са повећаним ризиком, за кога се у поступку периодичног љекарског прегледа утврди да не испуњава прописане здравствене услове за обављање послова на радном мјесту са повећаним ризиком, не премјести на друго радно мјесто које одговара његовим здравственим способностима (члан 43. став 3.),

ф) одмах, а најкасније у року од 24 часа од настанка, усмено и у писаној форми не пријави надлежној инспекцији рада и надлежном органу за унутрашње послове сваку смртну, колективну, тешку повреду на раду или опасну појаву која би могла да угрози заштиту и здравље радника (члан 54. став 1.),

х) инспектору рада не омогући вршење надзора, односно улазак у објекте и просторије у свако доба када има радника на раду, или ако не одреди најмање једног радника који ће инспектору рада пружати потребне информације и обавјештавања или ако инспектору рада не омогући увид у доказе о стабилности објекта, акте и документацију, примјењене мјере заштите и здравља на раду на средствима за рад, опрему за личну заштиту на раду или у податке и евиденције о коришћењу и складиштењу опасних материја (члан 62.),

ц) у одређеном року не отклони утврђене недостатке и неправилности чије је отклањање рјешањем наредно инспектор рада (члан 66. став 1.).

(2) За прекршај из претходног става казниће се одговорно лице новчаном казном од 250 до 1.500 КМ.

Члан 68.

(1) Новчаном казном од 1.500 до 9.000 КМ казниће се за прекршај послодавац ако:

а) најмање осам дана прије почетка рада не обавијести надлежну инспекцију рада о почетку свог рада, раду одвојене јединице или свакој промјени технолошког поступка, уколико се тим промјенама мијењају услови рада (члан 18. став 1.),

б) за радове на изградњи или реконструкцији грађевинског објекта, односно промјени технолошког процеса које изводи дуже од седам дана не изрази

прописан елаборат о уређењу градилишта и ако га не достави надлежној инспекцији рада уз извјештај о почетку рада (члан 18. став 2.),

в) са другим послодавцем, са којим дијели радни простор у обављању послова, не закључи споразум о примјени прописаних мјера за заштиту и здравље на раду радника и не одреди лице за координацију спровођења заједничких мјера којим се обезбјеђује заштита и здравље свих запослених (члан 19.),

г) раднику да на употребу опрему за рад, средстава и опрему за личну заштиту на раду или опасне материје за које не располаже са прописаном документацијом на језику који радник разумије за њихову употребу или ако није обезбиједио све мјере за заштиту и здравље које су одређене том документацијом (члан 24. ст. 1. и 2.),

д) не сачини посебан програм о поступном отклањању недостатака који су утврђени актом о процјени ризика, односно ако не утврди рокове за реализацију програма (члан 26.),

ђ) најкасније у року од три узастопна радна дана од дана сазнања надлежној инспекцији рада не пријави професионално обољење, односно обољење радника у вези са радом (члан 54. став 2.),

е) лицу које обавља послове заштите и здравља на раду не омогући независно и самостално обављање послова у складу са овим законом и приступ свим потребним подацима из области заштите и здравља на раду (члан 38. став 1.),

ж) претходно не упозна овлашћену организацију коју ангажује за обављање послова заштите и здравља на раду са технолошким процесом, ризицима у процесу рада и мјерама за отклањање ризика (члан 39.).

(2) За прекршај из претходног става казниће се одговорно лице новчаном казном од 150 до 900 КМ.

Члан 69.

(1) Новчаном казном од 1.000 до 6.000 КМ казниће се за прекршај послодавац ако:

а) не предузме мјере да спречи приступ у круг објекта или у подручје градилишта неовлашћеним лицима и средствима саобраћаја (члан 20.),

б) радника на начин утврђен овим законом не упозна са обављањем процеса рада на безбједан начин, када технолошки процес рада захтијева додатно оспособљавање за безбједан и здрав рад (члан 30. ст. 1. и 2.),

в) запосленој жени за вријеме трудноће, раднику који има мање од 18 година и раднику са смањеном радном способношћу не обезбиједи писано обавјештење о резултатима процјене ризика на радном мјесту на које су одређени, као и о мјерама којима се ризици отклањају (члан 30. став 3.),

г) свако лице које се по било ком основу налази у радној средини не упозори на опасна мјеста и штетности по здравље које се јављају у технолошком процесу, односно на мјере заштите које мора да примијени, као и ако га не усмјери на безбједне зоне кретања (члан 31. став 1.),

д) видно не обилежи и истакне ознаке за заштиту и / или здравље радника (члан 31. став 2.),

ђ) дозволи приступ радном мјесту у радној средини на коме пријети непосредна опасност од повређивања или здравствених оштећења лицима која нису оспособљена за безбједан и здрав рад, која нису добила посебна упутства за рад на таквим мјестима или која нису снабђевена одговарајућим средствима и опремом за личну заштиту на раду (члан 31. став 3.),

е) не обавијести надлежану инспекцију рада када радник одбије да ради у случајевима утврђеним чланом 33. став 1. овог закона (члан 33. став 4.),

ж) поступи супротно одредби члана 44.,

з) не омогући радницима да изаберу свог повјереника за заштиту и здравље на раду и синдикату да обавља послове повјереника (члан 45.),

и) представнику радника не омогући увид у сва акта у вези са заштитом и здрављем запослених и да учествују у разматрању свих питања која се односе на спровођење безбједности и здравља (члан 46.),

ј) не упозна представника радника, односно Одбор са налазима и приједлозима или предузетим мјерама инспекције рада или са извјештајима о повредама на раду, професионалним обољењима и обољењима у вези са радом и о предузетим мјерама за заштиту и здравље на раду или са мјерама предузетим за спречавање непосредне опасности по живот и здравље (члан 47. ст. 1. и 2.),

к) не води и не чува прописане евиденције (члан 53.),

л) на захтјев инспектора рада или представника радника не достави извјештај о стању заштите и здравља на раду запослених, као и о спроведеним мјерама у овој области (члан 55. став 3.).

(2) За прекршај из претходног става казниће се и одговорно лице новчаном казном од 100 до 600 КМ.

Члан 70.

(1) Новчаном казном од 1.500 до 9.000 КМ казниће се за прекршај послодавац ако у року од три дана по истеку утврђеног рока за отклањање недостатака или неправилности у писаној форми не обавијести надлежну инспекцију рада о извршењу наложене обавезе (члан 66. став 2.).

(2) За прекршај из претходног става казниће се и одговорно лице новчаном казном од 150 до 900 КМ.

Члан 71.

(1) Новчаном казном од 2.500 до 15.000 КМ казниће се за прекршај здравствена установа или друга организација која има организовану службу медицине рада ако послове обавља супротно овом закону (члан 41. став 2.).

(2) Новчаном казном од 250 до 1.500 КМ казниће се за прекршај из става 1. овог члана одговорно лице у здравственој установи и организацији.

Члан 72.

(1) Новчаном казном од 2.500 до 15.000 КМ казниће се за прекршај правно лице ако:

а) не изда стручни налаз о извршеном прегледу и испитивању средстава за рад, средстава и опреме за личну заштиту и испитивању услова радне средине (члан 15. став 3.),

б) обавља послове заштите и здравља на раду из члана 40. овог закона, а нема одговарајућу лиценцу (члан 49. тачка б),

в) обавља послове прегледа и испитивања опреме за рад и испитивања услова радне средине, а нема одговарајућу лиценцу (члан 49. тачка в).

(2) Новчаном казном од 250 до 1.500 КМ казниће се за прекршај из става 1. овог члана одговорно лице у правном лицу, као и лице у правном лицу које без одговарајуће лиценце (члан 49. тачка б) обавља послове одговорног лица за које је прописано посједовање лиценце.

Члан 73.

Новчаном казном од 1.000 до 6.000 КМ казниће се за прекршај радник за заштиту и здравље на раду ако не обавља послове у складу са овим законом (члан 40.).

XI - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 74.

(1) Министар ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети прописе из члана 8. став 2, члана 13. став 4, члана 15. став 2, члана 18. став 6,

члана 48. став 3, члана 50. став 4, члана 53. став 2. и члана 55. став 2. овог закона.

(2) Министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију ће донијети у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона пропис из члана 18. став 4. овог закона.

(3) Министар и министар финансија ће споразумно донијети у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона пропис из члана 18. став 7. овог закона.

(4) Министар и министар здравља и социјалне заштите ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона споразумно донијети пропис из члана 43. став 2. овог закона.

Члан 75.

Постојеће овлашћене организације које сада врше периодичне прегледе и испитивања из области заштите на раду ускладиће своје пословање са одредбама овог закона у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 76.

(1) Послодавци су дужни да своје опште акте ускладе с одредбама овог закона у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу прописа из члана 74. овог закона.

(2) Акт о процјени ризика из члана 13. ст. 1. и 2. овог закона послодавци су дужни да донесу у року од годину од дана ступања на снагу акта из члана 13. став 4. овог закона.

Члан 77.

Поступци почети прије ступања на снагу овог закона завршиће се по прописима који су важиви до дана ступања на снагу овог закона.

Члан 78.

Прописи из области заштите на раду који су преузети и који се примјењују у Републици Српској примјењиваће се уколико нису у супротности са овим законом.

Члан 79.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о заштити на раду ("Службени гласник Републике Српске", бр. 26/93, 14/94, 21/96 и 10/98).

Члан 80.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-1611/07
9. октобра 2007. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Мр Игор Радојичић, с.р.

4

На основу тачке 2. Амандмана XL на Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ТРАНСФУЗИЈСКОЈ МЕДИЦИНИ

Проглашавам Закон о трансфузијској медицини, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Петнаестој сједници, одржаној 9. октобра 2007. године - а Вијеће народа 22. октобра 2007. године потврдило да усвојеним Законом о трансфузијској медицини није угрожен витални национални интерес конститутивних народа у Републици Српској.

Број: 01-020-1281/07
28. децембра 2007. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Др Рајко Кузмановић, с.р.

ЗАКОН

О ТРАНСФУЗИЈСКОЈ МЕДИЦИНИ

1 - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(1) Овим законом уређују се организација трансфузијске медицине, прикупљање људске крви и крвних компоненти, снабдијевање становништва крвљу и крвним компонентама, дистрибуција и издавање крви, стратегија и политика снабдијевања крви, финансирање трансфузијске медицине, као и друга питања која се односе на трансфузијску медицину.

(2) Активности наведене у претходном ставу овог члана обављаће се у складу са принципом општег концепта самодовољности и безбједне трансфузије крви.

(3) Питања у вези са дериватима плазме регулишу се Законом о лијековима ("Службени гласник Републике Српске", број 19/01).

(4) Граматичка терминологија коришћена мушког или женског рода подразумијева укључивање оба рода.

Члан 2.

Изрази који се користе у овом закону имају сљедеће значење:

1. **Крв** је цијела крв прикупљена / узета од једног даваоца и припремљена за трансфузију или за даљу производњу.

2. **Крвна компонента** је дио крви који је из ње издвојен неким од једноставних физичких поступака (еритроцити, леукоцити, тромбоцити, плазма) који се могу припремити центрифугирањем, филтрирањем и замрзавањем.

3. **Дериват плазме** је сваки терапијски производ добијен из људске плазме коришћењем високо специјализованих технолошких поступака.

4. **Давалац крви** је лице доброг здравственог стања са добром медицинском историјом, које добровољно даје крв или крвну компоненту за терапијску примјену.

5. **Дистрибуција крви** је испорука крви и крвних компоненти другим трансфузиолошким установама, болничким службама за трансфузијску медицину и произвођачима производа од крви, а која се не односи на издавање крви и крвних компоненти за трансфузију.

6. **Издавање крви** је излазак крви и крвних компоненти из карантинског статуса примјеном система и поступака којима се осигурава да коначни производ испуњава спецификацију за издавање.

7. **Алогена трансфузија** је трансфузија у којој су давалац и прималац крви и крвних компоненти различита лица.

8. **Аутологна трансфузија** је трансфузија у којој су давалац и прималац иста лица и у којој се трансфудује крв / компонента крви претходно намјенски прикупљена.

9. **Афереза** је метод добијања једне или више компоненти крви аутоматским процесирањем крви помоћу апарата којим се неискоришћене компоненте крви враћају у крвоток даваоца током или на крају процедуре.

10. **Болничка служба за трансфузијску медицину** је одјељење болнице које складишти и издаје крв и крвне компоненте за потребе болнице и може изводити тестове компатибилности и друге трансфузиолошке активности за потребе болнице.

11. **Завод за трансфузијску медицину** је здравствена установа која је одговорна за сваки аспект прикупљања и тестирања људске крви или крвних компоненти, складиштење и дистрибуцију.

Члан 3.

Трансфузијска медицина у смислу овог закона је дјелатност од општег интереса којом се обезбјеђују довољне количине крви и крвних компоненти потребне за

лијечење обољелих и повријеђених на цијелом подручју Републике Српске (у даљем тексту: Република).

II - ОРГАНИЗАЦИЈА ТРАНСФУЗИЈСКЕ МЕДИЦИНЕ

Члан 4.

Дјелатност трансфузијске медицине у Републици обављају:

а) Завод за трансфузијску медицину Републике Српске, као референтна и самостална здравствена установа која врши прикупљање, обраду и дистрибуцију крви и крвних компоненти (у даљем тексту: Завод), са сједиштем у Бањој Луци,

б) центри за трансфузијску медицину у саставу Завода који имају сједиште у Бањој Луци, Добоју, Бијељини и Требињу (у даљем тексту: центри) и

в) болничке службе за трансфузијску медицину.

Члан 5.

(1) Завод оснива Влада Републике Српске у складу с овим законом.

(2) Статутом Завода уређују се статус и положај центара за трансфузијску медицину.

Члан 6.

Задаци Завода су:

а) учешће у пропаганди добровољног давалаштва са циљем спровођења републичког плана прикупљања крви,

б) прикупљање, процесирање, чување и дистрибуција крви и крвних компоненти,

в) лабораторијска испитивања,

г) едукација и обука кадрова,

д) научна истраживања,

ђ) контрола рационалне примјене крви и крвних компоненти,

е) мониторинг и праћење ефеката трансфузије и нежељених реакција,

ж) донорске и терапијске аферезне процедуре,

з) аутологне трансфузије,

и) испитивање поремећаја хемостазе.

Члан 7.

Задаци центара су:

а) учешће у пропаганди добровољног давалаштва са циљем спровођења републичког плана прикупљања крви,

б) прикупљање, процесирање, чување и дистрибуција крви и крвних компоненти,

в) лабораторијска испитивања,

г) контрола рационалне примјене крви и крвних компоненти,

д) мониторинг и праћење ефеката трансфузије и нежељених реакција,

ђ) донорске и терапијске аферезне процедуре,

е) аутологне трансфузије,

ж) испитивање поремећаја хемостазе.

Члан 8.

Задаци болничких служби за трансфузијску медицину су:

а) захтјеви Заводу и центрима за крвљу и крвним компонентама,

б) извођење унакрсног теста између даваоца и примаоца крви,

в) издавање крви и крвних компоненти,

г) вођење евиденције у области издавања крви и крвних компоненти,

д) праћење ефеката трансфузије (оčekиване и нежељене реакције),

ђ) чување крви,

е) аутологне трансфузије.

Члан 9.

Министар здравља и социјалне заштите (у даљем тексту: министар) ће општим актом прописати услове за обављање дјелатности у области трансфузијске медицине у погледу простора, кадра и опреме.

III - ПРИКУПЉАЊЕ ЉУДСКЕ КРВИ И КРВНИХ КОМПОНЕНТИ

Члан 10.

(1) Прикупљање крви врши Завод и центри.

(2) Основни принцип на којем се заснива политика прикупљања крви, а у циљу да се обезбиједи сигурна крв је подстицање добровољног давања крви.

(3) Узимање крви обухвата:

а) избор давалаца крви,

б) облици и количине крви које се узимају,

в) лабораторијско испитивање и обрада узетих јединица крви,

г) начин конзервисања, чувања и складиштења крви и

д) контрола крви.

1. Избор давалаца крви

Члан 11.

(1) Даваоци крви могу бити сва здрава лица од 18 до 65 година живота, за која је љекарским и лабораторијским прегледима утврђено да могу дати крв без опасности за њихово здравље и да трансфузија њихове крви неће угрозити здравље примаоца.

(2) Прикупљање крви се врши на принципима добровољности, анонимности и бесплатности.

Члан 12.

(1) Поступак давања или примања крви мора бити такав да обезбјеђује потпуну асептичност, односно спречавање бактеријске и вирусне контаминације јединица крви и крвних компоненти, које су намијењене за терапијску примјену.

(2) Свака венепункција мора се вршити новим стерилним прибором и контејнером за крв, а кожа даваоца на мјесту венепункције мора бити припремљена на прописан начин.

Члан 13.

Трајно се искључују као даваоци крви:

а) хронична системска обољења са инсуфицијенцијом органа (сви системи и органи),

б) малигна обољења свих система и органа,

в) болести срца - хипертензија, инфаркт миокарда, ангина пекторис, апсолутна аритмија, коронарна болест, операције на срцу, срчане мане,

г) болести плућа - астма, хронична опструктивна болест плућа, емфизем плућа,

д) болести дигестивног тракта - хронична оштећења јетре неинфективног поријекла, хронична оштећења панкреаса неинфективног поријекла, улцерозни колитис,

ђ) болести ендокриног система - хипо и хипертиреоза са трајном супституционом терапијом, шећерна болест - инсулин овисна, Адисонова болест, акромегалија,

е) болести цереброваскуларног система,

ж) психијатријска обољења,

з) болести крви - урођене коагулопатије, стечене коагулопатије,

и) болести крвних судова - артеријска тромбоза, рекурентне венске тромбозе,

ј) хроничне инфективне и упалне болести - тропске болести (лајшманиоза, бабезиоза, хронична Q грозница, трипанозомиаза крузи - Шагасова болест), носиоци HIV 1/2, хепатитис Б, хепатитис Ц, сифилис, Кројц Јакобсова болест и друге спонгиозне енцефалопатије, прионска обољења, маларија, хронична токсоплазмоза,

к) хроничне аутоимуне болести - хронични екцем, Кронова болест, мултипла склероза, псоријаза, реуматоидни артритис, саркоидоза, системски лупус, тромбозитопенија,

л) ризично понашање - високо ризично сексуално понашање: хомо, бисексуално, промискуитет, непознати партнери и проституција, хронични алкохолизам, наркоманија,

љ) остало - поновљени колапси при давању крви, примаоци трансплантата органа и ткива.

Члан 14.

(1) Привремено се искључују као даваоци крви:

а) - хипотензија < 100/60 мм Hg - до нормализације,
- бенигна хипертензија > 180/100 мм Hg - до нормализације;

б) акутне инфективне и упалне болести (послије излечења): акутни гломерулонефритис, акутна токсоплазмоза, бруцелоза, гастроинтестиналне инфекције, гнојна кожна обољења, гонореја, херпес симплекс, херпес зостер, инфективна мононуклеоза, Лајмска болест, лакше инфективне болести (ринитис, прехлада, грип и сл.), остеомијелитис, респираторне инфекције, бронхитис, реуматска грозница, рубеола, паротитис, тиреотоксикоза, трихинелоза, туберкулоза плућа и других органа, уринарне инфекције, упала плућа, заразна жутица типа А;

в) послје узимања лијекова: антибиотици, антикоагуланси, лијекови са антиагрегацијским дјеловањем, нестероидни антиреуматици, диуретици и антихипертензивни, стероиди;

г) вакцинације: живим микроорганизмима (рубеола), живим атенуираним микроорганизмима (BSZ, рубеола, морбили, заушке, полио-орално, жута грозница, тифус, колера, мртвим микроорганизмима као колера, тифус, против бјеснила, токсоида (дифтерија, тетанус), вакцине са инактивисаним вирусима (инфлуенца, полиомијелит и.м.), вакцине против хепатитиса А и Б, дате као посљедица излагања вирусима, друге вакцине дате превентивно (хепатитис А и Б);

д) превенција: акупунктура, инокационе повреде, контакти (у кући) са обољелим од заразне жутице типа А, сексуални односи или крвни контакти са особом обољелом од HBV и / или HCV или лицем које је HVsAg + и / или HCV +, контакти са обољелим од сифилиса, контакти са обољелим од заушњака, сексуални односи са HIV + особом, тетовирање и пробадање тијела, коже (пирсинг), вакцинасање и / или примјена серума због контакта са обољелим од заразне жутице типа Б, вакцинасање због контакта са обољелим од жутице типа А;

ђ) остало: амбулантне хируршке интервенције, ендоскопија са биопсијом, менструација, побачај, порођај, ткивни и ћелијски трансплантати, трудноћа (док траје и по завршетку), трансфузија крви, вађење зуба и друге интервенције, веће хируршке интервенције, низак хемоглобин, акутни етилизам, varices kruris великог обима, акутна алергија, жучни и бубрежни каменци - акутни напад, акутни холециститис, епилесија без терапије, астенија.

(2) Временски рок на који се привремено искључују даваоци крви утврдиће се општим актом који доноси министар.

2. Облици и количине крви које се узимају

Члан 15.

Узимањем крви сматра се узимање цијеле крви, плазме (плазмафереза) или ћелијских елемената (цитафереза).

Члан 16.

(1) Количина цијеле крви која се узима у једном давању износи највише 450 ml ± 10%, не рачунајући раствор антикоагуланса - конзерванса и узорке крви за одговарајуће анализе.

(2) Приликом узимања крви систолни притисак даваоца крви треба да буде између 100 ммHg и 180 ммHg, а дијастолни између 60 ммHg и 100 ммHg, пулс мора да буде нормалан између 50 и 100 откуцаја у минути и да тјелесна тежина даваоца крви није мања од 50 кг.

(3) Мушкарци могу дати крв свака три мјесеца ако садржај хемоглобина у крви није мањи од 135 gr/L, а хематокрит није мањи од 40%.

Жене могу дати крв свака четири мјесеца ако садржај хемоглобина у крви није мањи од 125 gr/L, а хематокрит није мањи од 38%.

(4) Узимање крви се може вршити у Заводу и центрима и са мобилним трансфузијским екипама на терену.

(5) Послије сваког даровања крви добровољном даваоцу крви се сервира захвални оброк који обезбјеђују Завод и центри у којима се прикупља крв или организатор акције добровољног даровања крви.

(6) Министар општим актом прописује врсту и садржај захвалног obroка.

Члан 17.

Даваоци плазме који су подвргнути плазмаферезама, поред опшних услова за даваоце крви, морају испуњавати и следеће услове:

а) прије подвргавања учесталим плазмаферезама давалац мора бити упознат са поступком и његовим ризицима и својим потписом потврдити пристанак,

б) прије сваког узимања плазме концентрација серумских протеина мора бити изнад 60 gr/L,

в) доктор медицине треба прегледати, најмање једанпут годишње, цјелокупну документацију даваоца и анализирати електрофорезу протеина или измјерити концентрацију имуноглобулина-G, M, A,

г) количина плазме у једном давању, може да износи до 600 ml, размак између двије плазмаферезе не смије бити мањи од 48 часова, и давалац се не смије подвргнути плазмаферезама више од 24 пута годишње. Губитак еритроцита не смије бити већи од 20 ml седмично. Узети волумен плазме у току једне године, не смије бити већи од 15 литара,

д) интервал између прикупљања цијеле крви, аферезног давања еритроцита и следеће процедуре аферезе без прикупљања еритроцита треба да буде најмање мјесец дана,

ђ) током плазмаферезе давалац мора бити под надзором здравствених радника,

е) ако се утврди необјашњив знатан губитак тјелесне тежине даваоца плазме или садржај укупних протеина нижи од 60 gr/L или да узимање плазме неповољно утиче на њихово здравље, онда се искључују од даљег давања плазме и упућују на потпуно клиничко испитивање.

Члан 18.

(1) Ако се плазма узима по посебном програму - имунизовани даваоци, размак између двије плазмаферезе не смије бити краћи од седам дана, односно до 24 пута годишње, с тим да садржај даваоцевих серумских укупних протеина не смије бити нижи од 60 gr/L, а активност ензима ALT не смије бити изнад границе нормале.

(2) За имунизацију и узимање плазме од имунизованих давалаца потребно је посебно одобрење министра.

(3) О извођењу и току имунизације води се регистар у који се уписују сви подаци о извођењу имунизације, који су у вези са здрављем даваоца или циљем имунизације. Имунизованом даваоцу се издаје потврда која садржи

податке о препаратима са којима је извршена имунизација.

(4) Приликом давања плазме по посебном програму, на свака два мјесеца, врши се консултативни лекарски преглед давалаца, који обухвата и квантитативно одређивање серумских протеина, испитивање комплетне крвне слике и преглед урина.

Члан 19.

Даваоци ћелијских елемената који су подвргнути цитаферезама, поред општих услова за даваоце крви морају испуњавати и сљедеће услове:

а) Прије прве тромбоцитаферезе потребно је одредити број тромбоцита. Када се тромбоцитаферезе изводе чешће од једанпут у осам недјеља, тада се на завршетку тромбоцитаферезе или прије сваке сљедеће тромбоцитаферезе треба избројати број тромбоцита. Давалац се не смије подвргнути тромбоцитаферези када је број тромбоцита нижи од $150 \times 10^9/L$ или су укупни протеини у крви нижи од 60 gr/L . Од давалаца у тромбоцитаферези се смије узети до 600 ml плазме, давалац се не смије подвргнути процедури чешће од једном у двије недјеље и давалац се смије подвргнути тромбоцитаферези 16 пута годишње.

б) Од лица за која се утврди да су посљедњих седам дана лијечена антиагрегацијским средствима, не треба узети тромбоците за терапијску примјену.

Члан 20.

(1) Даваоци крви, под одређеним условима, могу бити и пацијенти - аутологна трансфузија, што подразумијева да је давалац и прималац крви исто лице, у ком случају давалац крви може бити млађи од 18 или старији од 65 година, а вриједности хемоглобина у крви да су веће од 110 gr/L , а хематокрит већи од 34%.

(2) За преоперативно узимање аутологне крви потребан је пристанак болесника, његовог лекара и трансфузиолога. Доза крви треба бити означена са "Аутологна трансфузија" и на наљепници мора бити написано име даваоца - болесника. Таква крв не смије се користити за алогену трансфузију у лијечењу другог болесника.

(3) Крв узета за аутологну трансфузију преоперативно се мора тестирати на маркере трансфузијски трансмисивних болести.

Члан 21.

(1) У Заводу и центрима води се евиденција о даваоцима крви.

(2) Евиденција садржи:

а) име, име једног од родитеља, презиме, датум рођења, јединствени матични број грађана (ЈМБГ), адреса становања, идентификациони број и пол даваоца крви,

б) датум и мјесто узимања крви,

в) здравствена установа која је узела крв,

г) резултати мјерења притиска, пулса, тежине и клиничког прегледа,

д) волумен узете крви,

ђ) евентуалне нежељене појаве, опажене при узимању крви.

(3) Доктор медицине који је прегледао даваоца својим потписом потврђује да је давалац прегледан и да се од њега смије узети крв, а за даваоца који је одбијен наводи се разлог одбијања и евентуално вријеме за које је одбијен.

(4) Сви подаци у евиденцији о даваоцу и узимању крви су докторска тајна.

(5) Завод и центри су дужни у књижицу добровољног даваоца крви уписати крвну групу, датум узимања крви и дати потврду о узимању крви.

(6) У Заводу и центрима води се регистар давалаца који су привремено или трајно одбијени због пребољеле заразне болести или је у њиховој крви потврђеним тестовима доказана присутност узрочника заразних болести или је трансфузија крви од тог даваоца узроковала болест. Крв и крвне компоненте припремљени од тих давалаца не смију се користити за трансфузијско лијечење. Подаци о регистру су докторска тајна.

Члан 22.

(1) Узимање крви се може извршити само након добијене сагласности даваоца крви, којег стручно оспособљени здравствени радник претходно упозна о начину и евентуалним посљедицама узимања крви и о потребним претрагама. Сагласност за давање крви - давалац крви мора писмено потврдити.

(2) Код свих поступака узимања крви, обезбјеђује се заштита приватности давалаца крви.

(3) Утврђивање идентитета даваоца крви и лабораторијских тестова обавиће се у складу са принципима медицинске професије и етике.

3. Лабораторијско испитивање и обрада узетих јединица крви

Члан 23.

(1) Узорак крви за лабораторијско испитивање мора се узети уз кревет у току или непосредно након узимања дозе крви.

(2) Епрувете за узорке крви треба означити етикетом, прије узимања крви на којима треба бити уписан датум, назив установе, идентификациони број и крвна група даваоца крви.

Члан 24.

(1) Из узорка крви даваоца треба одредити крвну групу система АВО и Rh (D) код Rh (D) негативних давалаца одредити Rh фенотип, испитати присутност ирегуларних антигитијела тј. антигитијела насталих имунизацијом у претходним трудноћама или трансфузијама. Испитати присуство HBsAg, анти HCV, анти HIV 1/2 укључити и подтип O), анти - Tr. Pallidum, а резултате лабораторијског тестирања уписати у евиденцију о даваоцу.

(2) Само крв или крвна компонента даваоца чији су резултати лабораторијског испитивања на маркере заразних вирусних болести негативни смије се користити.

Лице чија крв је HBsAg, анти HIV 1/2, анти HCV или анти - Tr. Pallidum позитивна - не смије бити давалац крви, а узета крв или крвна компонента тог даваоца се уништава. Потврђеним тестовима треба се испитати и доказати специфичност резултата лабораторијског испитивања.

(3) Реагенси за одређивање крвних група и извођење осталих испитивања морају испуњавати прописане захтјеве (у смислу специфичности антигене структуре, високог титра и авидитета) према препорукама Свјетске здравствене организације и Савјета Европе, ради обезбјеђивања тачности и поузданих резултата и безбједности прималаца крви, крвних компоненти и деривата плазме, а за лабораторијски рад треба обезбједити најмање двије различите врсте анти-серума за рад у разним техникама, за крвогрупни систем АВО и Rh.

(4) За тестирање крви обавезно користити ЕЛИСА ТЕСТОВЕ најновије генерације и пратити и уводити нове ЕЛИСА ТЕСТОВЕ за друге узрочнике трансмисивних болести према препоруци Свјетске здравствене организације и Савјета Европе.

Члан 25.

(1) Свака јединица крви, крвне компоненте мора да има етикету јединице крви, која садржи: назив здравствене установе, идентификациони број јединице, датум узимања крви, рок терапијске употребе, резултате

крвне групе система АВО и Rh (D) система, састав и количину раствора антикоагуланса и конзерванса, услове чувања и начин терапијске примјене.

(2) Саставни дио етикете је наљепница за историју болести, која садржи назив здравствене организације, идентификациони број и резултате крвних група.

(3) На етикети крвне компоненте, поред назива препарата и произвођача, морају се налазити и подаци о количини активне супстанце, назив конзерванса или стабилизујућег средства и начин примјене.

(4) На дози крви намијењеној за аутологну трансфузију - мора бити етикета са именом и презименом болесника и ознаком "Аутологна трансфузија".

(5) Сваки узорак крви за лабораторијско испитивање мора имати наљепницу која садржи назив здравствене организације, идентификациони број, датум узимања крви и крвну групу.

4. Начин конзервисања, чувања и складиштења крви

Члан 26.

(1) Крв се мора узети у кесу за крв у којој се налази антикоагуланс. Омјер крви и антикоагуланса не смије бити већи од 7:1. Крвне компоненте се морају чувати у кеси у којој је крв узета или у једној од кеса које су спојене са том кесом.

(2) Рок употребљивости крви или крвних компоненти зависи од састава и волумена антикоагуланса и адитива.

(3) У случају отварања кесе и додира крви или крвне компоненте са ваздухом, крвни састојак се мора употријебити у року од 24 часа.

(4) Кесе за крв морају бити у складу са препорукама Свјетске здравствене организације и Савета Европе, у погледу квалитета игала за пункцију, пластике од које су направљене и састава антикоагуланса, те да имају одобрење за коришћење на европском тржишту.

Члан 27.

(1) Конзервисана цијела крв је мјешавина крви даваоца и раствора антикоагуланса у одређеном односу са посебним адитивима или без њих, чува се на температури од $+4\text{ }^{\circ}\text{C} \pm 2\text{ }^{\circ}\text{C}$, а рок терапијске употребе зависи од проскрипције раствора антикоагуланса и услова под којима се чува.

(2) На етикети мора бити наведен волумен дозе и рок употребљивости.

Члан 28.

Крвна компонента је дио крви који је из ње издвојен неким од једноставних физичких поступака, и то:

а) **Деплазматисана крв** је крв припремљена отклањањем плазме из цијеле крви, без додатног процесирања, запремине $280 \pm 50\text{ ml}$. Хематокрит (Hct) је од 65-75%, вриједности хемоглобина најмање 45 gr по јединици, а чува се и употребљава у складу са одредбама из претходних чланова.

б) **Модификована крв** се добија кад се из конзервисане крви одвоји један њен састојак (осим плазме или еритроцита), а чува се и употребљава у складу са одредбама из претходних чланова.

в) **Ресуспендовани еритроцити** се добијају из јединице цијеле крви, уклањањем плазме и додавањем адекватног адитивног раствора еритроцитима. Хематокрит (Hct) зависи од врсте адитивног раствора, методе центрифугирања и количине преостале плазме и креће се од 50-70%, а вриједност хемоглобина најмање 45 gr по јединици, чува се и употребљава у складу са одредбама из претходних чланова.

г) **Деплазматисана крв сиромашна леукоцитима и тромбоцитима** се добија уклањањем дијела плазме и слоја леукоцита и тромбоцита из еритроцита, запремине $250 \pm 50\text{ ml}$. Садржај леукоцита је мањи од $1,2 \times 10^9$ хелија по јединици, а просјечан број тромбоцита је мањи од 20 x

10^9 хелија по јединици, хематокрит је од 65-75%, хемоглобин минимално 43 gr по јединици, чува се и употребљава у складу са одредбама из претходних чланова.

д) **Опрани еритроцити** - добијају се центрифугирањем, уклањањем плазме и већине леукоцита и тромбоцита из јединице цијеле крви и испирањем еритроцита стерилним и апиrogenим изотоничним раствором NaCl. Хематокрит може да варира, зависно од клиничких захтјева, а вриједности хемоглобина најмање 40 gr по јединици. Чувају се на температури од $+4 \pm 2\text{ }^{\circ}\text{C}$, а рок употребе је до шест часова од тренутка припреме.

ђ) **Филтрирани еритроцити** - добијају се уклањањем највећег броја леукоцита из препарата еритроцита помоћу филтера. Број леукоцита мора бити мањи од 1×10^6 по јединици, вриједности хематокрита 50-70%, а хемоглобина најмање 40 gr по јединици, а чува се и употребљава у складу са одредбама из претходних чланова.

е) **Замрзнута еритроцити** су мјешавина деплазматисане крви и криопротектора, замрзнута посебним поступком, на температури од $-80\text{ }^{\circ}\text{C}$ или $-198\text{ }^{\circ}\text{C}$ и ускладиштена на температури од $-80\text{ }^{\circ}\text{C}$. Реконституисана јединица замрнутих еритроцита осиромашена је протеинима, гранулоцитима и тромбоцитима, вриједности хематокрита 65-75%, хемоглобина најмање 36 gr по јединици. Рок употребе ускладиштених еритроцита је до 10 година, а последије отапања и припреме за употребу до шест часова.

ж) **Мјешавина еритроцита групе О и плазме групе АБ** - садржи еритроците групе О, старе до 24 часа и свјежу плазму групе АБ, стару до шест часова или замрзнуту свјежу плазму групе АБ, а чува се и употребљава у складу са одредбама из претходних чланова.

з) **Плазма богата тромбоцитима** - припрема се из јединица конзервисане цијеле крви старих до шест часова, ускладиштене на температури $+20\text{ }^{\circ}\text{C}$ до $+24\text{ }^{\circ}\text{C}$. Центрифугира се на начин да оптималан број тромбоцита остане у плазми, најмање 80% тромбоцита од броја тромбоцита у јединицама конзервисане крви и треба да се употријеби у року од шест часова.

и) **Концентровани тромбоцити** - припремају се из конзервисане цијеле крви старе до шест часова, узете у специјалним пластичним кесама, брзим центрифугирањем плазме богате тромбоцитима, супернатантна плазма осиромашена тромбоцитима се уклања, уз задржавање једног дијела плазме 50-70 ml, садржи око 70×10^9 тромбоцита по јединици, а чувају се један до пет дана, на температури $+22\text{ }^{\circ}\text{C} \pm 2\text{ }^{\circ}\text{C}$.

ј) **Концентровани тромбоцити добијени цитаферезом** - добијени од једног даваоца помоћу аутоматског сепаратора крвних хелија, садрже око $2-4 \times 10^{11}$ тромбоцита у око 150-200 ml плазме, а чувају се на температури од $+22\text{ }^{\circ}\text{C} \pm 2\text{ }^{\circ}\text{C}$, до пет дана, у специјалним пластичним кесама.

к) **Замрзнута свјежа плазма** - припрема се издвајањем плазме из јединице конзервисане цијеле крви, старе до шест часова, или плазмаферезом и замрзавањем, на температури од $-30\text{ }^{\circ}\text{C}$ или нижој. Садржи нормалне плазматске концентрације стабилних чинилаца коагулације, албумина и имуноглобулина. Оптимална температура складиштења је $-25\text{ }^{\circ}\text{C}$ или нижа, са роком чувања зависно од температуре складиштења.

л) **Криопреципитат** - добија се из плазме, издвојене из јединице цијеле крви, старе до шест часова или плазме добијене плазмаферезом, замрзнуте на температури нижој од $-40\text{ }^{\circ}\text{C}$. Одмрзава се на температури од $+4\text{ }^{\circ}\text{C}$, ради таложења криопреципитата, а ресуспендује у 50 ml сопствене плазме. Рок чувања зависи од температуре складиштења, а прије примјене се отапа на температури од $+37\text{ }^{\circ}\text{C}$, у воденом купатилу. Садржи 80 до 120 и.ј.ф. VIII, фибриногена око 250 mg, садржи и vWF, фибронектин и F XIII.

љ) **Свјеже замрзнута плазма сиромашна у криопреципитату** - добија се из замрзнуте свјеже плазме отклањањем криопреципитата. Садржај албумина, имуноглобулина и фактора коагулације је исти као и у замрзнутој

свјежој плазми, али су концентрације лабилних фактора V, VII и VIII значајно смањене, као и концентрација фибриногена, у поређењу са замрзнутом свјежом плазмом. Оптимална температура складиштења је $-25\text{ }^{\circ}\text{C}$ или нижа, рок чувања зависи од температуре складиштења.

Члан 29.

Деривати плазме су протеински препарати припремљени из плазме, примјеном неког од хемијских или физичко-хемијских поступака, а то су: концентрат фактора VIII, концентрат фактора IX, комплекс фактора IX, хумани стандардни и специфични имуноглобулини и препарати албумина.

Члан 30.

(1) Крв и крвне компоненте морају се чувати на температури која је оптимална за њихово чување. Фрижидери, у којима се чува крв, морају имати систем који биљежи температуру.

(2) Ако је приликом рада дошло до контакта крви или крвне компоненте са ваздухом, таква доза се мора издати у року од 24 часа, ако се чува на температури $4\pm 2\text{ }^{\circ}\text{C}$, а ако се чува на собној температури, мора се издати у року од шест часова.

(3) Замрзнуте, а затим отопљене дозе, морају се издати у року од четири часа и не смију се поново замрзавати.

(4) Дозе крви или крвних компоненти, за које лабораторијско испитивање није завршено, или нису налази у границама нормале, морају се чувати одвојено од доза које су спремне за издавање.

5. Контрола крви

Члан 31.

(1) Завод и центри обавезни су контролисати квалитет својих производа, на начин и обиму који ће бити одређен стандардима.

(2) Стандарди контроле квалитета крви, крвних компоненти ће бити у складу са правилима добре произвођачке праксе, Европске и Националне фармакопеје, интернационалних стандарда и препорукама Савјета Европе.

(3) О извршеној провјери квалитета крви мора се водити евиденција.

Члан 32.

(1) У болничким службама за трансфузијску медицину мора бити описан систем откривања, пријављивања и испитивања посттрансфузионе реакције, а уколико се посумња на посттрансфузиону реакцију, надлежни доктор медицине је дужан о томе одмах обавијестити болничку службу за трансфузијску медицину матичне установе.

(2) Свака пријављена посттрансфузиона реакција треба се одмах испитати и разјаснити, евидентирати и обавијестити Завод.

Члан 33.

(1) Крв, крвне компоненте и деривати плазме морају се употребљавати само у складу са начелима добре клиничке праксе.

(2) Завод, центри и болничке службе за трансфузијску медицину морају имати написане радне упуте за све процесе рада, односно у складу са стандардима.

Члан 34.

(1) Крв и крвне компоненте не смију се употребљавати ако прије тога нису обављени прописани лабораторијски тестови.

(2) Све дозе крви и крвне компоненте, чији резултати лабораторијског испитивања нису задовољили критеријуме описане у чл. 24, 25, 26, 27, 31. и 32. овог закона, или су потенцијално заразне, или је рок терапијске употребе

истекао, треба уништити. Исто тако треба учинити и са узорцима крви за лабораторијско испитивање. Поступци за уништавање заразног материјала или отпада морају имати учинак који не смије бити мањи од учинка аутоклава који грије на $121\text{ }^{\circ}\text{C}$ током 20 минута, при притиску од 1,5 Ат или сухом стерилизацијом, а $180\text{ }^{\circ}\text{C}$ током два часа.

(3) О уништавању крви и крвних компонента води се евиденција.

(4) У случају када се утврди да је крв заражена Завод и центри за трансфузијску медицину пријаву у складу са законом достављају Институту за заштиту здравља Републике Српске.

Члан 35.

Ако се утврди или оправдано сумња да је давалац крви заражен вирусом HIV, вирусима хепатитиса или другим узрочницима болести које се преносе крвљу, надлежни доктор медицине из Завода и центара морају обавијестити даваоца крви и савјетовати га како да се даље понаша, те провјерити колико је пута давалац крви даровао крв до тог момента и поново тестирати узорак његове крви.

IV - ДИСТРИБУЦИЈА И ИЗДАВАЊЕ КРВИ

Члан 36.

(1) Дистрибуцију крви и крвних компоненти врше Завод и центри на основу захтјева болничких служби за трансфузијску медицину.

(2) Издавање крви и крвних компоненти врше болничке службе за трансфузијску медицину на основу захтјева клиничких и болничких одјелјења.

(3) Министар ће општим актом прописати изглед образаца за издавање крви и крвних компонента.

Члан 37.

(1) Предтрансфузијско имуно хематолошко испитивање укључује: одређивање или провјеру ABO и Rh (D), крвне групе јединице крви, одређивање или провјеру ABO и Rh (D) болесника, унакрсну пробу - интеракцију.

(2) У случају виталне угрожености болесника, доктор медицине може захтијевати скраћење лабораторијских тестова или издавање дозе крви прије завршетка тестова подударности праћен писменом документацијом и његовим потписом.

(3) Узорак крви са којим је направљена интерреакција чува се најмање седам дана након трансфузије.

(4) Захтјев за издавање крви потписује доктор медицине.

(5) Трансфузија крви или крвних компоненти се смије дати само под надзором доктора медицине.

Члан 38.

(1) Доктор медицине који приликом лијечења употребљава крв или крвне компоненте обавезан је да обезбједи вођење евиденције о употреби крви и документацију, која садржи: потврду и престанак болесника да прими крв, налаз крвне групе, списак обављених претрага и констатацију позитивних или евентуално нежељених посљедица након трансфузије.

(2) Евиденција о употреби крви садржи идентификациони број болесника или друге податке о болеснику (име, име једног родитеља, презиме, датум рођења, ЈМБГ, пол и адресу), број налаза крвне групе болесника, јединствена шифра крви или крвне компоненте, количина, датум и вријеме употребе.

(3) Евиденција из претходног става чува се у складу са Законом о архивској дјелатности ("Службени гласник Републике Српске", број 35/99).

Члан 39.

(1) Крв или крвне компоненте се не смију увозити у Републику осим у ванредним ситуацијама.

(2) У случају хуманитарне помоћи коју Република даје другим државама Министар може дати дозволу за извоз крви и крвних компонената из Републике.

(3) Министар општим актом прописује услове и начин увоза крви и крвних компонената у ванредним ситуацијама.

(4) Увоз деривата плазме из члана 29. овог закона врши се у складу са Законом о лијековима.

V - СНАБДИЈЕВАЊЕ СТАНОВНИШТВА КРВЉУ И КРВНИМ КОМПОНЕНТАМА

Члан 40.

(1) Узимањем крви се на подручју Републике обезбјеђује самодовољност снабдијевања крвљу и крвним компонентама у складу са познатим и предвидивим, као и повећаним потребама.

(2) Предвидиве потребе утврђују се годишњим планом потреба, а изненадне потребе покривају се ванредним акцијама прикупљања крви и другим мјерама.

(3) За обезбјеђивање потреба и минималних норматива резерви крви неопходно је да се годишње мотивише становништво за давање крви и да се прикупи крв од најмање 3% становништва Републике.

(4) Из прикупљене крви обезбјеђују се потребе здравствених установа у свјежој крви и крвним компонентама (еритроцити, тромбоцити, замрзнута свјежа плазма, криопреципитат) у количинама које су неопходне за свакодневно лијечење повријеђених и оболелих као и за петодневне резерве.

Члан 41.

(1) Завод и центри морају до првог фебруара текуће године Републичком комитету доставити за протеклу годину број давалаца крви, количину прикупљене крви, крвних компоненти, увоза или извоза крви, те употребе крви.

(2) Завод и центри морају доставити организаторима акција давања крви полугодишње и годишње податке давалаца крви који су даровали крв за акције које су они организовали.

Члан 42.

(1) Годишњи план потреба за крвљу доноси министар на приједлог Републичког комитета.

(2) Годишњим планом ближе се утврђују:

а) подручја на којима Завод и центри за трансфузијску медицину врше прикупљање крви,

б) начин планирања броја давалаца по установама, предузећима и другим организацијама и заједницама,

в) број давалаца крви по општинама у текућој години.

Члан 43.

Годишњи план акција прикупљања крви припремају Завод и центри у сарадњи са Институтом за заштиту здравља Републике Српске, Црвеним крстом и невладиним организацијама које се баве мотивацијом становништва за добровољно давање крви.

Члан 44.

(1) Крв се прикупља на подручју Републике.

(2) Министар ће општим актом одредити подручја прикупљања крви.

VI - СТРАТЕГИЈА И ПОЛИТИКА СНАБДИЈЕВАЊА КРВИ

Члан 45.

(1) Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада) на приједлог Републичког комитета доноси стратегију и политику трансфузијске медицине.

(2) Републички комитет предлаже стратегију и политику трансфузијске медицине у складу са препорукама Свјетске здравствене организације и Савјета Европе.

Члан 46.

(1) Чланове Републичког комитета чине представници Министарства здравља и социјалне заштите (у даљем тексту: Министарство), Завода и центара, Фонда здравственог осигурања, средстава јавног информисања, Црвеног крста Републике Српске, Удружња добровољних давалаца крви и доктора медицине клиничара који у терапији користе крв, које именује министар.

(2) Министар ће општим актом прописати поступак именовања, број чланова Републичког комитета и начин рада.

(3) У оквиру клиника и болница организују се болнички комитети за трансфузијску медицину.

Члан 47.

Задачи Републичког комитета су:

а) стручна помоћ Министарству у дефинисању опште политике у области трансфузијске медицине и у изради републичког програма за трансфузију крви,

б) контрола обезбјеђивања потребних количина сигурне крви и крвних компоненти,

в) предлагање годишњег плана потреба за крвљу Министарству, који и доноси тај план,

г) промоција добровољног давалаштва крви и стручна помоћ у прикупљању крви,

д) осигурање поштовања етичких принципа давалаца и прималаца крви,

е) контрола квалитета и стручни надзор у трансфузијској медицини,

е) увођење и праћење централног информационог система,

ж) дефинисање потреба и рада у ванредним околностима.

Члан 48.

(1) Организатори акција прикупљања крви могу бити организације Црвеног крста, невладине организације, на основу овлашћења која даје министар.

(2) Министар ће општим актом прописати просторне, техничке и остале услове, које мора испунити организатор на мјесту прикупљања крви.

(3) Републичком комитету и Заводу организатор акција прикупљања крви подноси периодични извјештај (тримјесечни, полугодишњи и годишњи) о раду на пропаганди и мотивацији становништва за давање крви, као и о броју организованих акција и броју давалаца који су дали крв.

Члан 49.

(1) Давање крви врши се на принципу добровољности, анонимности и бесплатности.

(2) Организацију и спровођење активности на мотивисању становништва за давање крви врше Завод и центри у сарадњи са организаторима акција прикупљања крви и у сталном контакту са установама, предузећима, школама, факултетима, средствима јавног информисања, спортским, вјерским и другим организацијама, удружењима и клубовима, општинама, градовима и свим здравственим установама.

(3) Активности на мотивисању становништва за давање крви обухватају:

а) планско популарисање давања крви, односно мотивисање становништва за давање крви преко средстава јавног информисања,

б) одржавање стручних предавања за едукацију сарадника и активиста, првенствено у општинама и градовима са недовољно развијеним давалаштвом крви,

в) организацију и одржавање стручних предавања у предузећима, установама, школама и другим организацијама,

г) директне контакте са предузећима, установама, школама и другим организацијама и заједницама, у циљу припремања и организовања акција давања крви, као и обезбјеђивања појединачног давања крви,

д) израду и расподјелу васпитно-пропагандног материјала,

ђ) обезбјеђивање адекватног простора и услова за рад скипе на терену,

е) израду и додјелу знакова признања даваоцима крви и најуспјешнијим учесницима у спровођењу активности на прикупљању крви дефинише Републички комитет.

Члан 50.

Министар ће општим актом прописати права и бенефиције давалаца крви.

VII - ФИНАНСИРАЊЕ ТРАНСФУЗИЈСКЕ МЕДИЦИНЕ

Члан 51.

Завод се финансира:

- а) из буџета Републике,
- б) од Фонда здравственог осигурања Републике,
- в) из других извора.

Члан 52.

Болничке службе за трансфузијску медицину стичу средства за рад из прихода здравствених установа у оквиру којих су организоване.

VIII - НАДЗОР

Члан 53.

За обезбјеђивање одговарајућег квалитета у области трансфузијске медицине одређују се следеће врсте надзора:

- а) управни,
- б) стручни и
- в) инспекцијски надзор.

Члан 54.

(1) Управни надзор из области трансфузијске медицине обухвата надзор који врши Министарство у складу са Законом о систему јавних служби ("Службени гласник Републике Српске", број 68/07).

(2) Стручни надзор из области трансфузијске медицине састоји се од унутрашњег и вањског надзора:

- а) унутрашњи надзор врши се у оквиру установе која се бави трансфузијском дјелатношћу,
- б) вањски надзор врши Завод.

Члан 55.

Инспекцијски надзор обавља Здравствено-санитарна инспекција Републике у складу са Законом о инспекцијама ("Службени гласник Републике Српске", број 113/05).

IX - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 56.

(1) Новчаном казном од 3.000 до 15.000 КМ казниће се за прекршај здравствена установа ако:

а) је ангажована у трансфузиолошкој активности без акта надлежног министарства (члан 10.),

б) је узела крв од малолетног лица или је узела крв од одраслог лица које је потпуно лишено радне способности судском одлуком, без престанка њеног - његовог старатеља и врши плаћање даваоцу крви за узету крв (члан 11.),

в) обавља имунизацију без посебног одобрења министра и није обавијестила одговарајућа лица или организације о нежељеним ефектима имунизације и није издала одговарајућу потврду која садржи податке о препарату, помоћу којег је извршена имунизација, или не чува податке о имунизацији (члан 18.),

г) није упозорила болесника о могућности примјене аутогенезе крви и примјењује неискоришћену крв намијењену за аутогенезу код других пацијената (члан 20.),

д) није обезбједила заштиту приватности даваоца крви у свим поступцима узимања крви и не води и не чува документацију (члан 21.),

ђ) чува и транспортује неискоришћену крв и компоненте од крви на начин супротан закону (чл. 26. и 27.),

е) дистрибуише или користи крв, компоненте или производе од крви без података о њиховом извору и обављеним тестовима и уколико не обезбједи услове за понављање тестова (члан 36.),

ж) је увозила крв, компоненте крви или производе од крви, без дозволе (члан 39.).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у здравственој установи, новчаном казном у износу од 500 до 3.000 КМ.

(3) Новчаном казном од 300 до 1.500 КМ казниће се и здравствени радник - здравствени сарадник за прекршај из става 1. т. б, в, г, д, ђ, е и ж.

X - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 57.

У року од шест мјесеци од ступања на снагу овог закона Влада Републике Српске основаће Завод.

Члан 58.

Министар ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети прописе из члана 9, члана 14. став 2, чл. 16. и 36, члана 39. став 3. и чл. 42, 44, 46, 48. и 50.

Члан 59.

Ступањем на снагу овог закона престају се примјењивати на територији Републике Српске преузети прописи СФРЈ:

а) Наредба о хигијенско-техничким мјерама које морају предузимати радне организације које се баве производњом и прометом крви и крвних деривата ("Службени лист СФРЈ", бр. 28/67 и 31/68),

б) Правилник о стављању у промет људске крви, њених састојака и деривата ("Службени лист СФРЈ", број 35/89).

Члан 60.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-1610/07
9. октобра 2007. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Мр **Игор Радојичић**, с.р.

5

На основу тачке 2. Амандмана XL на Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ПРЕВОЗУ ОПАСНИХ МАТЕРИЈА

Проглашавам Закон о превозу опасних материја, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Петнаестој сједници, одржаној 10. октобра 2007. године - а Вијеће народа 22. октобра 2007. године потврдило да усвојеним Законом о превозу опасних материја није угрожен витални национални интерес конститутивних народа у Републици Српској.

Број: 01-020-1283/07
28. децембра 2007. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Др **Рајко Кузмановић**, с.р.

ЗАКОН**О ПРЕВОЗУ ОПАСНИХ МАТЕРИЈА****I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ****Члан 1.**

(1) Овим законом уређују се услови под којима се у Републици Српској превозе опасне материје и радње које су у вези с тим превозом (припремање материје за превоз, утовар и истовар и успутне манипулације), услови за амбалажу и возила, услови именовања савјетника за безбједност, те његова права и дужности, надлежности и услови за спровођење оспособљавања лица која учествују у превозу, надлежности органа у вези са тим превозом, као и надзор над спровођењем овог закона.

(2) Одређивање услова и радњи који су у вези са превозом опасних материја врши се примјеном Европског споразума о међународном друмском превозу опасних материја (у даљем тексту: АДР) Правилника о међународном превозу опасних материја железницом (у даљем тексту: РИД), Европског споразума о међународном превозу опасних материја унутрашњим пловним путевима (у даљем тексту: АДН), акта Свјетског поштанског савеза (УПН) и Бечке конвенције о грађанској одговорности за нуклеарну штету.

Члан 2.

(1) Опасне материје у смислу овог закона су:

- а) класа 1 - експлозивне материје и предмети:
 - разред 1.1 - материје и предмети код којих постоји опасност од масовне експлозије,
 - разред 1.2 - материје и предмети код којих постоји опасност од "испаливања", али не масовне експлозије,
 - разред 1.3 - материје и предмети код којих постоји опасност од запаљења и мања експлозивна опасност или "испаливање", али не опасност од масовне експлозије,
 - разред 1.4 - материје и предмети који не представљају значајну опасност,
 - разред 1.5 - врло неосјетљиве материје код којих постоји опасност од масовне експлозије,
 - разред 1.6 - екстремно неосјетљиве материје код којих постоји опасност од масовне експлозије;
- б) класа 2 - збијени гасови, гасови претворени у течност и гасови растворени под притиском;
- в) класа 3 - запаљиве течности;
- г) класа 4.1 - запаљиве чврсте материје;
- д) класа 4.2 - материје склоне самопаљењу;
- ђ) класа 4.3 - материје које у додиру са водом развијају запаљиве гасове;
- е) класа 5.1 - оксидирајуће материје;
- ж) класа 5.2 - органски пероксиди;
- з) класа 6.1 - отрови;
- и) класа 6.2 - загађујуће и заразне материје;
- ј) класа 7 - радиоактивне материје;
- к) класа 8 - корозивне (нагризајуће) материје;
- л) класа 9 - остале опасне материје.

(2) Опасне материје из става 1. овог члана разврстане су у класе, у складу са међународним споразумом о превозу опасних материја за поједине гране саобраћаја.

(3) Експлозивне материје у смислу овог закона су:

- а) чврсте или течне материје или мјешавина материја које усљед хемијске реакције могу да развијају гасове таквом брзином и такве температуре и притиска да изазивају оштећење околине,
- б) материје или мјешавине материја (пиротехничке материје) које самоодвијајућим екзотермним хемијским реакцијама без детонације производе топлотни, свјетлосни, звучни, гасни, димни или више ових ефеката заједно.

(4) Збијени гасови, гасови претворени у течност и гасови растворени под притиском (у даљем тексту: гасови) су материје које имају критичну температуру нижу од 50 °С или на 50 °С притисак паре виши од 300 кПа (3 бара).

(5) Запаљиве течности су течности или смјесе течности које на температури од 50 °С имају притисак паре нижи од 300 кПа (3 бара), а тачку паљења нижу од 100 °С.

(6) Запаљиве чврсте материје су материје које у сувом стању могу лако да се запале у додиру са пламеном или варницом (сумпор, целулоид, нитроцелулоза, црвени фосфор и др.), али нису самозапаљиве.

(7) Материје склоне самопаљењу су материје које се пале у додиру са ваздухом или водом без посредства других материја (бијели и жути фосфор, цинкови алкали, отпаци, нитроцелулозни филмови, сирови памук, употријебљене намашћене крпе и др.).

(8) Материје које у додиру са водом развијају запаљиве гасове су материје које у додиру са водом развијају гасове који се пале у додиру са пламеном или варницом (натријум, калијум, калцијум, калцијум-карбид, алкални силициди и др.).

(9) Оксидирајуће материје су материје које се у додиру са другим материјама разлажу и при том могу проузроковати ватру (хлориди, перфлорати, водени раствор водоник-супер-оксида, пероксиди алкалних метала и њихове смјесе и др.).

(10) Органски пероксиди су органске материје са вишим степеном оксидације које могу да изазову штетне посљедице по здравље или живот људи или оштећење материјалних добара, а мање су осјетљиве на експлозију од динитробензола у додиру са пламеном или на удар, односно трење.

(11) Отрови су супстанце синтетичког, биолошког или природног поријекла и препарати произведени од тих супстанци, који унесени у организам или у додиру са организмом могу да угрозе живот или здравље људи или могу штетно дјеловати на животну средину.

(12) Загађујуће и заразне материје су супстанце које шире непријатан мирис или садрже узрочнике заразних болести или њихове токсине за које се зна да могу изазвати заразна обољења код људи и животиња (свјежа несољена или усольена кожа, отпаци, изнутрице, жлијезде, фекалије и др.).

(13) Радиоактивне материје су материје чија специфична активност не прелази вриједности предвиђене прописима о заштити од јонизујућег зрачења и међународним споразумима о превозу опасних материја у појединим гранама саобраћаја.

(14) Корозивне (нагризајуће) материје су материје које у додиру са другим материјама и живим организмима изазивају њихово оштећење или уништење (сумпорна киселина, азотна киселина, бром, мравља киселина, натријум-хлороксид и др.).

(15) Остале опасне материје су супстанце које за вријеме превоза представљају опасност, а које се не могу сврстати у класе од 1 до 8 (азбест, суви лед, магнетни материјали, медицински и фармацеутски отпад, опасни отпад и сл.).

(16) Опасним материјама сматрају се и сировине од којих се производе опасне материје и отпаци - ако имају особине тих материја.

Члан 3.

(1) Предузећа, друга правна лица, предузетници и физичка лица која превозе или предају ради превоза опасне материје и врше радње у вези с тим превозом, као и физичка лица која у току превоза непосредно рукују или на други начин долазе у додир са опасним материјама, дужна су да предузимају превентивне и заштитне мјере којима се обезбјеђује заштита живота и здравља људи,

животне средине или материјалних добара, односно безбједност саобраћаја.

(2) Ако опасна материја има и особине неке друге опасне материје, а те особине могу да угрозе живот и здравље људи, животну средину или материјална добра, предузећа, друга правна лица, предузетници и физичка лица која превозе такве материје или врше радње у вези с тим превозима, као и физичка лица која у току превоза рукују или на други начин долазе у додир са таквим материјама, дужна су да предузимају превентивне и заштитне мјере за спречавање и таквих опасности.

(3) Ако материја из става 2. овог члана има једну или више особина због којих се може свртати у опасне материје за чији је превоз потребно посебно одобрење, таква се материја може превозити само уз одобрење надлежног органа.

Члан 4.

(1) Предузећа, друга правна лица и предузетници са сједиштем у Републици Српској, чија дјелатност обухвата превоз опасних материја у друмском саобраћају, железничком саобраћају и саобраћају на унутрашњим пловним путевима, те у вези са тим наковање, утовар, пуњење, пражњење и истовар, морају имати најмање једног савјетника за безбједност превоза опасних материја.

(2) Послове савјетника за безбједност може обављати лице запослено код предузећа, другог правног лица и предузетника из става 1. овог члана коме је то основни посао или обавља и друге послове, као и лице које није запослено код предузећа, другог правног лица и предузетника из става 1. овог члана, а везано је уговором за обављање ових послова.

(3) Савјетник за безбједност мора имати сертификат о професионалној осposобљености за обављање послова савјетника за безбједност.

(4) Предузећа, друга правна лица и предузетник из става 1. овог члана дужни су да податке о савјетнику за безбједност доставе Министарству саобраћаја и веза.

(5) Условe за предузећа, друга правна лица и предузетнике који превозе опасне материје, а нису дужни да ангажују савјетника за безбједност из става 1. овог члана прописао је министар саобраћаја и веза у сарадњи са министром унутрашњих послова, министром здравља и социјалне заштите и министром за просторно уређење, грађевинарство и екологију.

(6) Прописе о начину и поступку стручног осposобљавања, провјере знања и издавања сертификата о професионалној осposобљености савјетника за безбједност, вођење евиденција о савјетницима за безбједност, као и о условима и обавезама које морају да испуњавају у складу са директивама Европске уније, доноси министар саобраћаја и веза у сарадњи са министром унутрашњих послова, министром здравља и социјалне заштите, министром за просторно уређење, грађевинарство и екологију и директором Инспектората.

Члан 5.

Послови савјетника за безбједност су:

а) праћење и примјена прописа у области превоза опасних материја,

б) надгледање, спровођење и усклађивање општих аката предузећа, другог правног лица и предузетника са прописима којима је регулисан превоз опасних материја,

в) надзор над руковањем опасним материјама код предузећа, другог правног лица и предузетника у складу са прописима у области превоза опасних материја,

г) савјетовање одговорних лица у предузећу, другом правном лицу и предузетника и других запослених у вези са превозом опасних материја,

д) надгледање и праћење стручног осposобљавања запослених лица у предузећу, другом правном лицу и код предузетника која учествују у процесу превоза опасних

материја и вођење евиденција о извршеном осposобљавању запослених,

ђ) предузимање одговарајућих мјера ради спречавања незгода и неспровођења прописа,

е) предузимање одговарајућих мјера у случају незгоде,

ж) израда извјештаја о ванредним догађајима у току превоза опасних материја,

з) израда годишњег извјештаја и других упутстава.

Члан 6.

Новооткривене опасне материје могу да се превозе ако испуњавају условe који су претходно научним испитивањем утврђени као услови који пружају пуну безбједност при њиховом превозу.

Члан 7.

(1) Опасним материјама могу да рукују само пунољетна лица која су за то стручно осposобљена.

(2) Опасне материје могу да превозе само лица која су за руковање и превоз опасних материја стручно осposобљена и која су напунила 21 годину.

(3) Лица која нису стручно осposобљена за руковање опасним материјама могу, ако су претходно упозната са начином рада, опасностима и заштитним мјерама на раду, само преносити, утоварати, истоварати или претоварати опасне материје, и то под руководством и надзором стручно осposобљеног лица за руковање опасним материјама.

(4) Стручно осposобљавање лица која рукују опасним материјама и превозе опасне материје врше предузећа или друга правна лица која испуњавају техничке условe и располажу стручним кадровима за вршење таквих послова у складу са АДР споразумом и које за то овласти надлежни орган у Републици Српској.

(5) Стручно осposобљена лица која су завршила обуку и положила одговарајуће испите пред надлежном комисијом добијају сертификат о стручној осposобљености за превоз опасних материја.

(6) Под појмом надлежни орган у смислу става 4, односно надлежне комисије у смислу става 5. овог члана, подразумемијева се Министарство унутрашњих послова, за опасне материје класе 1, 2, 3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 8 и 9 из члана 2. став 1. Закона, Министарство здравља и социјалне заштите за опасне материје класе 6.1, 6.2 и 7 из члана 2. став 1. Закона.

Члан 8.

Предузећа, друга правна лица и предузетници који превозе опасне материје и врше радње у вези с тим превозом дужни су да организују и трајно врше контролу спровођења мјера и испуњавања услова прописаних за превоз опасних материја и вршења радњи у вези с тим превозом у складу са одредбама овог закона и међународних споразума о превозу опасних материја у појединим гранама саобраћаја.

Члан 9.

У погледу заједничког паковања, забране заједничког превозења у истом превозном средству, односно истом простору за смјештај товара и искључења из превоза појединих опасних материја у свим гранама унутрашњег саобраћаја примјењују се одговарајуће одредбе међународних споразума које се односе на превоз опасних материја у појединим гранама саобраћаја.

Члан 10.

(1) Носилац права располагања, односно власник, дужан је да осигура опасну материју за случај штете причињене трећим лицима усљед смрти, повреде тијела или здравља, општећења или уништења ствари или загађивања животне средине у току превоза.

(2) Одредба става 1. овог члана не примјењује се на мале количине опасних материја из члана 74. став 3. овог закона.

Члан 11.

(1) Одредбе овог закона које се односе на издавање одобрења за превоз опасних материја не односе се на превоз опасних материја превозним средствима полиције Републике Српске и Републичке управе цивилне заштите Републике Српске.

(2) Одредбе овог закона не односе се на погонско гориво у резервоару превозног средства, нити на друге опасне материје које служе за погон превозног средства смјештене у за то одређене посуде, које чине цјелину са превозним средством.

II - ЗАЈЕДНИЧКЕ МЈЕРЕ БЕЗБЈЕДНОСТИ ЗА СВЕ ОПАСНЕ МАТЕРИЈЕ И ЗА ОДРЕЂЕНЕ ВРСТЕ ТИХ МАТЕРИЈА

1. Паковање

Члан 12.

(1) Амбалажа у којој се превозе опасне материје мора да обезбјеђује заштиту живота и здравља људи и животне средине при превозу опасних материја и руковању опасним материјама.

(2) Амбалажа у којој се превозе опасне материје мора да буде затворена и непропустљива, тако да при превозу спречава свако губљење или просипање садржаја.

(3) Амбалажа, заједно са затварачима, мора у свим дијеловима да буде довољно чврста и јака да би се онемогућило лабављење за вријеме превоза.

(4) Опасна материја не смије да нагриза материјал од кога су израђени амбалажа и затварачи, нити да са њима ствара штетна или опасна једињења.

(5) Ако је опасна материја пакована у амбалажу која је осјетљива на влагу, простор у превозном средству у који је таква материја смјештена мора бити заштићен од влаге и покривен непропустљивим покривачем.

(6) Произвођач амбалаже за опасне материје дужан је да прибави одобрење за амбалажу.

(7) Произвођач амбалаже дужан је да амбалажу коју ставља у промет означи у складу са одредбама уговора из члана 1. овог закона.

(8) Одобрење за амбалажу за превоз радиоактивних материја и нуклеарних материја издаје предузеће и друго правно лице које одреди Министарство здравља и социјалне заштите - Одсјек за заштиту од зрачења.

(9) Одобрење за амбалажу за превоз запалјивих течности и гасова, цистерни, фиксно причвршћених за возила у друмском превозу издаје предузеће или друго правно лице које одреди Министарство саобраћаја и веза.

(10) Предузеће или друга правна лица из ст. 8. и 9. овог члана могу издати одобрење само за амбалажу која задовољава одредбе уговора из члана 1. овог закона.

(11) Овлашћена предузећа и друга правна лица из овог члана ст. 8. и 9. дужна су да у одобрењу амбалаже одреде начин означавања (кодирања) које мора одговарати одредбама уговора из члана 1. овог закона.

Члан 13.

(1) Посуде, цистерне, контејнери и друга врста амбалаже за превоз опасних материја морају бити израђени у складу са прописаним стандардима за одговарајућу класу опасних материја.

(2) Ако се опасне материје превозе у посудама од ломљивог материјала или неотпорне пластичне масе, посуде морају да се смјесте у заштитну амбалажу и обезбиједи материјалом за попуњавање празног простора ради спречавања лома посуде при нормалним условима превоза.

(3) Материјал за попуњавање празног простора мора да буде подешен према природи опасне материје, а нарочито мора да буде подобан да уније течну опасну материју или течност коју опасна материја може да лучи.

Члан 14.

Посуде за превоз течне опасне материје или опасне материје потопљене у неку течност и посуде за превоз раствора опасне материје, као и њихови затварачи морају да буду такви да издрже унутрашњи притисак при промјенама температура које материје могу да постигну приликом превоза, водећи рачуна о потребном празном простору за ширење течности.

Члан 15.

(1) Посуде за превоз опасне материје запремине веће од 200 литара морају да буду израђене од челичног лима или другог погодног материјала.

(2) Ако су посуде за превоз опасне течне материје израђене од ломљивог материјала и паковане у групи, укупна маса тих посуда напуњених опасном течном материјом не смије да буде већа од 75 кг, а ако су посуде израђене од материјала који није ломљив и пакован у групи - укупна маса тих посуда, заједно са опасном течном материјом, не смије да буде већа од 150 кг.

Члан 16.

(1) Боце у којима се превозе опасне материје пакују се, односно стављају у палете приликом превоза у вертикалном положају, а боце са гасовима - у вертикалном или хоризонталном положају.

(2) Ниске боце са пречником већим од 30 цм у којима се превози течни нафтни гас могу се паковати, односно стављати у возило за превоз и превозити без палета, при чему стране простора у којем се стављају боце није нижи од четири петине висине боце.

(3) Ако су боце паковане или смјештене у палету у хоризонталном положају, морају да буду обезбијеђене од котрљања или помјерања, а ако су паковане, односно смјештене у палете у вертикалном положају или широке боце без палета - морају се обезбиједити од превртања.

Члан 17.

(1) Амбалажа / пакети у којима се превозе опасне материје морају да буду на видљивом мјесту означени одговарајућом ознаком опасности.

(2) Амбалажа / пакети са посудама израђеним од ломљивог материјала морају да буду означени листицама којима се означава ломљивост посуде, а по потреби и положај амбалаже / пакета при превозу.

Члан 18.

(1) Празне неочишћене посуде у којима су се налазиле опасне материје морају да буду затворене и означене на исти начин као да су напуњене опасном материјом.

(2) Превозна средства којима се превозе посуде из става 1. овог члана морају да буду означена на исти начин као и превозна средства којима се превозе посуде напуњене опасном материјом.

2. Утовар и истовар

Члан 19.

(1) Утовар и истовар опасних материја (утовар, утакање, претовање, претаканање, истовар, истакање, чување и друге манипулације у вези са утоваром или истоваром) може да се врши само на посебно одређеним мјестима на којима се не угрожавају живот и здравље људи, животна средина или материјална добра, односно безбједност саобраћаја.

(2) Мјесто на коме се утоварају или истоварају опасне материје мора да буде снабђено прописаним уређајима и опремом и на видљивом мјесту означено одговарајућом ознаком опасности.

Члан 20.

На железничким станицама, у лукама и пристаништима на којима се утоварају или истоварају опасне материје, Министарство саобраћаја и веза, у сагласности са Министарством унутрашњих послова и Мини-

старством здравља и социјалне заштите, одредиће посебно мјесто на коме ће се утоварати и истоварати те материје.

Члан 21.

На мјесту на коме се утоварају или истоварају опасне материје забрањен је приступ лицима која непосредно не учествују при утовару или истовару тих материја.

Члан 22.

На мјесту на коме се утоварају или истоварају експлозивне материје или запаљиве опасне материје забрањено је:

- а) држање материја и уређаја који могу да изазову пожар или омогуће његово ширење,
- б) држање отвореног пламена или рад са отвореним пламеном (заваривање и сл.),
- в) пушење и употреба средстава за паљење (шибице, упалачи),
- г) употреба уређаја или средстава који имају ватрено ложиште,
- д) рад са алатом или уређајем који варничи,
- ђ) постављање надземних електричних водова, без обзира на напон,
- е) рад мотора возила, изузев када служи за погон пумпи и компресора смјештених на аутоцистерни и када је снабдјевен хватачем варница на издувној цијеви мотора.

Члан 23.

(1) Опасне материје по правилу се утоварају и истоварају дању.

(2) Ако се опасне материје утоварају или истоварају ноћу, освјетљење на мјесту утовара и истовара мора да буде електрично са најмањом јачином расвјете од 500 lx, а електрични уређаји израђени тако да не могу изазвати пожар или експлозију.

Члан 24.

Уређаји за утовар и истовар опасних материја морају да буду исправни, тако да је искључена свака могућност цурења, односно истицања или просинања опасне материје и да су изведени на начин којим се не општејује амбалажа опасне материје. Уређаји морају бити исправни и одржавани у складу са одредбама уговора из члана 1. овог закона.

Члан 25.

Мјесто на коме се утоварају или истоварају експлозивне материје, гасови или запаљиве опасне материје мора да буде снабдјевено апаратима или другим уређајима за гашење пожара.

Члан 26.

(1) Затворени простор у коме се утоварају или истоварају опасне материје које развијају гасове или утоварају или истоварају радиоактивне материје мора да има најмање један апарат за мјерење концентрације гасова у ваздуху, односно радиоактивности у том простору.

(2) Апарати за мјерење концентрације гасова, односно радиоактивности морају се редовно прегледати и баждарити.

Члан 27.

(1) Предузећа, друга правна лица и предузетници који утоварају и истоварају опасне материје нарочито су дужни да контролишу исправност уређаја и електричних инсталација на мјестима на којима се утоварају или истоварају опасне материје, организују физичко обезбјеђење тих мјеста и брину се о исправности техничке опреме и других средстава за гашење пожара на тим мјестима и о томе воде одговарајућу евиденцију.

(2) Предузећа, друга правна лица и предузетници који утоварају и истоварају опасне материје дужни су да имају

властити програм оспособљавања, обуке и провјере знања лица која рукују опасним материјама у складу са одредбама уговора из члана 1. овог закона.

Члан 28.

(1) Цистерне и друга превозна средства којима се превози запаљива течност чија је тачка паљења нижа од 60 °C, запаљиви гас у посудама које се пуне на возилима или којима се превози друга запаљива материја чија је тачка паљења виша од 55 °C - ако се из технолошких разлога приликом манипулације та материја мора загријати на температури вишој од четири петине њене тачке паљења морају за вријеме утовара или истовара тих материја да буду уземљени преко прописаног уређаја за одвод статичког електрицитета, а издувна цијев мотора возила из члана 74. став 11. овог закона мора бити опремљена и хватачем варница.

(2) За вријеме утовара, истовара или претовара течности или гасова из става 1. овог члана рад мотора и уређаја за загријавање кабине превозног средства мора бити заустављен, осим ако се мотор превозног средства користи за погон пумпи или других уређаја за утовар или истовар.

3. Превоз

Члан 29.

(1) Предузећа, друга правна лица, предузетници и физичка лица која предају на превоз опасну материју или је превозе властитим превозним средствима дужни су да опасну материју припреме тако да испуњава све услове за превоз који су прописани овим законом.

(2) Опасна материја не може се предати или примити на превоз ако нису испуњени прописани услови за њен превоз.

Члан 30.

(1) Забрањено је привремено или трајно одлагање опасних материја иностраног поријекла на територији Републике Српске.

(2) Министарство унутрашњих послова или Министарство здравља и социјалне заштите могу да забране превоз појединих врста опасних материја преко одређеног подручја или да одреде да се те врсте опасних материја превозе само одређеном врстом превозних средстава.

Члан 31.

Превозна средства којима се превозе опасне материје морају бити произведена и опремљена у складу са међународним стандардима, да имају важећи сертификат за возило које превози одређену опасну материју ако је то одређено тим међународним стандардима и морају бити означена знаковима упозорења, натписима, ознакама, листицама за означавање опасности и другим подацима о опасним материјама и возилу, у складу са одредбама међународних стандарда из члана 1. став 2. овог закона.

Члан 32.

(1) Опасна материја не може се предавати, нити примати на превоз као пртљаг.

(2) Изузетно од одредбе става 1. овог члана, у пртљагу се могу преносити апарати, направе и други слични предмети који садрже минималне количине опасне материје које не представљају опасност по околину, а служе за личну употребу (упалачи, шибице, лакови и сл.).

Члан 33.

Предузећа, друга правна лица, предузетници и физичка лица која превозе опасне материје дужна су да у случају нестанка опасне материје при превозу предузму потребне мјере да се она пронађе и да о опасности коју представља опасна материја обавијесте Републичку управу за инспекцијске послове (у даљем тексту: Инспекторат) или најближу полицијску станицу, а по потреби и јавност.

Члан 34.

(1) Опасне материје које су на било који начин приликом превоза испале или просуте, превозник је дужан да обезбиди, прикупи или одстрани, односно смјести на за то одређена мјеста или да их на други начин учини безопасним и да о томе обавијести најближу станицу полиције и Инспекторат.

(2) Ако превозник није у могућности да опасне материје које су испале или просуте прикупи, одстрани, смјести на одређено мјесто или на други начин неутрализује, Министарство унутрашњих послова позваће предузеће које располаже техничким средствима за извршење таквог задатка да то уради на рачун превозника.

(3) Мјесто из става 1. овог члана одређује Министарство унутрашњих послова у сагласности са Министарством здравља и социјалне заштите и Министарством за просторно уређење, грађевинарство и екологију.

Члан 35.

(1) Пошиљалац који даје опасну материју на превоз дужан је да за сваку пошиљку опасне материје испостави исправу о превозу и упутство о посебним мјерама безбједности које се при превозу опасне материје морају да предузму и да их преда превознику.

(2) Исправа о превозу опасне материје мора да садржи:

а) податке о врсти опасне материје (хемијски, технички и трговачки назив опасне материје, класа у коју спада и редни број у тој класи, као и идентификациони број из одговарајућег међународног споразума кад је он утврђен),

б) податке о количини опасне материје (брuto и нето маса, број комада и др.),

в) назначење пошиљача да су испуњени услови прописани за превоз одређене опасне материје,

г) назив, односно лично име, адресу и број телефона пошиљача и примаоца,

д) назначење да је уз исправу о превозу опасне материје превознику предато и писано упутство о посебним мјерама безбједности које се при превозу опасне материје морају предузети,

ђ) потпис и печат пошиљача.

(3) Изузетно од одредбе става 1. овог члана, исправа о превозу опасне материје не испоставља се ако товарни лист или друга одговарајућа исправа о превозу садржи све податке о опасној материји наведене у ставу 2. овог члана.

Члан 36.

(1) Исправа о превозу опасне материје која се упућује у иностранство мора да буде написана на једном од службених језика Републике Српске и једном страном језику (енглески, њемачки, француски или др.).

(2) За опасну материју која се увози из иностранства у Републику Српску исправа о превозу опасне материје мора да буде написана и на једном од службених језика Републике Српске.

Члан 37.

(1) Исправа о превозу опасне материје даје се у три истоветна примјерка, од којих један остаје код пошиљача, један се уручује превознику, а један се доставља примаоцу опасне материје.

(2) Лице које управља превозним средством којим се превози опасна материја дужно је да посједује исправу о превозу опасне материје, сертификат о исправности возила, сертификат о стручној способности за управљање тим возилом и упутство о посебним мјерама безбједности, одобрење за превоз и одобрење за набавку опасних материја у случајевима прописаним овим законом, а на захтјев овлашћеног службеног лица дужно је да на увид покаже исправе и одобрења.

(3) Овлашћено службено лице, уколико утврди да превозник нема код себе прописане исправе или одобрења, наредиће превознику да возило којим се превозе опасне материје паркира на за то одређеном мјесту, док се не обезбиде услови за даљи превоз.

(4) Трошкови који настају у случајевима из става 3. овог члана сноси превозник.

Члан 38.

(1) Упутство о посебним мјерама безбједности које морају да се предузму при превозу опасне материје треба да садржи:

а) назив и ознаку опасне материје, назначење врсте опасности коју представља и посљедице које може да изазове,

б) назначење посебних мјера које треба да се предузму при превозу опасне материје и мјера за спречавање, односно ублажавање штетних посљедица које могу да настану услед незгоде или удеса на превозном средству (пожар, лом амбалаже, просипање или истицање опасне материје и сл.),

в) поступак са лицем које дође у додир са опасном материјом,

г) назив предузећа или назив органа који мора да се обавијести о незгоди или удесу који се десило приликом превоза опасне материје.

(2) Упутство о посебним мјерама безбједности мора бити написано на језику и писму лица које управља возилом.

Члан 39.

Лице које управља превозним средством којим се превози опасна материја дужно је да на исправи о превозу опасне материје својим потписом потврди пријем декларисане опасне материје за превоз, као и лице које предаје на превоз опасну материју.

Члан 40.

(1) Ако у току превоза превозник или лице које управља превозним средствима којима се превози опасна материја утврди или на други начин сазна да превози опасну материју чији је превоз забрањен законом дужан је да одмах обустави даље превозење опасне материје и о томе обавијести најближу станицу полиције и пошиљача.

(2) Пошиљалац опасне материје из става 1. овог члана дужан је да одмах по примљеном обавјештењу о обустављању превоза преузме опасну материју и предузме одговарајуће мјере да не дође до угрожавања здравља људи, животне средине и добара.

Члан 41.

(1) Ако се у току превоза утврди да опасна материја не испуњава услове прописане за превоз или која није декларисана као опасна материја или је нетачно декларисана, превозник или лице које управља превозним средством којим се превози опасна материја дужно је да обустави даље превозење опасне материје и о томе обавијести пошиљача.

(2) Пошиљалац опасне материје из става 1. овог члана дужан је да одмах по примљеном обавјештењу о обустављању превоза отклони утврђене недостатке или превозе опасну материју.

III - ПОСЕБНЕ МЈЕРЕ БЕЗБЈЕДНОСТИ ЗА ПРЕВОЗ ОДРЕЂЕНИХ ВРСТА ОПАСНИХ МАТЕРИЈА

1. Експлозивне материје

Члан 42.

Утовар и истовар експлозивних материја ван круга предузећа која те материје производе или држе за своју редовну дјелатност могу да се врше само на мјестима која одреди Министарство унутрашњих послова, изузев мјеста из члана 20. овог закона.

Члан 43.

(1) За превоз експлозивних материја потребно је одобрење.

(2) Одобрење за превоз експлозивних материја у унутрашњем саобраћају издаје надлежна организациона јединица Министарства унутрашњих послова, у мјесту из којег се упућује експлозивна материја.

(3) За превоз експлозивних материја преко границе Босне и Херцеговине и територије Републике Српске (увоз, извоз и транзит) одобрење издаје Министарство унутрашњих послова у сједишту.

Члан 44.

(1) Захтјев за издавање одобрења за превоз експлозивних материја подноси пошиљалац, увозник, купац или испоручилац (у даљем тексту: пошиљалац) експлозивне материје и он садржи:

- а) назив, односно лично име и адресу пошиљалоца,
- б) врсту, технички назив, количину и начин паковања експлозивне материје,
- в) идентификациони број под којим се експлозивна материја води у номенклатури опасних материја одговарајућег међународног споразума за превоз опасних материја,
- г) назив и адресу произвођача,
- д) назив и адресу превозника, односно лично име возача, сувозача или пратиоца,
- ђ) датум и приближни час почињања превоза, план путовања и крајње мјесто превоза,
- е) назначење врсте, типа и регистарске ознаке превозног средства,
- ж) назив, односно лично име и адресу примаоца,
- з) ванредне мјере безбједности за вријеме превоза експлозивне материје,
- и) назив улазног или излазног граничног прелаза и вријеме кад ће се извршити превоз експлозивне материје преко граничног прелаза, односно територије Републике Српске,
- ј) одобрење за увоз / извоз експлозивних материја издато од Министарства вањске трговине и економских односа Босне и Херцеговине (само приликом превоза преко границе).

(2) Предузећа, друга правна лица и предузетници који у оквиру своје дјелатности изводе минерске радове, у захтјеву за издавање одобрења за превоз експлозивних материја у унутрашњем саобраћају, поред података из става 1. овог члана, дужни су да приложе и уговор или други документ као доказ о извођењу радова минирања.

Члан 45.

(1) Надлежни орган из члана 43. став 2. Закона може, по потреби, да нареди предузимање и посебних мјера безбједности при превозу одређене експлозивне материје (правац кретања, пратња пошиљалоца или превозника, пратња припадника полиције и др.).

(2) Трошкове посебних мјера безбједности из става 1. овог члана у унутрашњем саобраћају сноси пошиљалац или прималац експлозивне материје, а при увозу, извозу или транзиту експлозивне материје - превозник или прималац.

Члан 46.

Ако је уговорен увоз или извоз веће количине експлозивних материја које не могу да се превезу преко границе Босне и Херцеговине и територије Републике Српске једним превозним средством, нити истовремено са више превозних средстава, одобрење за превоз може да се изда за цијелу количину експлозивних материја. У том случају, превоз цијеле количине експлозивних материја мора да се изврши преко истог граничног прелаза и у року који не може да буде дужи од два мјесеца.

Члан 47.

(1) Експлозивне материје и средства за њихово иницирање не смију да се превозе заједно у истом простору превозног средства, осим у случајевима када су испуњени услови прописани одговарајућим одредбама АДР-а, РИД-а или АДН-а.

(2) Одредба става 1. овог члана неће се примјењивати на превоз предмета напуњених експлозивним материјама код којих су средства за палијење уграђена у току производње (муниција, противградне ракете, привредна муниција и др.).

(3) Експлозивне материје није дозвољено превозити у кабинџи возача и у простору превозног средства у коме се превозе лица.

(4) Експлозивне материје није дозвољено предати, нити примити на превоз као пртљаг.

Члан 48.

Предузећа, друга правна лица, предузетници и појединци који превозе експлозивне материје дужни су да о свакој несталој количини експлозивне материје при превозу одмах обавијесте најближу станицу полиције.

2. Гасови

Члан 49.

Посуде које су намијењене за превоз одређеног гаса могу се пунити и другом врстом гаса под условом да најмањи пробни притисак за тај гас не буде већи од пробног притиска за који је посуда испитана и да назив гаса и највећа дозвољена тежина пуњења буду уписани на посуди, узимајући при том у обзир одговарајуће мјере безбједности које захтијевају својства појединог гаса.

Члан 50.

Посуде у којима се превозе гасови морају да буду снабђевене исправним вентилима. Вентили на тим посудама морају да буду заштићени заштитном капом или заштитним прстеном и херметички затворени за вријеме превоза.

Члан 51.

(1) Посуде са гасовима превозе се по правилу отвореним превозним средством на коме товар мора да буде заштићен од штетних атмосферских утицаја, осим посуда које су израђене од материјала отпорног на атмосферске утицаје.

(2) Превоз посуда са гасовима може да се врши и затвореним превозним средством ако је обезбијеђена вентилација товарног простора.

(3) Лица која превозе отровне гасове и друге опасне материје које стварају паре и гасове опасне по здравље морају за вријеме превоза имати одговарајућу опрему за лично заштиту.

3. Запаљиве течности

Члан 52.

(1) Посуде у којима се превозе запаљиве течности морају одговарати техничким условима прописаним за одређену врсту запаљивих течности.

(2) Ако се запаљиве течности превозе у металним бачвама или металним боцама, те бачве и боце морају да буду израђене према стандарду који се примјењује у Републици Српској, односно према страном или међународном стандарду који није у супротности са стандардима који се примјењују у Републици Српској.

4. Отрови

Члан 53.

(1) За превоз отрова преко границе Босне и Херцеговине и територије Републике Српске потребно је одобрење које издаје Министарство здравља и социјалне заштите уз сагласност Министарства унутрашњих послова у сједишту.

(2) Одобрење из става 1. овог члана неће се издати ако се отров не налази на листи дозвољених отрова, које рјешењем одређује министар здравља и социјалне заштите и ако се уз захтјев не поднесе доказ да крајњи корисник у Републици Српској испуњава услове за промет отрова, у складу са посебним законом.

(3) Отрови не смију да се превозе у истом товарном простору са животним намирницама, сточном храном, лијековима и предметима опште употребе који подлијежу здравственом надзору.

Члан 54.

(1) За превоз отрова у унутрашњем саобраћају потребно је одобрење.

(2) Одобрење за превоз отрова из става 1. овог члана издаје Министарство здравља и социјалне заштите уз сагласност надлежне организационе јединице Министарства унутрашњих послова, у мјесту одакле се упућује отров.

(3) Одобрење из става 1. овог члана неће се издати ако се отров не налази на листи дозвољених отрова, које рјешењем одређује министар здравља и социјалне заштите и ако се уз захтјев не поднесе доказ да крајњи корисник у Републици Српској испуњава услове за промет отрова, у складу са посебним законом.

Члан 55.

(1) Орган надлежан за издавање одобрења за превоз отрова из члана 53. став 1. и члана 54. став 2. овог закона може, по потреби, да нареди предузимање и посебних мјера безбједности при превозу одређеног отрова (правац кретања, пратња пошљаоца или превозника, пратња полиције или здравствено-санитарног инспектора).

(2) Састав, задатке и опрему екипе коју чини техничка пратња пошљаоца или превозника при превозу отрова прописане министар здравља и социјалне заштите.

(3) Трошкове посебних мјера безбједности из става 1. овог члана у унутрашњем саобраћају сноси пошљалац отрова.

Члан 56.

(1) Захтјев за издавање одобрења за превоз отрова подноси пошљалац или прималац отрова.

(2) Захтјев из става 1. овог члана садржи:

- а) тровачки назив отрова,
- б) међународни назив отрова и хемијски састав,
- в) количина отрова,
- г) начин паковања отрова,
- д) назив и адреса произвођача отрова,
- ђ) назив и адреса примаоца отрова,
- е) гранични прелаз пошљике,
- ж) датум и приближан час почетка превоза,
- з) редни број и група отрова према листи отрова,
- и) траса кретања превозног средства,
- ј) изјава која садржи образложење сврхе увоза отрова,
- к) ЦАС број или други идентификациони број,
- л) упутство о посебним мјерама безбједности при превозу отрова,

љ) листа података о мјерама безбједности, у складу са Директивом ЕУ број 91/155,

м) АДР сертификат за моторно возило којим се превози отров,

н) АДР сертификат за лице које управља моторним возилом којим се превози отров.

(3) Уз захтјев из става 1. овог члана обавезно се подноси и одобрење надлежног органа за обављање производње, промета или употребе отрова.

Члан 57.

Ако у току превоза отрова настане расипање или отицање отрова усљед хаварије превозног средства или из других разлога због којих постоји опасност од контаминације животне средине, превозник је дужан да на видљив начин означи мјесто на коме је настало расипање отрова и да о томе одмах обавијести Инспекторат и најближу станицу полиције и да до доласка здравствено-санитарног инспектора, односно припадника полиције спријечи приступ људи и животиња том мјесту.

5. Радиоактивне материје

Члан 58.

(1) Радиоактивне материје могу да се пакују и превозе само у амбалажи намијењеној за одређену врсту радиоактивних материја, зависно од величине и јачине извора, агрегатног стања и других својстава радиоактивне материје.

(2) Доза зрачења на површини амбалаже и на одређеном одстојању од амбалаже и ниво контаминације на површини амбалаже не смију да буду већи од износа одређених за дати тип и категорију паковања и предвиђених прописима о заштити од јонизујућих зрачења и међународним споразумима о превозу опасних материја у појединим грама саобраћаја.

Члан 59.

Ако је радиоактивна материја истовремено и токсична, експлозивна или запаљива, приликом припремања такве радиоактивне материје за превоз и за вријеме превоза морају се предузети мјере безбједности прописане за сваку од наведених врста опасности.

Члан 60.

Радиоактивне материје не смију да се превозе у унутрашњем саобраћају у истом товарном простору са животним намирницама, предметима опште употребе који подлијежу здравственом надзору, лијековима и са сточном храном.

Члан 61.

(1) За превоз радиоактивних материја потребно је одобрење.

(2) Одобрење за превоз преко границе Босне и Херцеговине и територије Републике Српске, као и одобрење за превоз радиоактивних материја у унутрашњем саобраћају, издаје Министарство здравља и социјалне заштите уз сагласност Министарства унутрашњих послова у сједишту.

(3) Органи из става 2. овог члана могу, по потреби, да нареду предузимање и посебних мјера безбједности при превозу одређене радиоактивне материје (правац кретања, пратња пошљаоца или превозника, пратња припадника полиције и др.).

(4) Трошкове за спровођење мјера из става 3. овог члана у унутрашњем саобраћају сноси пошљалац радиоактивне материје, а при транзиту радиоактивне материје - превозник или прималац.

(5) Радиоактивне материје дозвољено је превозити само преко граничних прелаза гдје је организован инспекцијски надзор и гдје су постављени монитори јонизујућег зрачења.

Члан 62.

(1) Предузећу, другом правном лицу и предузетнику чија је дјелатност у вези са коришћењем радиоактивне материје може се издати одобрење за вишекратни превоз те материје са роком важења до шест мјесеци.

(2) У одобрењу из става 1. овог члана мора се назначити количина радиоактивне материје, односно број извора јонизујућег зрачења и њихова укупна активност који се могу заједно превозити одређеним превозним средством.

(3) Предузеће, друго правно лице и предузетници дужни су да најкасније 24 часа прије почетка превоза радиоактивне материје Министарству унутрашњих послова и Министарству здравља и социјалне заштите - Одсјеку за заштиту од зрачења доставе обавјештење, које садржи:

- а) врсту и регистарски број превозног средства којим ће превозити радиоактивне материје,
- б) број и датум издатог одобрења за превоз,
- в) врсту и количину радиоактивне материје, односно о броју извора и њиховој укупној активности,
- г) личне податке о лицима која ће превозити радиоактивне материје,
- д) вријеме и мјесто почетка превоза радиоактивне материје,
- ђ) трасу кретања превозног средства,
- е) вријеме доласка превозног средства са радиоактивном материјом у мјесто коришћења и име, односно назив и адресу корисника,
- ж) доказ о обезбјеђењу пратње ако је одређена у одобрењу.

Члан 63.

(1) Захтјев за издавање одобрења за превоз радиоактивних материја подноси пошиљалац или увозник радиоактивне материје.

(2) Захтјев из става 1. овог члана садржи:

- а) назив радиоактивног извора,
- б) категорију извора и категорију ризика,
- в) врсту извора - отворени или затворени извор,
- г) радиоактивност,
- д) назив и адресу произвођача,
- ђ) назив и адресу увозника,
- е) назив и адресу извозника,
- ж) назив граничног прелаза,
- з) датум или приближно вријеме почињања превоза,
- и) назив улазног и излазног граничног прелаза, ако се превоз врши преко граничних прелаза у Републици Српској,
- ј) трасу кретања од мјеста предаје радиоактивне материје до мјеста њеног коришћења,
- к) за извоз и превоз преко границе Босне и Херцеговине и територије Републике Српске уз захтјев се прилаже и одобрење регулаторног тијела земље извозника и сагласност органа унутрашњих послова дотичне земље.

(3) Предузећа и друга правна лица која се баве превозом извора јонизујућег зрачења морају посједовати лиценцу од Министарства здравља и социјалне заштите.

Члан 64.

Радиоактивне материје које у случају незгоде или удеса могу да доведу до контаминације или угрожавања животне средине зрачењем превозе се уз пратњу лица оспособљеног за руковање тим материјама.

Члан 65.

(1) У случају расипања радиоактивне материје, превозник је дужан да на видљив начин обиљежи мјесто на коме је дошло до расипања и да до доласка стручног лица спријечи приступ људи и животиња том мјесту.

(2) Ако у току превоза дође до расипања или нестанка радиоактивне материје, превозник је дужан да о томе одмах обавијести најближу станицу полиције и Инспекторат.

6. Опасни отпад

Члан 66.

Опасни отпад превози се у складу са прописима о управљању опасним отпадом.

IV - ПОСЕБНЕ МЈЕРЕ БЕЗБЈЕДНОСТИ ЗА ПРЕВОЗ ОПАСНИХ МАТЕРИЈА, ПО ГРАНАМА САОБРАЋАЈА

1. Превоз у друмском саобраћају

Члан 67.

Приликом превоза опасних материја у друмском саобраћају примјењују се поред мјера безбједности за превоз опасних материја прописаних овим законом и одредбе АДР-а.

Члан 68.

У моторном возилу којим се превозе опасне материје не смију да се налазе друга лица осим возача, сувозача и пратиоца.

Члан 69.

У моторном возилу у којем се превозе опасне материје, поред возача, мора да се налази и сувозач у случајевима предвиђеним одредбама АДР-а.

Члан 70.

(1) У возилу којим се превозе опасне материје не смију да се држе материје које могу да изазову пожар.

(2) На возилу натовареном опасним материјама не смију да се врше поправке које могу усљед варничења или удара да изазову пожар или експлозију или да општете амбалажу.

(3) У кабини возила којим се превозе опасне материје класе 1, 2, 3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1 и 5.2 из члана 2. овог закона пушење цигарета није дозвољено.

Члан 71.

(1) Возач моторног возила који превози опасне материје дужан је да возилом управља са нарочитим опрезом.

(2) Брзина кретања моторног возила којим се превозе опасне материје не смије да буде већа од 80% од највеће дозвољене брзине одређене према врсти пута, односно одређене саобраћајним знацима постављеним на путу, а не смије да буде већа од 70 км на час, а за отрове - већа од 60 км на час.

Члан 72.

(1) Од тренутка пријема до тренутка предаје опасне материје возач моторног возила не смије да се удаљава од возила којим се превози опасна материја.

(2) Изузетно од одредбе става 1. овог члана, возач моторног возила смије да напусти возило, у зависности о класи и количини опасне материје коју превози у складу са одредбама АДР-а, који прописује сљедеће начине остављања возила:

а) на паркиралишту под надзором чувара, који је упознат са особинама терета и боравком возача,

б) на јавном и приватном паркиралишту за возила гдје возилима не пријети опасност од других возила,

в) на погодном отвореном простору одвојеном од дневног саобраћаја или стамбених објеката, гдје није предвиђен уобичајен пролаз нити долазак људи и возила.

(3) Паркирање прописано тачком б) може се користити једино ако није могуће обезбиједити паркирање прописано тачком а), а паркирање прописано тачком в), може се користити само ако није могуће обезбиједити паркирање прописао т. а) и б) из става 2. овог члана.

Члан 73.

(1) О свакој незгоди или удесу који се догоди приликом превоза опасних материја, чије посљедице посада моторног возила не може сама да отклони или због којих не може да настави вожњу, један од чланова посаде дужан је да одмах обавијести најближу станицу полиције.

(2) Ако се у моторном возилу са опасним материјама које је претријело незгоду или удес налази само возач,

лице које се затекло на мјесту незгоде или удеса или лице које прво наиђе на то мјесто дужно је да на захтјев возача о томе обавијести најближу станицу полиције.

Члан 74.

(1) Опасне материје превозе се моторним и прикључним возилима посебно конструисаним за превоз поједине опасне материје или возилима која одговарају условима прописаним овим законом и одредбама АДР-а.

(2) Приликом превоза малих и ограничених количина опасних материја, које су прописно запаковане или су у посудама, примјењују се одредбе АДР-а.

(3) Изузетно од одредбе става 1. овог члана, пренос, разношење или достављање дању, и то за вријеме добре видљивости, мањих количина опасних материја које дефинишу одредбе АДР-а, осим радиоактивних, може се вршити и путничким аутомобилом и другим превозним средствима, која морају бити означена знацима, у складу са одредбом члана 76. овог закона, или заставицама истог облика, димензија и боја, која на превозном средству морају да буду истакнута на видљивом мјесту.

(4) Радиоактивне материје могу да се превозе и превозним средствима из става 4. овог члана ако то одобри Министарство здравља и социјалне заштите.

(5) Возила за превоз опасних материја дијеле се на:

а) возила са ознаком "ЕХ/II", намијењена за превоз експлозивних материја и предмета класе 1,

б) возила са ознаком "ЕХ/III", намијењена за превоз експлозивних материја и предмета класе 1, на која се постављају строжи захтјеви него на возила тип "ЕХ/II",

в) возила са ознаком "FL", намијењена за превоз течности чија тачка паљења није већа од 60 °C (са изузетком дизел горива које одговара норми EN 590: 1993, плинског уља и лаког лож-уља идентификационог броја 1202 са тачком паљења како је одређује норма EN 590: 1993) или запаљивих гасова у: контејнерским резервоарима, преносним резервоарима или MEGC-ијима запремине веће од 3 м³, фиксним или растављивим резервоарима запремине веће од 1 м³ или батеријским возилима запремине веће од 1 м³, а намијењених за превоз запаљивих гасова,

г) возила са ознаком "OX", намијењена за превоз стабилизованог водониковог пероксида или водониковог пероксида стабилизованог и у води растопљеног са више од 60% водониковог пероксида (класе 5.1, УН бр. 2015), и то у контејнерским резервоарима или преносним резервоарима запремине веће од 3 м³, као и у фиксним или растављивим резервоарима запремине веће од 1 м³,

д) возила са ознаком "AT", намијењена за превоз опасних материја у контејнерским резервоарима, преносивим резервоарима или MEGC-ијима чија је запремина већа од 3 м³, у фиксним или растављивим резервоарима чија је запремина већа од 1 м³ или у батеријским возилима чија је запремина већа од 1 м³, а не спадају у тип "FL" возила (MEGC је скуп елемената међусобно спојених главном сабирном цијеви и учвршћеним оквиром. Елементи MEGC-ија су: цилиндри под притиском (боце под притиском); тубе; снопови цилиндра (оквири); бачве под притиском, као и резервоари намијењени за превоз гасова класе 2 запремине веће од 450 литара),

ђ) друга возила намијењена за транспорт осталих опасних материја у чврстом, течном или гасовитом стању, при чему су испуњени услови у погледу паковања, безбједног руковања и превоза ових материја и чија количина прелази тзв. "мале количине" прописане АДР-ом.

(6) Возила из става 6. овог члана подлијежу периодичном испитивању испуњености техничких и безбједносних услова прописаних АДР-ом и овим законом.

(7) Испитивање возила из става 6. овог члана врши институција коју за то овласти Министарство привреде, енергетике и развоја.

(8) Овлашћена институција из става 8. овог члана, након извршеног испитивања возила за превоз опасних материја, издаје сертификат са роком важења до једне године, који се по истеку рока важења може продужити након обављеног контролног прегледа.

(9) Сертификат из става 9. овог члана мора бити написан на једном од језика у службеној употреби у Републици Српској и на енглеском, њемачком, француском језику или другим језицима.

(10) Излед сертификата из става 9. овог члана прописан је одредбама АДР-а.

(11) Изузетно од одредаба става 1. овог члана, на територији Републике Српске дозвољава се превоз опасних материја возилима која не испуњавају у потпуности одредбе АДР-а и овог закона, а посједују важећи АДР сертификат, под условом да се прегледом од овлашћене институције из става 8. овог члана утврди да испуњавају прописане услове који су били на снази до ступања на снагу овог закона.

Члан 75.

(1) Возила за превоз опасних материја, запаљивих гасова, односно запаљивих течности са температуром паљења испод 60 °C треба да имају уређај за разелектрисање - одвод статичког електрицитета који прије утовара или истовара опасних материја треба да буде прикључен на уземљење.

(2) Возила за превоз опасних материја класе од 1 до 5.2 из члана 2. став 1. овог закона треба да буду галвански повезана у једнопотенцијалну цјелину. Галванске везе и уређаје за одвод статичког електрицитета треба провјерити прије утовара, односно истовара.

(3) Возила за превоз опасних материја класе од 1 до 5.2 из става 2. овог члана треба опремити тако да је омогућен одвод статичког електрицитета са возила на коловоз и са двије плочице за прикључење уређаја за одвод статичког електрицитета.

(4) Возила за превоз опасних материја треба опремити одговарајућим прекидачем за искључење свих електричних кружних токова за која је то прописано одредбама АДР-а.

Члан 76.

(1) Возило којим се превозе опасне материје мора да има два знака за означавање возила којим се превозе опасне материје.

(2) Ако је опасна материја која се превози на попису АДР-а, на знацима за означавање возила којим се превозе опасне материје морају да буду исписани и утиснути идентификациони бројеви опасне материје која се превози.

(3) Знакови за означавање возила којим се превозе опасне материје, идентификациони бројеви појединих опасних материја, као и мјеста за постављање знакова на возилу морају да буду изведени у складу са одредбама АДР-а.

(4) Одредбе ст. 1, 2. и 3. овог члана примјењују се и кад се моторним возилом превозе празне неочишћене посуде у којима су се налазиле опасне материје.

Члан 77.

(1) Моторно и прикључно возило којим се превозе радиоактивне материје мора да има, умјесто знака за означавање возила којим се превозе опасне материје, три симбола упозорења за означавање возила којим се превозе радиоактивне материје.

(2) Симболи упозорења за означавање возила којима се превозе радиоактивне материје стављају се на бочне

стране и на задњу страну моторног и прикључног возила, ако није другачије прописано одредбама АДР-а.

Члан 78.

(1) Моторно возило којим се превозе опасне материје, поред опреме предвиђене општим прописима и одредбама АДР-а, мора да има и следећу опрему:

- а) возачки алат и дизалицу за возило,
- б) најмање два апарата за гашење пожара, од којих један за гашење пожара на мотору, а други за гашење пожара на товару возила, и то таквог пуњења, које с обзиром на количину и друге особине опасне материје, омогућава ефикасно гашење пожара,
- в) двије ручне батеријске електричне лампе (свјетилке) са трепћућом или сталном свјетлошћу наранџасте боје, која се види са удаљености од најмање 150 м,
- г) два знака којима се означава моторно возило застављено на коловозу,
- д) двије заставице за означавање возила којим се превозе опасне материје,
- ђ) двије лопате и један пијук,
- е) преносну лампу која се може укључити на акумулатор возила и која је израђена тако да не може изазвати експлозију или пожар,
- ж) два клинаста подметача за точкове,
- з) одговарајућу личну заштитну опрему возача,
- и) знак за ограничење брзине (70 км/час),
- ј) лична заштитна средства према упутству о посебним мјерама безбједности за класу опасне материја која се превози.

(2) Поред опреме из става 1. т. а) до г) и т. ђ) до ј) овог члана, моторно возило којим се превозе радиоактивне материје мора да има:

- а) уређај за контролу зрачења и средства за заштиту и означавање терена,
- б) двије заставице за означавање возила којим се превозе радиоактивне материје.

Члан 79.

(1) Ако се опасне материје превозе прикључним возилом на коме ма која осовина има једноструке точкове, прикључно возило мора да има посебан уређај који помоћу звучног или свјетлосног сигнала упозорава возача ако почне да опада притисак ваздуха у пнеуматику више од 20% на било ком точку прикључног возила.

(2) Ако прикључно возило којим се превозе опасне материје није снабђено кочницама које аутоматски коче након што се одвоји од вучног возила, мора да буде везано за вучно возило сигурносним ланцима.

Члан 80.

(1) Превоз опасних материја моторним возилом може се вршити само на путевима који су одређени за такву врсту возила.

(2) Моторна возила којима се превозе опасне материје могу се заустављати и паркирати само на мјестима која су за ту врсту возила одређена и обележена.

(3) Министарство саобраћаја и веза у сагласности са Министарством унутрашњих послова одређује путеве из става 1. овог члана и мјеста за паркирање из става 2. овог члана.

(4) Возач који је због квара на возилу, саобраћајне незгоде, уговара или истовара, или из другог оправданог разлога принуђен да возило са опасном материјом застави на коловозу или на паркиралишту у насељу дужан је да предузме све мјере да заустављено возило не доведе у опасност друга возила, а нарочито да учеснике у саобраћају упозори:

а) дању и ноћу - постављањем иза заустављеног возила два знака којима се означава моторно возило заустављено на коловозу,

б) ноћу и у вријеме смањене видљивости због неповољних атмосферских или других прилика - постављањем свјетилке из члана 78. став 1. тачка в) овог закона,

в) упућивањем сувозача или пратиоца пошиљке да на удаљености од 100 м до 150 м иза заустављеног возила, дању - заставицом за означавање возила којим се превозе опасне материје, а ноћу и у условима слабе видљивости - свјетилком, упозорава возаче који наилазе оном страном коловоза на којој се налази заустављено возило да благовремено зауставе возила или смање брзину и да се припреме за безбједно заобилажење заустављеног возила.

(5) Знакови и свјетилке из става 4. т. а) и б) овог члана постављају се на удаљености од најмање 100 м од возила, и то тако да буду видљиви са удаљености од најмање 150 м за возаче моторних возила која наилазе истом страном коловоза на којој се налази заустављено возило.

Члан 81.

Прописе о начину превоза опасних материја у друмском саобраћају, стручном оспособљавању возача моторних возила за превоз опасних материја и других лица која учествују у том превозу (припрема опасних материја за превоз, уговар, преговар, истовар и испутне манипулације) и техничким условима које морају да испуњавају предузећа која врше стручно оспособљавање тих лица доноси министар здравља и социјалне заштите и министар саобраћаја и веза.

Члан 82.

(1) Возило којим се превозе опасне материје, а означено је шифром основне опасности према АДР-у, којој је први број 2 осим 20 или га чине два једнака броја или почиње знаком "X" или се превозе експлозивне материје кроз тунел дужине веће од 1.000 м, мора имати једну свјетилку трепћућег или ротирајућег свјетла наранџасте боје.

(2) Свјетилка мора бити постављена на возило тако да је добро видљива из свих смјерова и мора се укључити 50 м прије уласка у тунел.

Члан 83.

(1) Прије превоза опасних материја наведених у члану 82. став 1. овог закона, кроз тунел дужи од 1.000 м превозник је дужан да прибави сагласност за пролаз кроз тунел од надлежне организације за одржавање и управљање тунелом.

(2) Превоз опасних материја из члана 82. став 1. овог закона кроз тунел дужи од 1.000 м дозвољен је само уз пратњу најмање једног пратећег возила.

(3) Превоз експлозивних материја кроз двосмјерни тунел, из става 1. овог члана, допуштен је само уз пратњу два пратећа возила.

(4) Превоз експлозивних материја кроз једносмјерни тунел, из става 1. овог члана, допуштен је уз пратњу једног пратећег возила.

(5) Приликом превоза експлозивних материја кроз једносмјерни тунел пратеће возило мора се кретати најмање 50 м иза возила које превози експлозивне материје.

(6) Приликом превоза експлозивних материја кроз двосмјерни тунел једно пратеће возило мора се кретати најмање 50 м испред возила, а друго пратеће возило на истој удаљености иза возила.

(7) Пратеће возило мора имати најмање једно трепћуће или ротирајуће свјетло наранџасте боје које мора бити укључено за вријеме пратње возила које превози опасну материју.

(8) Пратња пратећег возила из ст. 2. и 3. овог члана није потребна када терет прати полицијско возило.

(9) Када се превоз опасних материја из члана 82. став 1. овог закона обавља кроз тунел уз пратњу једног пратећег возила, оно се мора кретати најмање 50 м иза возила са опасним материјама.

(10) Брзина кретања моторног возила које превози опасне материје кроз двосмјерни тунел не смије бити већа од 40 км/час.

2. Превоз у жељезничком саобраћају

Члан 84.

Приликом превоза опасних материја у жељезничком саобраћају примјењују се, поред мјера безбједности за превоз опасних материја прописаних овим законом, и одредбе РИД-а.

Члан 85.

Опасне материје не смију да се превозе жељезничким возилима у којима се налазе путници.

Члан 86.

Жељезничка компанија за јавни превоз дужна је да обезбједи чување опасних материја које превози, и то од тренутка пријема до тренутка испоруке тих материја.

Члан 87.

(1) Жељезничким возилима натовареним опасним материјама смије да се маневрине само ако су претходно предузете одговарајуће мјере безбједности.

(2) Жељезничка компанија за јавни превоз уређује јединствене мјере безбједности при маневрисању жељезничким возилима из става 1. овог члана.

Члан 88.

(1) Жељезничка возила и цистерне натоварене опасним материјама уврштавају се у возове под условима и на начин који су утврђени јединственим правилима која доноси жељезничка компанија за јавни превоз.

(2) Прописе о начину превоза опасних материја у жељезничком саобраћају доноси министар саобраћаја и веза, уз сагласност министра унутрашњих послова и министра здравља и социјалне заштите.

(3) Сертификат о утврђивању техничке исправности, уградње уређаја и опреме за транспорт опасних материја према одредбама РИД-а, жељезничких возила издаје надлежни орган или организација коју за то овласти Министарство саобраћаја и веза.

3. Превоз на унутрашњим пловним путевима

Члан 89.

(1) Приликом превоза опасних материја на унутрашњим пловним путевима, поред мјера безбједности прописаних овим законом, сходно се примјењују и одредбе АДН-а.

(2) Прописе о начину превоза опасних материја на унутрашњим пловним путевима доноси министар саобраћаја и веза уз сагласност министра унутрашњих послова и министра здравља и социјалне заштите.

(3) Техничка правила о погодности бродова за превоз опасних материја на унутрашњим пловним путевима доноси Министарство саобраћаја и веза.

Члан 90.

(1) На унутрашњим пловним путевима дозвољен је превоз опасне материје теретним бродовима или танкерима који су за то намијењени.

(2) Изузетно од одредбе става 1. овог члана, опасне материје могу да се превозе и путничким бродовима ако су те материје смјештене у посебном простору одвојеном од путника.

(3) Опасне материје могу да се превозе с једне обале на другу обалу и скелама, с тим да се за вријеме превоза опасних материја на скели не смију налазити путници.

Члан 91.

Мање количине опасних материја за потребе домаћинства или радилишта могу да се разносе и достављају и чамцима и пловћим направама.

Члан 92.

(1) За вријеме утовара опасних материја на брод или танкер или истовара са брода или танкера и за вријеме чишћења и провјетравања брода или танкера којим се превозе опасне материје забрањено је пушење цигарета и употреба ватре и других средстава која могу да изазову варничење, пожар или експлозију.

(2) Одредба става 1. овог члана односи се и на потискиваче и друге пловне објекте који се налазе у потискиваном саставу ако се у таквом саставу налази макар и један танкер.

Члан 93.

(1) На унутрашњим пловним путевима дозвољен је превоз запаљиве течности само танкерима који су посебно изграђени за превоз тих течности.

(2) Изузетно од одредбе става 1. овог члана, запаљиве течности могу да се превозе и теретним бродовима ако је амбалажа израђена од неомљивог материјала.

Члан 94.

Бродови натоварени опасним материјама зими могу да буду смјештени у зимовницима само ако при том могу да се спроведу све мјере безбједности прописане за усклађивање и чување опасних материја.

4. Пренос у поштанском саобраћају

Члан 95.

Забрањено је стављати експлозивне, запаљиве и друге опасне материје у писмоносне пошиљке и поштанске пакете и такве пошиљке и пакете примати на пренос у поштанском саобраћају.

V - НАДЗОР

Члан 96.

(1) Инспекцијски надзор над извршавањем овог закона непосредно врше Министарство унутрашњих послова и Инспекторат.

(2) У спровођењу непосредног инспекцијског надзора, надлежни органи из става 1. овог члана овлашћени су да:

а) нареду да се утврђене неправилности отклоне у одређеном року,

б) забране даљи превоз или руковање опасним материјама лицима која нису стручно оспособљена за превоз и руковање опасним материјама,

в) забране даљи превоз са возилима која не посједују сертификат о испуњавању услова за превоз поједине опасне материје,

г) привремено забране вршење појединих радњи у вези са превозом (припреме за превоз, утовар, претовар и истовар) опасних материја ако у погледу мјеста или времена за обављање те радње нису испуњени прописани услови,

д) забране предузећу или другом правном лицу, предузетнику или појединцу - превознику превоз опасне материје ако утврде да су у току припреме за превоз или у току превоза учињени тежи пропусти у погледу предузимања мјера безбједности.

(3) У рјешенима којима се налажу забране из става 2. т. б) до д) жалба не одгађа извршење рјешења.

Члан 97.

(1) Министарство унутрашњих послова врши инспекцијски надзор над поступањем предузећа, других правних лица, предузетника и физичких лица у извршењу одредаба овог закона које се односе на превоз опасне материје класе 1 из члана 2. став 1. овог закона, као и спровођење мјера и радњи и извршавање задатака у овој области.

(2) Инспекторат врши инспекцију над поступањем предузећа, других правних лица, предузетника и физичких лица у извршавању одредби овог закона, прописа донесених на основу овог закона и међународних уговора који се односе на превоз опасних материја класе 2, 3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 6.2, 7, 8 и 9 из члана 2. став 1. овог закона, спровођење мјера и радњи и извршавање задатака у овој области.

(3) Предузећа, друга правна лица, предузетници и физичка лица код којих се врши инспекцијски надзор дужни су да овлашћеном службеном лицу омогуће увид у све предмете који се односе на њихово поступање у спровођењу прописаних мјера безбједности при превозу опасних материја и да пруже потребне податке и обавјештења о спровођењу овог закона, прописа донесених на основу овог закона и међународних уговора.

(4) Ако овлашћено службено лице које врши инспекцијски надзор утврди да правно лице не спроводи прописане мјере безбједности при превозу опасних материја или утврди друге неправилности у спровођењу овог закона и међународних уговора, упознаће с тим неправилностима руководиоца предузећа, друго правно лице, предузетника или појединца и наложиће мјере које треба предузети.

VI - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 98.

(1) Новчаном казном од 1.500 КМ до 15.000 КМ казниће се за прекршај предузеће или друго правно лице ако:

а) не именује најмање једног савјетника за безбједан превоз опасних материја или не достави Министарству саобраћаја и веза податке о савјетнику за безбједан превоз опасних материја (члан 4. ст. 1. и 4.),

б) без овлашћења надлежног органа врши стручно оспособљавање лица која рукују и превозе опасне материје или издаје сертификат за лица која превозе опасне материје (члан 7. став 3.), као и сертификат за моторно и прикључно возило о испуњавању услова за превоз појединих опасних материја (члан 74. ст. 7. и 8.),

в) не организује или не врши контролу над спровођењем мјера испуњавањем услова за превоз опасних материја и вршење радњи у вези с тим превозом (члан 8.),

г) заједнички пакује или заједнички превози у истом превозном средству, односно истом простору за смјештај товара опасну материју или ако превози опасну материју која је искључена из превоза, противно одредбама међународних споразума из члана 9. овог закона,

д) не осигура опасну материју за случај штете причињене трећим лицима усљед смрти, повреде тијела или здравља, оштећења или уништења ствари или загађивања животне средине у току превоза (члан 10.),

ђ) амбалажа у којој превози опасну материју не одговара прописаним условима (члан 10. ст. 1. до 7.) или изда одобрење за амбалажу која не задовољава одредбе уговора из члана 1. овог закона (члан 10. ст. 10. и 11.),

е) посуда запремине веће од 200 литара у којој превози опасну течну материју није од челичног лима или другог погодног материјала (члан 15. став 1.),

ж) утовар или истовар опасне материје врши на мјесту гдје се угрожава живот или здравље људи, материјалних

добара, животна средина или безбједност саобраћаја (члан 19. став 1.),

з) на жељезничкој станици, у луци и пристаништу врши утовар или истовар опасних материја ван мјеста које је одредио надлежни орган (члан 20.),

и) на мјесту на коме се утоварају или истоварају експлозивне материје или запаљиве опасне материје изврши неку од радњи предвиђених у члану 22. став 1. т. а) до е),

ј) мјесто на коме се утоварају или истоварају експлозивне материје, гасови или запаљиве опасне материје не снабдије апаратима или другим уређајима за гашење пожара (члан 25.),

к) у затвореном простору у коме се утоварају или истоварају опасне материје које развијају гасове или радиоактивне материје не постави апарат за мјерење концентрације гасова у ваздуху, односно апарат за мјерење радиоактивности у том простору или редовно не врши преглед и баждарење тих апарата (члан 26.),

л) увезе отпатке опасних материја иностраног поријекла ради трајног или привременог одлагања на територији Републике Српске (члан 30. став 1.),

љ) превози опасне материје у превозним средствима која нису технички исправна или израђена, опремљена и обилежена у складу са прописаним стандардима (члан 31.),

м) опасну материју преда или прими на превоз као пртљак, осим апарата, направа и других сличних предмета који садрже минималне количине опасних материја које не представљају опасност по околину, а служе за личну употребу (упаљачи, шибице, лакови и сл.), (члан 32.),

н) одмах не обустави даље превозе опасне материје која је искључена из превоза или о томе не обавијести најближу станицу полиције и пошљаоца, чим утврди или на други начин сазна да превози такву опасну материју (члан 40. став 1.),

њ) по примљеном обавјештењу о обустављању превоза опасне материје која је искључена из превоза не преузме ту материју или не предузме одговарајуће мјере да се она учини безопасном (члан 40. став 2.),

о) не обустави даље превозе опасне материје и о томе не обавијести пошљаоца кад у току превоза утврди да превози опасну материју која не испуњава услове прописане за превоз или која није декларисана као опасна материја или је нетачно декларисана (члан 41. став 1.).

(2) Новчаном казном од 1.000 КМ до 10.000 КМ казниће се за прекршај предузеће или друго правно лице ако:

а) експлозивну материју чији се утовар или истовар врши ван круга предузећа која те материје производе или држе као своју редовну дјелатност, утоварају или истоварају ван мјеста које је одредио надлежни орган (члан 42.),

б) превози експлозивну материју без одобрења надлежног органа (члан 43.),

в) не предузме посебне мјере безбједности при превозу одређене експлозивне материје које је прописао надлежни орган (члан 45. став 1.),

г) посуду у којој превози гас пуни врстом гаса за који он није намијењен, а не испуњава услов из члана 49.,

д) посуда у којој превози запаљиву течност не одговара техничким условима прописаним за одређену врсту запаљиве течности (члан 52. став 1.),

ђ) превози запаљиве течности у металним бачвама или металним боцама које нису израђене према важећем стандарду или према страном или међународном стандарду који испуњава услове важећег стандарда у Републици Српској (члан 52. став 2.),

е) без одобрења надлежног органа превози отров преко државне границе или територије Републике Српске (увоз, извоз, транзит), (члан 53. став 1.),

ж) превози отров у истом товарном простору са животним намирницама или сточном храном или лијековима или предметима опште употребе који подлијеже здравственом надзору (члан 53. став 3.),

з) превози отров у унутрашњем саобраћају без одобрења надлежног органа или ако приликом превоза отрова не предузме наређене посебне мјере безбједности (члан 54. и члан 55. став 1.),

и) у случају расипања отрова не обилежи на видљив начин мјесто на коме је настало расипање или не спријечи приступ том мјесту људима или животињама до доласка стручно оспособљеног лица (члан 57.),

ј) пакује или превози радиоактивну материју у амбалажи која не одговара одређеној врсти радиоактивне материје или ако је доза зрачења на површини амбалаже већа од дозвољене (члан 58.),

к) приликом припремања за превоз или приликом превоза радиоактивне материје која је истовремено и токсична, експлозивна или запаљива не предузме мјере безбједности прописане за сваку од наведених врста опасности (члан 59.),

л) превози радиоактивну материју у унутрашњем саобраћају у истом товарном простору са животним намирницама или одређеним предметима опште употребе који подлијежу здравственом надзору или с лијековима или са сточном храном (члан 60.),

љ) превози радиоактивну материју без одобрења надлежног органа или при њеном превозу не предузме наређене посебне мјере безбједности (члан 61.),

м) превози већу количину радиоактивне материје, односно број извора јонизујућих зрачења чија је активност већа од активности одређене у одобрењу или не обавијести надлежни орган у Републици о почетку превоза или обавјештење не садржи све прописане податке (члан 62.),

н) радиоактивну материју или извор јонизујућег зрачења, који у случају незгоде или удеса може да доведе до контаминације или угрожавања животне средине зрачењем, превози без прагње лица стручно оспособљеног за руковање том материјом или извором (члан 64.),

њ) у случају расипања радиоактивне материје не обилежи на видљив начин мјесто на коме је дошло до расипања или не спријечи приступ том мјесту људима или животињама до доласка стручно оспособљених лица (члан 65. став 1.),

о) опасне материје превози моторним возилом које не испуњава техничке услове за превоз одређене опасне материје (члан 74. ст 1. и 2.),

п) опасну материју превози у жељезничком возилу у коме се налазе путници (члан 85.),

р) од тренутка пријема до тренутка испоруке не обезбиједи чување опасне материје коју превози (члан 86.),

с) опасну материју превози на унутрашњем пловном путу путничким бродом у простору који није одвојен од путника или ако превози опасну материју скелом заједно са путницима (члан 90. ст. 2. и 3.),

т) стави експлозивну, запаљиву или другу опасну материју у писмоносну пошиљку или поштански пакет или ако такву пошиљку или пакет прими на пренос у поштанском саобраћају (члан 95.).

(3) За радње из ст. 1. и 2. овог члана казниће се за прекршај новчаном казном од 100 до 500 КМ и одговорно лице у предузећу или у другом правном лицу.

Члан 99.

(1) Новчаном казном од 800 КМ до 8.000 КМ казниће се за прекршај предузеће или друго правно лице ако:

а) нареди или дозволи да опасном материјом рукује лице које није пунољетно или лице које није стручно оспособљено за руковање тим материјама (члан 7. став 1.),

б) превози опасну материју у посуди, цистерни, контејнеру или другој врсти амбалаже за превоз опасних материја која није израђена у складу са прописаним стандардима за одговарајућу класу опасне материје, у посуди од ломљивог материјала или неопорне пластичне масе која није смјештена у заштитну амбалажу и није обезбијеђена одговарајућим материјалом за попуњавање празног простора (члан 13.),

в) посуде од ломљивог материјала у којима се превози опасна течна материја пакује у групи чија је укупна маса већа од 75 кг или посуде од неломљивог материјала у којима се превози опасна течна материја пакује у групи чија је укупна маса већа од 150 кг (члан 15. став 2.),

г) мјесто на коме се увозарају или истоварају опасне материје није снабђено прописаним уређајима или опремом или ако на видљивом мјесту није означено одговарајућом ознаком опасности (члан 19. став 2.),

д) уређај за увозар или истовар опасних материја није исправан или изведен тако да не општељује амбалажу опасне материје (члан 24.),

е) на мјесту на коме се увозарају или истоварају опасне материје не контролише исправност уређаја или електричних инсталација, не организује физичко обезбјеђење тих мјеста или се не брине о исправности техничке опреме и других средстава за гашење пожара на тим мјестима (члан 27.),

е) опасну материју преда или прими на превоз или је превози властитим превозним средством, а није припремило опасну материју у складу са условима за њен превоз (члан 29.),

ж) опасну материју која је испала или се просула приликом превоза не прикупи или не одстрани, односно проспе на за то одређено мјесто или је на други начин не учини безбједном или о томе не обавијести најближи орган здравствено-санитарне инспекције или полицијску станицу (члан 34.),

з) не преда превознику исправу о превозу опасне материје или упутство о посебним мјерама безбједности које морају да се предузму при превозу опасне материје (члан 35. став 1.),

и) одмах послѣ примљеног обавјештења о обустављању превоза опасне материје не отклони утврђене недостатке или не преузме опасну материју (члан 41. став 2.),

ј) у моторном возилу којим се превози опасна материја нема сувозача у случајевима кад је то предвиђено међународним споразумом о превозу опасне робе у друмском саобраћају (члан 69.),

к) дозволи или нареди да се на возилу натовареном опасном материјом врши поправка која усљед варничења или удара може да изазове пожар или експлозију или да оштети амбалажу (члан 70. став 2.),

л) превози опасну материју моторним или прикључним возилом које није посебно конструисано за превоз поједине опасне материје или теретним моторним возилом које не одговара условима прописаним овим законом и међународним споразумом о превозу опасне робе у друмском саобраћају или издаје сертификат без овлашћења надлежног органа (члан 74. ст. 1, 2. и 7.),

љ) брод натоварен опасном материјом држи у зимовнику, а да нису спроведене прописане мјере безбјед-

ности за ускладиштење и чување опасних материја (члан 94.).

(2) За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај новчаном казном од 100 КМ до 300 КМ и одговорно лице у предузећу или другом правном лицу.

Члан 100.

(1) Новчаном казном од 500 КМ до 5.000 КМ казниће се за прекршај предузеће или друго правно лице ако:

а) посуде, цистерне, контејнере и другу врсту амбалаже не изради или не испита према прописаним стандардима (члан 13. став 1.),

б) боце у којима се превозе опасне материје, осим ниских боца са пречником већим од 30 цм у којима се превози течни нафтни гас не пакује, односно не ставља у палете у вертикалном положају или ако боце са гасом пакује у хоризонталном положају, а не обезбједи их тако да се не могу котрљати или помјерати или ако боце паковане у палетама у вертикалном положају не обезбједи да се не могу превртати (члан 16.),

в) амбалажа / пакет у коме превози опасну материју није на видном мјесту означена листићима опасности, односно листићима ломљивости посуде (члан 17.),

г) празне неочишћене посуде у којима су се налазиле опасне материје не затвори и не означи на исти начин као да су пуне или ако превозна средства у којима се превозе посуде у којима су се налазиле опасне материје не означи на исти начин као и превозна средства којима се превозе посуде напуњене опасним материјама (члан 18.),

д) утовара или истовара опасне материје ноћу без електричног освјетљења или ако електрични уређаји на мјесту утовара или истовара нису израђени тако да могу изазвати пожар или експлозију (члан 23. став 2.),

ђ) поједине врсте опасних материја превози преко подручја на коме је забрањен превоз такве материје или врши превоз материје превозним средством којим је забрањен превоз такве материје (члан 30. став 2.),

е) превози опасне материје превозним средством које није технички исправно или није израђено, опремљено и обиљежено на начин прописан међународним уговором о превозу опасних материја у појединим граната саобраћаја (члан 31.),

ж) у случају нестанка опасне материје при превозу не предузме потребне мјере за њено проналажење и ако о њеном нестанку и о опасности коју представља та опасна материја не обавијести јавност, најближи орган здравствено-санитарне инспекције или најближу станицу полиције (члан 33.),

з) о несталој количини експлозивне материје при превозу одмах не обавијести најближу станицу полиције (члан 48.),

и) посуде са гасом превози отвореним превозним средством, а товар не заштити од атмосферских утицаја или ако их превози затвореним превозним средством које није снабђено вентилационим уређајем или није омогућено стално провјетравање или ако не обезбједи особље превозног средства одговарајућом опремом за личну заштиту (члан 51.),

ј) дозволи да се у возилу којим превози опасну материју налазе друга лица, осим возача, сувозача и пратиоца (члан 68.),

к) у возилу којим превози опасну материју држи материју која може да изазове пожар (члан 70. став 1.),

л) моторно возило којим превози опасну материју или празне неочишћене посуде у којима су се налазиле опасне материје нема знакова или уређаја прописаних у члану 76. овог закона,

љ) моторно возило којим превози радиоактивну материју не означи ознакама за означавање радиоактивних материја или ознаке не постави на одговарајуће мјесто (члан 77.),

м) моторно возило којим превози опасну материју нема прописану опрему (члан 78.),

н) прикључно возило на коме ма која осовина има једноструке тачкове којим се превози опасна материја нема посебан уређај који упозорава на смањење притиска ваздуха у пнеуматику испод 80% (члан 79. став 1.),

њ) прикључно возило којим превози опасну материју није везано за вучно возило и посебним ланцима кад није снабђено кочницама које аутоматски коче приликом откачивања од вучног возила (члан 79. став 2.),

о) маневрише жељезничким возилима натовареним опасном материјом, а претходно не предузме прописане мјере безбједности (члан 87. став 1.),

п) уврсти у воз жељезничко возило или цистерну натоварену опасном материјом противно условима и начину које је утврдила жељезничка компанија за јавни превоз (члан 88.).

(2) За радње из става 1. овог члана казниће се за прекршај новчаном казном од 100 КМ до 400 КМ и одговорно лице у предузећу или у другом правном лицу.

Члан 101.

За радње из члана 98. став 1. т. а) до д) и т. ж) до т) и став 2. т. а) до р), члана 99. став 1. т. а) до ж) и т. и) до љ) и члана 100. став 1. овог закона казниће се за прекршај предузетник новчаном казном од 100 КМ до 1.500 КМ.

Члан 102.

Новчаном казном од 50 КМ до 1.000 КМ казниће се за прекршај физичко лице ако:

а) утовара или истовара опасну материју на мјесту гдје се угрожава живот или здравље људи или материјална добра или животна средина (члан 19. став 1.),

б) приступи мјесту на коме се утоварају или истоварају опасне материје, а не учествује у утовару или истовару (члан 21.),

в) на мјесту на коме се утоварају или истоварају експлозивне материје или запаљиве опасне материје пуши или употребљава средства за паљење (шибице, упалјачи) или не искључи рад мотора возила (члан 22.),

г) за вријеме утовара или истовара запаљивих течности или гасова не уземљи превозно средство или за вријеме утовара, истовара или претовара не заустави рад мотора превозног средства којим превози запаљиву течност или запаљиви гас кад је било обавезно да то учини (члан 28.),

д) опасну материју преда на превоз или је превози властитим превозним средствима, а није припремило опасну материју у складу са условима за њен превоз (члан 29.),

ђ) увезе отпатке опасних материја иностраног поријекла ради трајног или привременог одлагања на територији Републике Српске (члан 30. став 1.),

е) у пртљагу преноси опасну материју или је преда на превоз као пртљаг, осим апарата, направа и других сличних предмета који садрже минималне количине опасне материје које не представљају опасност по околину, а служе за личну употребу (упалјачи, шибице, лакови и сл.), (члан 32. став 1.),

ж) у случају нестанка опасне материје при превозу не предузме мјере за њено проналажење и ако о њеном нестанку не обавијести најближу станицу полиције, а по потреби и најближи орган здравствено-санитарне инспекције (члан 33.),

з) испалу или просуту опасну материју приликом превоза не покупи или не одстрани, односно не смјести је на за то одређено мјесто или је на други начин не учини безопасном или о томе не обавијести најближи орган здравствено-санитарне инспекције или полицијску станицу (члан 34. став 1.),

и) као лице које управља превозним средством којим се превози опасна материја не посједује исправу о превозу опасне материје, сертификат о исправности возила, увјерење о стручној оспособљености за управљање таквим возилом или унутрешност о посебним мјерама безбједности (члан 37. став 2.),

ј) као лице из члана 39. овог закона на исправи о превозу опасне материје својим потписом не потврди пријем или предају декларисане опасне материје за превоз (члан 39.),

к) као лице које управља превозним средством одмах не обустави даље превозе опасне материје која је искључена из превоза или о томе не обавијести станицу полиције и пошиљаоца чим утврди или на други начин сазна да превози такве опасне материје (члан 40. став 1.),

л) као лице које управља превозним средством не обустави даље превозе опасне материје или о томе не обавијести пошиљаоца у случајевима кад утврди да постоје услови за обустављање превоза предвиђени у члану 41. став 1. овог закона,

љ) о несталој количини експлозивне материје при превозу одмах не обавијести најближу станицу полиције (члан 48.),

м) о расутој или несталој радиоактивној материји у току превоза одмах не обавијести најближу полицијску станицу, а по могућности и најближи орган здравствено-санитарне инспекције (члан 65. став 2.),

н) као возач моторног возила приликом превоза опасне материје прими у возило лице које није сувозач или пратилац (члан 68.),

њ) у возилу којим превози опасне материје држи материје које могу да изазову пожар или поправља возило наговорено опасним материјама или пуши у кабини возила којим се превозе опасне материје класе 1, 2, 3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1 и 5.2 (члан 70.),

о) као возач моторног возила при превозу опасне материје не управља возилом са нарочитом опрезношћу или ако вози већом брзином од 80% од дозвољене или прописане брзине или брже од 70 км на час, а за отрове - од 60 км на час (члан 71.),

п) се као возач моторног возила удаљи од возила којим се превози опасна материја и возило остави без надзора супротно одредби члана 72. (члан 72.),

р) као члан посаде моторног возила коме се десила незгода или удес при превозу опасне материје, а чије посљедице посада не може сама да отклони или због којих не може да настави вођњу одмах о томе не обавијести најближу станицу полиције (члан 73. став 1.),

с) на захтјев возача не обавијести најближу станицу полиције у случају незгоде или удеса возила које превози опасне материје (члан 73. став 2.),

т) превози опасну материју возилом из члана 74. став 4. овог закона, а не означи возило прописаном заставицом истакнутом на видљивом мјесту (члан 74. став 4.),

ћ) као возач управља моторним возилом натовареним опасним материјама које није означено знацима за означавање возила којим се превозе опасне материје или на тим знацима нису исписани одговарајући идентификациони бројеви или ти знаци на возилу нису изведени и постављени на начин предвиђен међународним споразумом о превозу опасне робе у друмском саобраћају (члан 76.),

у) као возач моторног возила приликом превоза опасне материје заустави или паркира моторно или прикључно возило на мјесту које није одређено и обилежено за ту врсту возила или не предузме мјере из члана 80. ст. 2. и 4. у случају кад је возило заустављено због квара, незгоде, уговара или истовара или из других оправданих разлога (члан 80.),

ф) за вријеме утовара или истовара опасне материје са брода или танкера не уземљи брод у прописаним случајевима

или за вријеме чишћења и провјетравања бродова, односно танкера врши радњу или употребљава средство које може да изазове варничење, пожар или експлозију (члан 92.),

х) стави експлозивну, запаљиву или другу опасну материју у писмоносну пошиљку или пошиљански пакет (члан 95.).

VII - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 103.

(1) Органи надлежни за спровођење овог закона дужни су да Влади Републике Српске достављају обавјештења и извјештаје о примјени овог закона, прописа донесених на основу овог закона и међународних уговора, најмање једанпут годишње.

(2) Министар унутрашњих послова, уз сагласност министра здравља и социјалне заштите, министра саобраћаја и веза и министра за просторно уређење, грађевинарство и екологију и директора Инспектората, одређује податке које треба да садрже обавјештења и извјештаји из става 1. овог члана и начин њиховог достављања.

Члан 104.

(1) Надлежна министарства и Инспекторат дужни су да формирају и воде базу података о врстама опасних материја, њиховим особинама које представљају опасност по живот и здравље људи и материјална добра, мјерама које треба предузети за спречавање или уклањање опасности и о предузећима и физичким лицима који могу пружити помоћ при уклањању настале опасности.

(2) Базу података из става 1. овог члана надлежна министарства и Инспекторат дужни су да формирају у року од једне године од дана ступања на снагу овог закона.

(3) Правилник о начину формирања базе података о опасним материјама доноси министар унутрашњих послова на приједлог комисије, која се формира од представника надлежних министарстава и Инспектората.

Члан 105.

(1) Министар унутрашњих послова, у сагласности са министром саобраћаја и веза, министром здравља и социјалне заштите и министром за просторно уређење, грађевинарство и екологију, донијече прописе о стручном оспособљавању возача моторних возила за превоз опасних материја и других лица која учествују у превозу опасних материја и о техничким условима које морају да испуњавају предузећа која врше стручно оспособљавање тих лица, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

(2) Министар саобраћаја и веза, у сагласности са министром унутрашњих послова и министром здравља и социјалне заштите, донијече прописе о превозу опасних материја у жељезничком саобраћају, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

(3) Министар саобраћаја и веза донијече техничка правила о подобности бродова за превоз опасних материја на унутрашњим пловним путевима, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

(4) Министар саобраћаја и веза, у сарадњи са министром унутрашњих послова, министром здравља и социјалне заштите, министром за просторно уређење, грађевинарство и екологију и директором Инспектората, донијече прописе о начину и поступку стручно оспособљавања, провјере знања и издавања сертификата о професионалној оспособљености савјетника за безбједност, вођење евиденција о савјетницима за безбједност, као и о условима и обавезама које морају да испуњавају, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

(5) Министар саобраћаја и веза, у сарадњи са министром унутрашњих послова, министром здравља и социјалне заштите и министром за просторно уређење, грађевинарство и екологију, прописаће услове за предузећа, друга правна лица и предузетнике који превозе опасне материје, а нису дужни ангажовати савјетника за безбједност, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 106.

(1) Предузећа и друга правна лица и предузетници из члана 4. овог закона дужни су да у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона именују најмање једног савјетника за безбједност превоза опасних материја и о томе доставе податке Министарству саобраћаја и веза.

(2) Произвођачи амбалаже за опасне материје морају у року од двије године од дана ступања на снагу овог закона испунити услове прописане чланом 12. ст. од б. до 11. овог закона.

(3) За возила из члана 74. став 11. овог закона дозвољава се периодичан преглед и издавање АДР сертификата најкасније до 1. јануара 2010. године.

Члан 107.

До доношења подзаконских аката предвиђених овим законом примјењиваће се важећи подзаконски акти уколико нису у супротности са овим законом.

Члан 108.

Ступањем на снагу овог закона у Републици Српској престаје примјена Закона о превозу опасних материја ("Службени лист СФРЈ", бр. 27/90 и 45/90).

Члан 109.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-1612/07
10. октобра 2007. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Мр **Игор Радојичић**, с.р.

6

На основу тачке 2. Амандмана XL на Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПРОМЕТУ ЕКСПЛОЗИВНИХ МАТЕРИЈА И ЗАПАЉИВИХ ТЕЧНОСТИ И ГАСОВА

Проглашавам Закон о измјенама и допунама Закона о промету експлозивних материја и запаљивих течности и гасова, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Петнаестој сједници, одржаној 10. октобра 2007. године - а Вијеће народа 22. октобра 2007. године потврдило да усвојеним Законом о измјенама и допунама Закона о промету експлозивних материја и запаљивих течности и гасова није угрожен витални национални интерес конститутивних народа у Републици Српској.

Број: 01-020-1286/07
28. децембра 2007. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Др **Рајко Кузмановић**, с.р.

ЗАКОН

О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПРОМЕТУ ЕКСПЛОЗИВНИХ МАТЕРИЈА И ЗАПАЉИВИХ ТЕЧНОСТИ И ГАСОВА

Члан 1.

У Закону о промету експлозивних материја и запаљивих течности и гасова ("Службени гласник

Републике Српске", бр. 16/96, 110/03 и 67/05) у члану 1. у ст. 1. и 2. ријеч: "превоз" у одговарајућем падежу брише се.

Члан 2.

Члан 2. брише се.

Члан 3.

Члан 3. мијења се и гласи:

"Експлозивне материје у смислу овог закона су:

1. привредни експлозиви,
2. средства за иницирање експлозивних материја,
3. пиротехничка средства,
4. муниција,
5. барути и
6. производи пуњени експлозивним материјама.

Привредни експлозиви су експлозивне материје које се користе за ломљење, растресање и уситњавање минералних сировина и других материја, рушење грађевинских и других објеката, те обликовање предмета и материјала енергијом ослобођеном при детонацији експлозивних пуњења.

Средства за иницирање су експлозивна средства која су намијењена за активирање или иницирање експлозивних материја.

Пиротехничка средства су средства која се користе за забаву, те у привредне и друге сврхе, а садрже састојке чије сагоревање или експлозија служи за постизање дејства ватре, свјетлости, топлоте, звука или дима, а укључују и противградне ракете.

Пиротехнички производи за забаву дијеле се у четири класе, и то:

Класа I - пиротехничке играчке: бенгалске пибице, пуцајуће пибице, пуцајући улошци за цигарете, аморцес за дјечије пиштоље, конфети - бомбице, пуцајуће жабице, пуцајући бомбони, пасије бомбице, пуцајући чепови, пибице са златном или сребрном кишом, набоји који експлодирају под ногама, пуцајуће врпце и мале петарде, те други слични производи,

Класа II - средства за мале ватромете: петарде, римске свјежице, мали ватрометни бицикли, фонтане, бенгалске бакље, бенгалске свјежице, топовски пучњи и ракете, те други слични производи,

Класа III - средства за средње ватромете: средње велики ватрометни производи за јавне приредбе,

Класа IV - средства за велике ватромете: велики ватрометни производи за јавне приредбе.

Муниција су чауре или патроне напуњене барутом, а могу бити опремљене капислом и комплетирани са зрном, куглом или сачмом, за све типове ловачких, спортских и индустријских пушака, револвера и пиштоља.

Барути су експлозиви који сагоревају термичком водљивошћу и примарно су намијењени потиску пројектила. Дијеле се на црне и малодимне баруте који служе за привредне и спортске потребе.

Производи пуњени експлозивним материјама су производи који су намијењени експлозивним и / или пиротехничким смјесама и њихово дејство је зависно од тих материја."

Члан 4.

У члану 12. став 2. брише се.

Члан 5.

У члану 13. у ставу 2. послје ријечи: "Министарство" додају се ријечи: "унутрашњих послова (у даљем тексту: Министарство)".

Члан 6.

У члану 16. у ставу 1. послје ријечи: "произведене" додају се ријечи: "у Републици Српској и експлозивне материје произведене".

У истом члану додаје се нови став 3., који гласи:

“Прије издавања одобрења за стављање у промет експлозивне материје која је произведена у Републици Српској та материја се испитује.”.

Досадашњи став 3. постаје став 4.

Члан 7.

У члану 21. додаје се нови став 3., који гласи:

“Одобрење за набавку пиротехничких производа из иностранства издаје Министарство, а одобрење за набавку пиротехничких производа на територији Републике Српске, издаје надлежна организациона јединица Министарства.”.

Досадашњи ст. 3. до 6. постају ст. 4. до 7.

Члан 8.

Послије члана 28. додаје се нови члан 28а., који гласи:

“Члан 28а.

Трговинским прометом пиротехничких производа за забаву класе III и IV могу се бавити само правна лица која имају одобрење Министарства.

Употребом пиротехничких производа за забаву класе III и IV могу се бавити само правна лица која имају одобрење из става 1. овог члана.

Пиротехнички производи за забаву класе I и II могу се продавати на мало само у продавницама оружја и муниције или продавницама пиротехничких производа.

Одобрење за трговински промет на мало пиротехничких производа у продавницама пиротехничких производа издаје надлежни центар јавне безбједности Министарства унутрашњих послова (у даљем тексту: Центар).

Пиротехнички производи за забаву класе I могу се продавати током цијеле године физичким лицима и лицима млађим од 18 година без посебног одобрења за набавку.

Пиротехнички производи за забаву класе II могу се продавати у малопродаји само лицима старијим од 18 година, и то од 15. новембра текуће године до 30. јануара наредне године.

Пиротехничке производе за забаву класе II могу користити и лица млађа од 18 година, али под надзором родитеља, односно старатеља.

Забрањена је употреба пиротехничких производа за забаву класе II:

1. у затвореним просторијама,
2. у просторима гдје се окушља већи број лица,
3. од 31. јануара до 14. новембра текуће године.

Забрањено је држање пиротехничких производа за забаву у излозима.”.

Члан 9.

У члану 34. ст. 2. и 3. бришу се.

Члан 10.

Чл. 35, 36. и 37. бришу се.

Члан 11.

У члану 50. у ставу 1. ријечи: “јавне безбједности Министарства унутрашњих послова (у даљем тексту: Центар)” бришу се.

Члан 12.

У члану 70. у ставу 2. ријеч: “Министарство” замјењује се ријечима: “Републичка управа за инспекцијске послове (у даљем тексту: Инспекторат)”.

Члан 13.

Члан 73. мијења се и гласи:

“Надзор над спровођењем заштитних и других мјера безбједности прописаних овим законом врши Инспекторат.

Надзор над употребом и прометом експлозивних материја прописаних овим законом врши Министарство.”.

Члан 14.

Члан 74. мијења се и гласи:

“У вршењу инспекцијских послова, из члана 73. овог закона, инспектор за заштиту од пожара и инспектор за експлозивне материје, овлашћени су да у предузећима, другим правним лицима и код предузетника или појединаца прегледају све просторије, радилишта и уређаје, да у вези са тим прикушљају обавјештења и предузимају друге радње потребне за утврђивање примјене прописаних безбједносних мјера и техничких норматива.”.

Члан 15.

Члан 75. мијења се и гласи:

“Ради спречавања избијања и ширења пожара, односно настанка експлозије у току производње, промета и употребе запаљивих течности и гасова, као и ускладиштавања експлозивних материја, инспектор за заштиту од пожара може одредити предузимање сљедећих мјера:

1. наредити отклањање утврђених неправилности и одредити рок за њихово отклањање,

2. забранити предузећу, другом правном лицу, предузетнику или појединцу да се баве прометом или да употребљавају запаљиве течности и гасове ако нису обезбијеђени услови прописани законом или прописом о техничким нормативима,

3. забранити употребу магацина и других објеката за смјештај или држање експлозивних материја, запаљивих течности и гасова, као и нафтевода и гасовода ако нису испуњени за то прописани услови или ако су престали разлози због којих је тај објекат изграђен,

4. забранити даље руковање запаљивим течностима и гасовима лицима која нису стручно оспособљена за руковање тим материјама,

5. обуставити изградњу и реконструкцију нафтевода или гасовода, магацина или других објеката за смјештај запаљивих течности и гасова, за чију локацију, изградњу или реконструкцију не постоји прописана сагласност, односно одобрење Министарства или надлежног центра, док се не прибави сагласност, односно одобрење,

6. забранити вршење утовара и истовара запаљивих течности и гасова на посебном мјесту које су одредила одговарајућа предузећа на железничким станицама, пристаништима и аеродромима, ако то мјесто није одвојено или довољно удаљено од осталог промета и објеката или ако нису предузете друге прописане или наложене безбједносне мјере,

7. забранити коришћење постројења и уређаја из члана 66. став 1., коришћење привремених пумпних станица из члана 67. став 1. овог закона и наредити демонтирање судова са запаљивом течношћу или гасом,

8. забранити промет запаљивих течности и гасова чији судови и друга амбалажа, паковање и ознаке нису у складу са прописима, док се утврђени недостаци не отклоне,

9. наредити предузимање и других прописаних мјера у вези са производњом, прометом, руковањем и чувањем запаљивих течности и гасова.

Ради спречавања неовлашћеног промета и употребе експлозивних материја, односно настанка експлозије инспектор за експлозивне материје може одредити предузимање сљедећих мјера:

1. наредити да се утврђене неправилности отклоне и одредити рок за њихово отклањање,

2. забранити предузећу, другом правном лицу или предузетнику да се баве прометом или да употребљавају експлозивне материје ако нису обезбијеђени услови прописани законом или прописом о техничким нормативима,

3. забранити промет експлозивних материја ако се не води или се неуредно воде прописане евиденције о набављеним, утрошеним, уступљеним, уништеним, несталим или продатим експлозивним материјама,

4. забранити даље руковање експлозивним материјама лицима која нису стручно оспособљена за руковање тим материјама,

5. забранити вршење уговара и истовара експлозивних материја на посебном мјесту које су одредила одговарајућа предузећа, на жељезничким станицама, пристаништима и аеродромима, ако то мјесто није одвојено или довољно удаљено од осталог промета и објеката или ако нису предузете друге прописане или наложене безбједносне мјере,

6. забранити промет експлозивних материја чија амбалажа, паковање и ознаке нису у складу са одредбама члана 6. овог закона, док се утврђени недостаци не отклоне,

7. одузети експлозивне материје предузећу, другом правном лицу, предузетнику или појединцу који те материје држи или употребљава противно одредбама овог закона,

8. наредити предузимање и других прописаних мјера у вези са прометом, руковањем и чувањем експлозивних материја.

Забране из става 1. т. 2. до 8. и става 2. т. 2. до 6. овог члана изричу се за вријеме док се утврђени недостаци не отклоне.

У рјешењима којима се одређују мјере забране из ст. 1. и 2. овог члана одређује се да жалба не одгађа извршење рјешења.”.

Члан 16.

У члану 77. у ставу 1. додаје се нова тачка 10, која гласи:

“ако врши промет експлозивних материја и поред забране (члан 75. став 2. тачка 3.)”.

У истом члану у ставу 3. број: “8” замјењује се бројем: “10”.

Члан 17.

У члану 78. у ставу 1. у тачки 43., послје броја: “6” додају се ријечи: “и става 2. тачка 5.”.

У ставу 1. додаје се нова тачка 11., која гласи:

“11. ако врши набавку, продају или употребу пиротехничких производа за забаву супротно члану 7. овог закона”.

Досадашње т. од 11. до 43. постају т. од 12. до 44.

Члан 18.

У члану 79. број: “2.000” замјењује се бројем: “1.500”, а број: “5” брише се.

Члан 19.

У члану 80. број: “500” замјењује се бројем: “400”, број: “1.500” замјењује се бројем: “1.000”, а ријечи: “или казном затвора до 60 дана” бришу се.

Члан 20.

У члану 81. у ставу 1. ријечи: “или казном затвора до 30 дана” бришу се, а у тачки 7. број “2” замјењује се бројем: “3”.

У ставу 1. додаје се нова тачка 2, која гласи:

“2. ако продаје или употребљава пиротехничке производе за забаву супротно члану 28а., ст. 2, 3, 8. или 9. овог закона.”

Досадашње т. од 2. до 9. постају т. од 3. до 10.

Члан 21.

Члан 82. мијења се и гласи:

“Министар унутрашњих послова донијеће правилнике о:

1. стручној спреми и начину провјере стручног знања лица која могу руковати експлозивним материјама и запаљивим течностима и гасовима у вршењу послова чувања, утовара, истовара, ускладиштавања и трговинског промета овим материјама, као и о тропковима провјере знања,

2. условима које морају да испуњавају продавнице експлозивних материја на мало, контејнери и друга приручна складишта за држање експлозивних материја, као и условима и начину њиховог коришћења,

3. обрасцима евиденција које су дужни да воде предузећа, друга правна лица и предузетници по одредбама члана 45. Закона,

4. обрасцима и начину вођења евиденције коју су дужни да воде предузећа, друга правна лица и самостални привредници који обављају трговински промет експлозивним материјама,

5. мјерама заштите и одговарајућим техничким нормативима магацина за смјештај експлозивних материја,

6. поступању органа унутрашњих послова по захтјевима за трговински промет пиротехничких производа за забаву.

Министар за привреду, енергетику и развој донијеће правилнике о:

1. смјештају и држању уља за ложење и других запаљивих течности и гасова,

2. изградњи постројења за запаљиве течности и о ускладиштавању и претакању запаљивих течности,

3. изградњи постројења за течни нафтни гас и о ускладиштавању и претакању течног нафтног гаса,

4. изградњи станица за снабдијевање горивом моторних возила и о ускладиштавању и претакању горива.”.

Члан 22.

Овлашћује се Законодавни одбор Народне скупштине Републике Српске да утврди пречишћени текст Закона о промету експлозивних материја и запаљивих течности и гасова, у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 23.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 01-1615/07
10. октобра 2007. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Мр **Игор Радојичић**, с.р.

7

На основу тачке 2. Амандмана XL на Устав Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ОД ПОЖАРА

Проглашавам Закон о измјенама и допунама Закона о заштити од пожара, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Петнаестој сједници, одржаној 10. октобра 2007. године - а Вијеће народа 22.

октобра 2007. године потврдило да усвојеним Законом о измјенама и допунама Закона о заштити од пожара није угрожен витални национални интерес конститутивних народа у Републици Српској.

Број: 01-020-1285/07
28. децембра 2007. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Др **Рајко Кузмановић**, с.р.

ЗАКОН

О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ОД ПОЖАРА

Члан 1.

У Закону о заштити од пожара ("Службени гласник Републике Српске", бр. 16/95, 16/02 и 2/05) у члану 3а. ријечи: "Министарства унутрашњих послова (у даљем тексту: Министарство)" замјењују се ријечима: "Републичке управе за инспекцијске послове (у даљем тексту: Инспекторат)".

Члан 2.

У члану 5б. став 6. брише се.

Члан 3.

У члану 8. у другом реду послје ријечи: "скупштине" ријечи: "градова и" бришу се, а у трећем реду ријеч: "прописати" брише се.

Члан 4.

У члану 24. у ставу 2. ријеч: "републичког" брише се.

Члан 5.

У члану 27. у ставу 2. ријеч: "вишом" замјењује се ријечју: "средњом", а у ставу 3. ријеч: "вишом" замјењује се ријечју: "средњом", а ријечи: "оспособљене за обављање тих послова" замјењују се ријечима: "и положеним стручним испитом за рад на пословима заштите од пожара".

У ставу 4. послје ријечи: "испитивању" тачка се замјењује запетом и додају ријечи: "који потписује лице које је извршило испитивање и одговорно лице које има најмање вишу стручну спрему техничке струке и положен стручни испит за рад на пословима заштите од пожара".

Члан 6.

У члану 29. ријечи: "надлежном центру" замјењује се ријечју: "Инспекторату".

Члан 7.

У члану 37. у ставу 1. послје ријечи: "спрему" додају се ријечи: "заштите од пожара или другог".

Члан 8.

У члану 38. и члану 69. у ст. 4. и 5. ријеч: "Центар" замјењује се ријечју: "Инспекторат".

Члан 9.

У члану 42. у ставу 2. ријечи: "Надлежни центар" замјењују се ријечју: "Инспекторат".

Члан 10.

У члану 48. у ставу 1. послје ријечи: "сједишту" додају се запета и ријеч: "Инспектората".

Члан 11.

У члану 61. у ст. 2. и 3. и осталом тексту Закона ријечи: "републички инспектор" замјењују се ријечима: "инспектор за заштиту од пожара", у одговарајућем падежу.

Члан 12.

У члану 63. у ставу 4. ријечи: "члана 19. Закона о здравственом осигурању ("Службени гласник Републике Српске", број 18/99)" замјењују се ријечима: "прописа о здравственом осигурању".

Члан 13.

У члану 68. у ставу 1. ријеч: "Министарство" замјењује се ријечју: "Инспекторат".

Члан 14.

У члану 70. став 1. мијења се и гласи:

"Ради спречавања избијања и ширења пожара, инспектор за заштиту од пожара има овлашћење и дужност да у вршењу надзора предузме следеће мјере:

1. наложи да се преуреди, премјесте, односно демонтирају димњаци, пећи, инсталације и други уређаји од којих пријети опасност да изазову пожар,

2. наложи да се изврши поправка, реконструкција, доградња и преградња на објектима, инсталацијама и уређајима у сврху спречавања, избијања и ширења пожара,

3. забрани употребу објекта или постројења ако се њиховим преуређењем или другим мјерама не може отклонити опасност од пожара за такве или сусједне објекте,

4. наложи уклањање грађевинских и других препрека, инсталација и уређаја који би у случају избијања пожара представљали сметњу за брзо и ефикасно спасавање људи и материјалних добара и гашења пожара,

5. забрани пушење и употребу отворене ватре и свјетилки са отвореним пламеном на простору гдје се користе експлозивне материје, запаљиве течности и гасови, као и друге лако запаљиве материје,

6. наложи да се изврши поправка, реконструкција, доградња и преградња на објектима ради спречавања убацивања предмета из вана који би могли проузроковати пожар,

7. наложи да се уведе стални надзор на мјестима гдје су смјештене запаљиве материје,

8. наложи да се изврши набавка неопходне потребне ватрогасне опреме и средстава за гашење пожара у складу са планом или правилником заштите од пожара, као и њихово чување и одржавање у исправном стању,

9. наложи да се врши редовно отклањање отпадних материјала и других предмета са мјеста на којима представљају опасност за настанак пожара,

10. наложи да се изврши обиљежавање пожарних путева и редовно врши њихово одржавање,

11. да забрани даље извођење радова док извођач радова не предузме потребне мјере за спречавање избијања и ширења пожара и не обезбједи потребна средства и опрему за гашење пожара,

12. наложи ватрогасној јединици да изврши набавку недостајуће техничке опреме и средстава у складу са планом заштите од пожара (града, општине или предузећа) и програмом опремања ватрогасне јединице, поправка постојеће опреме и средстава, стручно оспособљавање и усавршавање ватрогасаца и да предузме и друге мјере ради укупног побољшања ефикасности ватрогасне јединице,

13. да забрани даљу градњу објекта или наложи да се отклоне недостаци у пројектној документацији израђеној супротно прописима, стандардима и другим нормативима заштите од пожара,

14. да нареди предузимање и других мјера прописаних техничким прописима ради спречавања избијања и ширења пожара."

Члан 15.

У члану 76а. у ставу 1. на крају текста брише се тачка и додају ријечи: "и изградњу објекта које користе ватрогасне јединице за своје активности и чување ватрогасне опреме (ватрогасни домови и спремништа) у складу са планом који усвоји скупштина општине - града".

У ставу 2. ријечи: “Министарство, као и надлежни општински орган” замјењују се ријечима: “Инспекторат, а контролу наплате и утрошка средстава врши надлежни орган или служба у чији дјелокруг спада контрола и наплата пореза”.

У ставу 4. на крају текста тачка се замјењује запетом и додају ријечи: “хуманитарне и невладине организације, удружења грађана и фондације”.

Члан 16.

У члану 80. у ставу 2. број: “5.000” замјењује се бројем: “3.000”.

Члан 17.

Чл. 86, 87, 88, 89, 92. и 93. бришу се.

Члан 18.

Овлашћује се Законодавни одбор Народне скупштине Републике Српске да утврди пречишћени текст Закона о заштити од пожара, у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 19.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 01-1614/07
10. октобра 2007. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Мр **Игор Радојичић**, с.р.

8

На основу тачке 2. Амандмана XL на Устав Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О УНУТРАШЊОЈ ПЛОВИДБИ

Проглашавам Закон о измјенама и допунама Закона о унутрашњој пловидби, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Петнаестој сједници, одржаној 10. октобра 2007. године - а Вијеће народа 22. октобра 2007. године потврдило да усвојеним Законом о измјенама и допунама Закона о унутрашњој пловидби није угрожен витални национални интерес конститутивних народа у Републици Српској.

Број: 01-020-1284/07
28. децембра 2007. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Др **Рајко Кузмановић**, с.р.

ЗАКОН

О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О УНУТРАШЊОЈ ПЛОВИДБИ

Члан 1.

У Закону о унутрашњој пловидби (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 58/01 и 33/06), у члану 2. став 2. брише се.

Члан 2.

У члану 11. став 6. брише се.

Члан 3.

У члану 60. у ставу 1. послје ријечи: “капетанија” додају се ријечи: “и надлежни орган јединице локалне самоуправе”.

Члан 4.

У члану 62. у ставу 1. послје ријечи: “закона” додаје се ријеч: “не”.

Члан 5.

У члану 102. став 1. мијења се и гласи:

“(1) Чамци и плутајући објекти уписују се у регистре које воде капетанија и надлежни орган јединице локалне самоуправе на чијем подручју се налази пребивалиште или сједиште власника чамца или плутајућег објекта.”.

Члан 6.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 01-1613/07
10. октобра 2007. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Мр **Игор Радојичић**, с.р.

9

На основу тачке 2. Амандмана XL на Устав Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ИНСПЕКЦИЈАМА У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

Проглашавам Закон о измјенама и допунама Закона о инспекцијама у Републици Српској, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Петнаестој сједници, одржаној 10. октобра 2007. године - а Вијеће народа 22. октобра 2007. године потврдило да усвојеним Законом о измјенама и допунама Закона о инспекцијама у Републици Српској није угрожен витални национални интерес конститутивних народа у Републици Српској.

Број: 01-020-1287/07
28. децембра 2007. године
Бања Лука

Предсједник
Републике,
Др **Рајко Кузмановић**, с.р.

ЗАКОН

О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ИНСПЕКЦИЈАМА У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

Члан 1.

У Закону о инспекцијама у Републици Српској (“Службени гласник Републике Српске”, број 113/05) у члану 5. у ставу 1. у алинџи 10. послје ријечи: “здравствено-санитарни надзор” додају се ријечи: “и социјалне, породичне и дјечије заштите”.

У истом ставу послје алинџе 10. додају се двије нове алинџе, које гласе:

“- заштите од пожара,

- васпитања, образовања, ученичког и студентског стандарда”.

Члан 2.

У члану 9. став 2. мијења се и гласи:

“Инспекцијски надзор над извршавањем закона, других прописа и општих аката из области шумарства и ловства обавља Републичка инспекција за шумарство и ловство у саставу Инспектората.”.

Члан 3.

У члану 15. у наслову члана послје ријечи: “нејонизујућег зрачења” додају се ријечи: “и у области социјалне, породичне и дјечије заштите”.

У ставу 1. овог члана послје алинџе 11. додаје се нова алинџа, која гласи:

“- социјалну, породичну и дјечју заштиту.”

У ставу 9. овог члана послје ријечи: “фармацеутске” додаје се запета и ријечи: “социјалне, породичне и дјечије”.

Досадашњи ст. 6, 7. и 8. бришу се, а став 9. постаје став 6.

Члан 4.

Послије члана 15. додају се чл. 15а. и 15б., који гласе:

“Члан 15а.

(Надзор у области заштите од пожара)

Инспекција у области заштите од пожара врши надзор над примјеном прописа који се односе на:

- спровођење мјера заштите од пожара одређених законом и плановима заштите од пожара, као и спровођење прописа и техничких норматива у погледу заштите од пожара;

- производњу, промет, складиштење и употребу запаљивих течности и гасова, у погледу примјене мјера заштите од пожара;

- просторне, урбанистичке или регулационе планове, урбанистички ред или урбанистички пројекат, у погледу спровођења предвиђених мјера заштите од пожара;

- израду техничке документације за грађење објеката, у погледу примјене прописаних мјера заштите од пожара и израде прилога или слабората о примени мјера заштите од пожара уз техничку документацију за грађење објеката и прибављених прописаних сагласности или одобрења од Министарства унутрашњих послова;

- грађење објеката у погледу извођења мјера заштите од пожара пројектованих у техничкој документацији за грађење објеката, прилогу или слаборату заштите од пожара;

- промет уређаја, опреме и средстава за заштиту од пожара, у погледу испуњености услова за стављање у промет на тржишту Републике Српске;

- рад ватрогасних јединица, у погледу спремности и техничке опремљености јединице и стручног оспособљавања и усавршавања ватрогасаца и способности ватрогасне јединице за гашење пожара;

- обављање и других послова надзора у области заштите од пожара када је то одређено посебним законом.

Инспекцијски надзор над извршењем закона и других прописа из области заштите од пожара обавља Републичка инспекција за заштиту од пожара у саставу Инспектората.

Члан 15б.

(Надзор у области васпитања, образовања, ученичког и студентског стандарда)

Инспекција у области васпитања, образовања, ученичког и студентског стандарда, образовања одраслих и осталог образовања врши надзор над примјеном прописа који се односе на:

- остваривање васпитања и образовања дјецe у установама за предшколско васпитање;

- испуњавање услова за рад васпитно-образовних и образовних установа;

- упис ученика и студената у васпитно-образовну и образовну установу;

- остваривање васпитно-образовног, образовно-научног и образовно-умјетничког рада у установама;

- примјену прописаних васпитно-образовних и образовних програма, наставних планова и програма и студијских програма;

- употребу одобрених уџбеника и других наставних средстава;

- напредовање и усавршавање васпитача, наставника, стручних сарадника и сарадника и избор у академска и научна звања;

- остваривање права и обавеза ученика и родитеља, наставника, стручних сарадника, васпитача, директора, наставника и сарадника, ректора, декана и студената;

- рад стручних органа, органа управљања и руковођења образовним установама;

- вођење прописане евиденције и документације у установама;

- примјену васпитно-дисциплинских мјера према ученицима и дисциплинских мјера према студентима;

- наплату накнада, школарина и других трошкова које плаћају дјеца, ученици и студенти;

- примјену закона, других прописа и општих аката у васпитно-образовним и образовним установама, установама за образовање одраслих и установама за остало образовање.

Инспекцијски надзор над примјеном закона и других прописа из области васпитања, образовања и науке врши Републичка просвјетна инспекција у саставу Инспектората.”.

Члан 5.

У члану 17. у ставу 7. ријечи: “са натписом инспекције за сваку област” бришу се.

Члан 6.

У члану 19. у ставу 5. ријечи: “на тим или сродним пословима” замјењују се ријечима: “на пословима инспектора”.

У ставу 6. овог члана ријечи: “Избор начелника врши се у складу са одредбама Закона о административној служби у управи Републике Српске” бришу се.

У истом члану послје става 14. додаје се нови став 15, који гласи:

“Надлежно министарство дужно је да мишљење из става 14. овог члана достави у року од осам дана од дана пријема захтјева.”.

Члан 7.

У члану 20. став 9. брише се.

У истом члану став 10. мијења се и гласи:

“Ако то Министарство захтјева, Инспекторат ће поднијети извјештај из одговарајуће управне области.”.

Досадашњи став 10. постаје став 9.

Члан 8.

У члану 21. у ставу 1. на крају алинеје 10. тачка се замењује тачка-запетом и додају двије нове алинеје, које гласе:

“- инспектор за заштиту од пожара и

- просвјетни инспектор.”.

Члан 9.

У члану 22. у ставу 1. ријечи: “положен стручни испит за инспекторе” бришу се.

У истом ставу у алинејама од 1. до 10. број: “5 (пет)” замјењује се бројем: “3 (три)”.

У алинеји 1. овог става ријечи: “економски, туристички, правни, пољопривредни, технички, технолошки, природно-математички факултет” замјењују се ријечима: “факултет друштвених, техничких или биотехничких наука”.

У алинејама 5, 6, 7. и 8. послје ријечи: “инспектора” додају се ријечи: “у зависности од области надзора”.

У алинеји 6. ријечи: “- смјер хидротехнички” замјењују се ријечима: “технолошки факултет - хемијског смјера” и додају ријечи: “пољопривредни факултет - смјер мелиорација”.

У алинеји 7. ријеч: “архитектонски” брише се.

У алинеји 8. ријечи: “факултет техничких или природних наука” бришу се.

У алинеји 9. ријечи: “или одговарајући технички факултет” и ријеч: “архитектонски” бришу се.

Алинеја 10. мијења се и гласи:

“- за здравствено-санитарног инспектора, у зависности од области надзора, може се поставити лице са завршеним факултетом: медицинских наука или дипломирани санитарни инжењер, дипломирани инжењер технологије - хемијског или прехранбеног смјера, дипломирани инжењер пољопривреде - прехранбеног смјера, дипломирани инжењер хемије, физике, машинства, дипломирани социјални радник или дипломирани правник, са најмање 3 (три) године радног искуства”.

Послије алинеје 10. тачка се замењује тачка-запетој и додају двије нове алинеје, које гласе:

“- за инспектора за заштиту од пожара може се поставити лице које је завршило факултет заштите од пожара или машински, електротехнички, грађевински факултет, факултет заштите на раду или други технички факултет, са најмање 3 (три) године радног искуства;

- за просвјетног инспектора може се поставити лице које је завршило факултет друштвених или хуманистичких наука, са најмање 3 (три) године радног искуства”.

Послије става 1. додаје се нови став 2., који гласи:

“Изузетно од става 1. овог члана, уколико се на јавни конкурс за радно мјесто инспектора у јединицама локалне самоуправе не пријаве кандидати који испуњавају прописане услове у погледу година радног искуства у струци, привремено до завршетка поновне изборне процедуре, а најдуже до једне године, за инспектора се могу примити и кандидати са једном годином радног искуства, с тим да испуњавају друге прописане услове за конкретно радно мјесто.”.

Досадашњи ст. 2, 3, 4, 5, 6. и 7. постају ст. 3, 4, 5, 6, 7. и 8.

Члан 10.

У члану 24. став 3. мијења се и гласи:

“Сертификате главним инспекторима издаје директор Инспектората, а сертификате републичким и градским / општинским инспекторима на приједлог главног инспектора из ресорне надлежности издаје директор Инспектората.”.

Члан 11.

У члану 29. у ставу 1. ријеч: “Инспектората” брише се, а број: “8 (осам)” замјењује се бројем: “15”.

У истом члану став 2. мијења се и гласи:

“Жалба против рјешења донесених на основу овог закона одгађа извршење рјешења, осим у случајевима када се рјешењем привремено одузима роба, привремено затвара објекат, изриче мјера забране у смислу овог закона и у другим случајевима прописаним законом.”.

Члан 12.

У члану 33. послје става 2. додаје се нови став 3., који гласи:

“Правно или физичко лице може се обратити Инспекторату ради заштите својих права у року од три мјесеца од дана сазнања за учињену повреду или угрожавање права, а најкасније у року од шест мјесеци од дана учињене повреде, односно угрожавања права.”.

Досадашњи став 3. постаје став 4.

Члан 13.

У члану 53. бројеви: “43. до 47.” замјењују се бројевима: “48. до 52.”.

Члан 14.

У члану 58. у ставу 1. ријеч: “прекршајног” замјењује се ријечју: “управног”.

У истом члану у ставу 2. ријеч: “осам” замјењује се бројем: “15”.

Члан 15.

У члану 59. став 3, члану 75. став 1. и члану 76. став 2. ријеч: “осам” замјењује се бројем: “15”.

Члан 16.

У члану 62. у ставу 2. ријечи: “инспектор за шумарство и ловство” замјењују се ријечима: “пољопривредни инспектор”.

Члан 17.

У члану 81. став 16. мијења се и гласи:

“Републичка здравствено-санитарна инспекција у области социјалне, породичне и дјечије заштите у установама социјалне, породичне и дјечије заштите врши надзор над примјеном закона, других прописа и општих аката, као и над спровођењем мјера које се односе на:

- остваривање права у социјалној, породичној и дјечијој заштити;

- испуњеност услова у погледу квалификационе структуре запослених, простора и опреме неопходне за обављање социјалне и дјечије заштите;

- вођење евиденције и документације у складу са прописима;

- поступак достављања извјештаја о раду и о корисницима услуга;

- обављање других послова надзора над извршавањем прописа из области социјалне, породичне и дјечије заштите.”.

Послије става 16. додаје се нови став 17., који гласи:

“У вршењу надзора из става 16. овог члана републички здравствено-санитарни инспектор у области социјалне, породичне и дјечије заштите овлашћен је и дужан да предузме следеће мјере:

- забрани обављање дјелатности социјалне, породичне и дјечије заштите која није регистрована у складу са важећим прописима;

- забрани рад установе социјалне заштите, односно дијела установе или неког другог субјекта који обавља дјелатности социјалне, породичне и дјечије заштите, ако обављају дјелатност без прибављеног одобрења за рад, односно ако не испуњавају прописане услове у погледу кадра, простора и опреме, без обзира на прибављено одобрење за рад;

- забрани спровођење других мјера супротних важећим прописима из области социјалне, породичне и дјечије заштите.”.

Досадашњи став 17. постаје став 18.

Члан 18.

У члану 82. у ставу 1. алинеја 7. брише се.

У истом члану алинеје 11. и 12. бришу се.

Члан 19.

Послије члана 83. додају се нови одјелци 11. и 12. и чл. 83а. и 83б., који гласе:

“11. Инспекција за заштиту од пожара

Члан 83а.

(Овлашћења инспектора за заштиту од пожара)

Инспектор за заштиту од пожара има овлашћења да у вршењу надзора над примјеном закона, других прописа и општих аката из области заштите од пожара, производње, промета, руковања и чувања експлозивних материја и запаљивих течности и гасова предузима мјере предвиђене овим законом, Законом о заштити од пожара и Законом о промету експлозивних материја и запаљивих течности и гасова.

12. Просвјетна инспекција

Члан 83б.

(Овлашћења просвјетног инспектора)

Просвјетни инспектор у вршењу надзора над васпитањем, образовањем, ученичким и студентским стандардом, образовањем одраслих и осталог образовања, има право и дужност да:

- привремено одузме, до коначне одлуке надлежног органа, документацију и евиденцију коју води установа;
- наложи отклањање недостатака насталих неизвршавањем или неправилном примјеном закона, других прописа и аката донесених на основу закона;
- наложи поништење уписа ученика и студената уписаних супротно одредбама закона и других прописа и аката донесених на основу закона;
- наложи поништење испита и оцјена ако утврди да је поступак испитивања и / или оцјењивања спроведен супротно закону, правилнику и / или статуту установе;
- наложи поништење појединачних аката установе донесених супротно одредбама закона, других прописа и општих аката донесених на основу закона;
- наложи оглашавање ништавним јавних исправа и увјерења издатих на основу података из евиденција које воде установе уколико су издати супротно одредбама закона, других прописа и аката донесених на основу закона;
- покрене поступак да се огласе ништавним јавне исправе и увјерења издата на основу података из евиденције коју води установа уколико су издати супротно одредбама закона, других прописа и општих аката донесених на основу закона, уколико то не учини установа у остављеном року;
- забрани примјену непрописаних васпитно-образовних програма, наставних планова и програма, те студијских програма, односно оних њихових дијелова који немају сагласност Министарства;
- забрани рад васпитне, васпитно-образовне или образовне установе у складу са законом, те поднесе захтјев за брисање из регистра;
- забрани даљи рад васпитачу, учитељу, односно наставнику и сараднику који не испуњавају услове прописане законом за обављање васпитне, васпитно-образовне, односно образовне дјелатности;
- предузме друге мјере и радње за које је овлашћен законом или другим прописом донесеним на основу закона.”.

Члан 20.

У члану 85. у ставу 1. број: “20.000 КМ” замјењује се бројем: “15.000 КМ”.

У ставу 2. број: “6.000 КМ” замјењује се бројем: “1.500 КМ”, а број: “5.000 КМ” замјењује се бројем: “3.000 КМ”.

У ставу 3. ријечи: “у складу са одредбама Закона о прекршајима” замјењују се ријечима: “новчаном казном у износу од 100 до 1.000 КМ”.

У ставу 4. ријечи: “(члан 15. став 7.)” бришу се.

Члан 21.

У члану 86. последије става 5. додаје се нови став 6, који гласи:

“Изузетно од става 5. овог члана, инспектори који су на дан ступања на снагу овог закона испуњавали услове за одређена инспекторска звања и имају више од 35 година радног стажа, а немају одговарајући степен школске спреме утврђен овим законом, могу се распоредити на обављање инспекцијских послова које су обављали до преузимања у Инспекторат.”.

Досадашњи ст. 6. и 7. постају ст. 7. и 8.

Члан 22.

Инспекторат ће преузети запослене инспекторе затечене у обављању инспекторских послова, опрему, материјална и финансијска средства и документацију које је користила Просвјетна инспекција у Министарству просвјете и културе, у року од 15 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Инспекторат ће преузети запослене инспекторе затечене у обављању инспекторских послова, опрему, материјална средства и документацију коју је користила инспекција заштите од пожара у Министарству унутрашњих послова, у року од 15 дана од дана примјене одредби овог закона које се односе на инспекцију заштите од пожара.

Члан 23.

Одредбе члана 1. ст. 1. и 2., члана 3. ст. 1, 2. и 3., чл. 15а. и 8., члана 9. алинеја 10, чл. 16. и 83а. овог закона које се односе на инспекцију заштите од пожара и инспекцију у области социјалне, породичне и дјечије заштите, примјењиваће се од 1. јануара 2008. године.

Одредбе члана 1. став 2, чл. 15б. и 8, члана 9. алинеја 11. и члана 83б. овог закона које се односе на просвјетну инспекцију и надзор у области васпитања, образовања, ученичког и студентског стандарда почеће се примјењивати ступањем на снагу овог закона.

Члан 24.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о просвјетној инспекцији (“Службени гласник Републике Српске”, број 26/93).

Члан 25.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 01-1616/07
10. октобра 2007. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Мр Игор Радојичић, с.р.

10

На основу члана 70. став 1. тачка 2. Устава Републике Српске, члана 183. и члана 188. ст. 1. и 2. Пословника Народне скупштине Републике Српске - Пречишћени текст (“Службени гласник Републике Српске”, број 79/07), а након разматрања Закона о измјенама и допунама Закона о инспекцијама у Републици Српској, Народна скупштина Републике Српске, на Петнаестој сједници, одржаној 10. октобра 2007. године, донијела је

ЗАКЉУЧАК

1. Народна скупштина Републике Српске сугерише Влади Републике Српске да у што краћем року донесе Правилник о коришћењу академских титула, стицању научних и стручних звања, а ресорним министарствима да припреме измјене и допуне постојећих закона у складу са наведеним правилником.

2. Овај закључак ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 01-1597/07
10. октобра 2007. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Мр Игор Радојичић, с.р.

11

На основу члана 70. став 1. тачка 2. Устава Републике Српске, члана 183. и члана 188. ст. 1. и 2. Пословника Народне скупштине Републике Српске - Пречишћени текст (“Службени гласник Републике Српске”, број 79/07), а након разматрања Закона о измјенама и допунама Закона о инспекцијама у Републици Српској, Народна

скупштина Републике Српске, на Петнаестој сједници, одржаној 10. октобра 2007. године, донијела је

ЗАКЉУЧАК

1. Народна скупштина Републике Српске задужује Владу Републике Српске да до 30. јуна 2008. године припреми нови текст Закона о инспекцијама у Републици Српској.

2. Овај закључак ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-1596/07
10. октобра 2007. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Мр Игор Радојичић, с.р.

12

На основу члана 70. став 1. тачка 2. Устава Републике Српске, члана 183. и члана 188. ст. 1. и 2. Пословника Народне скупштине Републике Српске - Пречишћени текст ("Службени гласник Републике Српске", број 79/07), а након разматрања Закона о измјенама и допунама Закона о инспекцијама у Републици Српској, Народна скупштина Републике Српске, на Петнаестој сједници, одржаној 10. октобра 2007. године, донијела је

ЗАКЉУЧАК

1. Народна скупштина Републике Српске задужује Владу Републике Српске и ресорно министарство да у наредној години, током имплементације пројекта за који је преузето кредитно задужење Свјетске банке, приступи изради новог закона којим ће успоставити фитосанитарну инспекцију са јасним надлежностима.

2. Овај закључак ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 01-1598/07
10. октобра 2007. године
Бања Лука

Предсједник
Народне скупштине,
Мр Игор Радојичић, с.р.

13

На основу члана 12. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске (Службени гласник Републике Српске", број 67/05), члана 10. Закона о регистру финансијских извјештаја ("Службени гласник Републике Српске", број 96/05) и чл. 108. и 112. Закона о административној служби у управи Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 16/02, 62/02, 38/03, 42/04, 49/06 и 20/07), министар финансија доноси

НАРЕДБУ

О ИЗРАДИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА ОД 1. ЈАНУАРА 2007. ДО 31. ДЕЦЕМБРА 2007. ГОДИНЕ

1. Обвезници израде финансијских извјештаја су правна лица и предузетници који пословне књиге воде по контном оквиру за предузећа и задруге, банке и друге финансијске организације, осигуравајућа друштва и остала правна лица, као и корисници прихода буџета Републике, општина и градова и фондова.

2. Финансијски извјештаји из члана 12. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске по годишњем обрачуну за период од 1. јануара до 31. децембра 2007. године достављају се на обрасцима:

Биланс стања, Биланс успјеха, Биланс токова готовине, Извјештај о промјенама у капиталу, Анекс I и забиљешке уз финансијске извјештаје - Ноте, који су

садржани у: Правилнику о обрасцима Биланса стања и Биланса успјеха за предузећа и задруге, друга правна лица и предузетнике који воде двојно књиговодство, банке и друге финансијске организације, Правилнику о обрасцу и садржини позиција у обрасцу Извјештаја о промјенама у капиталу и Правилнику о обрасцу и садржини позиција у обрасцу Биланс токова готовине за предузећа, банке и друге финансијске организације ("Службени гласник Републике Српске", бр. 120/06, 56/04 и 9/03 - Анекс I) и Правилнику о обрасцу и садржини позиција у обрасцима Биланс стања и Биланс успјеха за друштва за осигурање, Правилник о обрасцу и садржини позиција у обрасцу Биланс токова готовине за друштва за осигурање ("Службени гласник Републике Српске", број 113/07).

3. Предузетници који пословне књиге воде по контном оквиру за предузећа и задруге финансијске извјештаје достављају на обрасцима: Биланс стања и Биланс успјеха.

4. Уз обрасце из тачке 2. ове наредбе подносиоци извјештаја обавезни су да доставе и посебне обрасце:

- Извјештај о количинама произведеног, испорученог и искоришћеног или депонованог ресурса и плаћеним накнадама (Образац ПВН-2),

- Извјештај о обрачуну броја еквивалентних становника (Образац ПВН-3),

- остале обрасце за обрачун водопривредних накнада прописане Упутством о поступку и роковима обрачунавања и плаћања општинских и посебних водопривредних накнада ("Службени гласник Републике Српске", број 27/01) обвезници достављају Републичкој дирекцији за воде.

5. Уз извјештаје из тачке 4. ове наредбе подносиоци извјештаја дужни су да доставе овјерене платне налоге од овлашћене пословне банке за обављање платног промета (у даљем тексту: овлашћена пословна банка) код које имају отворен жиро-рачун, као доказ о извршеној уплати преосталих обавеза утврђених на обрасцима или према подацима исказаним на обрасцима из тачке 3. ове наредбе или изјаву о извршеној предаји платних налога код овлашћене пословне банке код које имају отворен жиро-рачун, за уплату преосталих обавеза.

6. Извјештаје из т. 2, 3. и 4. ове наредбе, у име Регистра, примаће надлежне организационе јединице Агенције за посредничке, информатичке и финансијске услуге Бања Лука (у даљем тексту: АПИФ) према мјесту сједишта подносиоца извјештаја, у року и на начин прописан у чл. 11. и 12. Закона о Регистру финансијских извјештаја Републике Српске.

7. На финансијским извјештајима из тачке 2. ове наредбе обавезно се уносе подаци о бројевима жиро-рачуна које подносилац извјештаја има отворене код овлашћених пословних банака и јединствени идентификациони број који је издала Пореска управа Републике Српске.

8. Уколико у прописане рубрике образаца због обимности није могуће унијети све податке, подаци се могу у виду посебне спецификације приложити уз извјештаје.

9. АПИФ ће у року од 30 дана по истеку рока за предају финансијских извјештаја из т. 2, 3. и 4. ове наредбе Министарству финансија Републике Српске доставити извјештај са подацима о свим лицима која нису поднијела извјештај, уз обавезан унос броја њиховог ЈИБ-а.

10. Ова наредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 06.05/020-519/07
31. децембра 2007. године
Бања Лука

Министар,
Александар Цомбић, с.р.

Агенција за лијекове Републике Српске

На основу члана 41. Закона о лијековима ("Службени гласник Републике Српске", број 19/01), Агенција за лијекове о б ј а в љ у ј е

С П И С А К

ЛИЈЕКОВА ЗА КОЈЕ ЈЕ РЈЕШЕЊИМА ОДОБРЕНО ПЛАСИРАЊЕ НА ТРЖИШТЕ У РЕПУБЛИЦИ СРПСКОЈ

Р. бр.	Заптићени назив лијека	Произвођач (административно сједиште)	ИНН	Облик лијека	Доза	Садржај оригиналног паковања	Режим издавања	Број рјешења	Датум рјешења	Рјешење важи до
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	LIZINOPRIL HCT	Actavis Group hf	лизиноприл, хидрохлоротиазид	таблете	(20,0 mg+12,5 mg)	20 таблета	Rp	11/1.02-500.3-15-3/07	23.6.2007.	22.6.2012.
2	LIZINOPRIL HCT	Actavis Group hf	лизиноприл, хидрохлоротиазид	таблете	(10,0 mg+12,5 mg)	20 таблета	Rp	11/1.02-500.3-15-2/07	23.6.2007.	22.6.2012.
3	SETALOFT	Actavis Group hf	сертралин	филм-таблете	50 mg	28 филм-таблета	ΔRp	11/1.02-500.3-15-4/07	23.6.2007.	22.6.2012.
4	SETALOFT	Actavis Group hf	сертралин	филм-таблете	100 mg	28 филм-таблета	ΔRp	11/1.02-500.3-15-5/07	23.6.2007.	22.6.2012.
5	GRANOCYTE	AVENTIS INTERCONTINENTAL	ленограстим	прашак и растварач за раствор за инјекцију	263 mcg	5 бочица прашка и 5 ампула растварача	SZU	11/1.02-500.3-13-6/06	23.6.2007.	22.6.2012.
6	ALVESCO	ALTANA Pharma	циклесонид	инхалациони раствор под притиском	80 mcg / доза	10 ml (120 доза)	Rp	11/1.02-500.3-13-1/07	17.5.2007.	16.5.2012.
7	ALVESCO	ALTANA Pharma	циклесонид	инхалациони раствор под притиском	160 mcg / доза	5 ml (60 доза)	Rp	11/1.02-500.3-13-2/07	17.5.2007.	16.5.2012.
8	CONTROLOC	ALTANA Pharma AG	пантопразол	гастрорезистентне таблете	40 mg	14 гастрорезистентних таблета	Rp	11/1.02-500.3-13-5/07	21.7.2007.	20.7.2012.
9	CONTROLOC	ALTANA Pharma AG	пантопразол	прашак за раствор за инјекцију	40 mg	1 бочица	ZU	11/1.02-500.3-13-4/07	21.7.2007.	20.7.2012.
10	FAKTU	ALTANA Pharma AG	цинхокаин, поликрезулен	ректална маст	(10 mg+50 mg) / 1g	20 g	BRp	11/1.02-500.3-13-6/07	21.7.2007.	20.7.2012.
11	FAKTU	ALTANA Pharma AG	цинхокаин, поликрезулен	супозиторије	(2,5 mg+100,0 mg)	10 супозиторија	BRp	11/1.02-500.3-13-7/07	21.7.2007.	20.7.2012.
12	CEFLACOR ALKALOID	АЛКАЛОИД АД	цефаклор	грануле за оралну суспензију	125 mg / 5 ml	60 ml	Rp	11/1.02-500.3-14-25/06	23.6.2007.	22.6.2012.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
13	CEFACLO ALKALOID	АЛКАЛОИД АД	цефаклор	грануле за оралну суспензију	250 mg / 5 ml	60 ml	Rp	11/1.02-500.3-14- 24/06	23.6.2007.	22.6.2012.
14	CEFACLO ALKALOID	АЛКАЛОИД АД	цефаклор	капсуле	500 mg	16 капсула	Rp	11/1.02-500.3-14- 23/06	23.6.2007.	22.6.2012.
15	DIPROL	АЛКАЛОИД АД	парацетамол	таблете	500 mg	10 таблета	BRp	11/1.02-500.3-14- 26/06	23.6.2007.	22.6.2012.
16	DIPROL	АЛКАЛОИД АД	парацетамол	таблете	500 mg	500 таблета	BRp	11/1.02-500.3-14- 27/06	23.6.2007.	22.6.2012.
17	DIPROL	АЛКАЛОИД АД	парацетамол	орална суспензија	120 mg / 5 ml	100 ml	BRp	11/1.02-500.3-14- 28/06	23.6.2007.	22.6.2012.
18	PANCEF	АЛКАЛОИД АД	цефиксим	прашак за оралну суспензију	100 mg / 5 ml	100 ml	Rp	11/1.02-500.3-14- 18/06	23.6.2007.	22.6.2012.
19	PANCEF	АЛКАЛОИД АД	цефиксим	филм-таблете	400 mg	10 филм- таблета	Rp	11/1.02-500.3-14- 17/06	23.6.2007.	22.6.2012.
20	PROPAFENON ALKALOID	АЛКАЛОИД АД	пропафенон	филм-таблете	150 mg	40 филм- таблета	Rp	11/1.02-500.3-14- 22/06	23.6.2007.	22.6.2012.
21	ZANFEXA	АЛКАЛОИД АД	венлафаксин	таблете	37,5 mg	30 таблета	ΔRp	11/1.02-500.3-14- 19/06	23.6.2007.	22.6.2012.
22	ZANFEXA	АЛКАЛОИД АД	венлафаксин	таблете	50 mg	30 таблета	ΔRp	11/1.02-500.3-14- 20/06	23.6.2007.	22.6.2012.
23	ZANFEXA	АЛКАЛОИД АД	венлафаксин	таблете	75 mg	30 таблета	ΔRp	11/1.02-500.3-14- 21/06	23.6.2007.	22.6.2012.
24	AVELOX	BAYER HEALTHCARE AG	моксифлоксацин	филм-таблете	400 mg	7 филм- таблета	ΔRp	11/1.02-500.3-18- 1/07	17.5.2007.	16.5.2012.
25	NEO-PENOTRAN	BAYER HEALTHCARE AG	метронидазол, миконазол	вагиторије	(500 mg+100 mg)	14 вагиторија	Rp	11/1.02-500.3-19- 1/07	21.7.2007.	20.7.2012.
26	ESPUMISAN	BERLIN-CHEMIE AG (Menarini Group)	диметикон (симетикон)	меке капсуле	40 mg	25 меких капула	BRp	02-500.3-7-15/05	23.6.2007.	22.6.2012.
27	COFADON	БОСНАЛИЈЕК д.д.	парацетамол, пропифеназон, кофеин, кодеин	таблете	(200+200+50+ 10) mg	500 таблета	BRp	11/1.02-500.3-4- 1/07	17.5.2007.	16.5.2012.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
28	ZERIT	BRISTOL-MAYERS SQUIBB	ставудин	капсуле	40 mg	56 капсула	Rp	11/1.02-500.3-46-1/06	21.7.2007.	20.7.2012.
29	VIDEX EC	BRISTOL-MAYERS SQUIBB	диланозин	гастрорезистентне капсуле	400 mg	30 гастр. капсула	SZU / Rp	11/1.02-500.3-46-2/06	21.7.2007.	20.7.2012.
30	NEULASTIM	F.HOFFMANN-LA ROCHE Ltd.	пегфилграстим	раствор за инјекцију	6 mg / 0,6 ml	0,6 ml раствора за инјекцију	SZU	51-02-121-42/06	21.7.2007.	20.7.2012.
31	PANKLAV 2X	ХЕМОФАРМ АД Вршац	амоксицилин, клавуланска киселина	грануле за оралну суспензију	(400+57) mg / 5 ml	70 ml	Rp	11/1.02-500.3-8-2/07	23.6.2007.	22.6.2012.
32	PANKLAV 2X	ХЕМОФАРМ АД Вршац	амоксицилин, клавуланска киселина	грануле за оралну суспензију	(400+57) mg / 5 ml	140 ml	Rp	11/1.02-500.3-8-3/07	23.6.2007.	22.6.2012.
33	PANKLAV 2X	ХЕМОФАРМ АД Вршац	амоксицилин, клавуланска киселина	филм-таблете	(875 mg+125 mg)	14 филм-таблета	Rp	11/1.02-500.3-8-8/07	23.6.2007.	22.6.2012.
34	ULTOP	KRKA, tovarna zdravil, d.d.	омепразол	капсуле	20 mg	14 капсула (блистер-паковање)	Rp	11/1.02-500.3-5-6/07	23.6.2007.	22.6.2012.
35	ULTOP	KRKA, tovarna zdravil, d.d.	омепразол	капсуле	20 mg	14 капсула (пластична бочица)	Rp	11/1.02-500.3-5-7/07	23.6.2007.	22.6.2012.
36	SEPTOLETE лимун	KRKA, tovarna zdravil, d.d.	петилпиридинијум	пастиле	1,20 mg	18 пастила	BRp	11/1.02-500.3-5-9/07	23.6.2007.	22.6.2012.
37	SEPTOLETE дивља трешња	KRKA, tovarna zdravil, d.d.	петилпиридинијум	пастиле	1,20 mg	18 пастила	BRp	11/1.02-500.3-5-10/07	23.6.2007.	22.6.2012.
38	SEPTOLETE зелена јабука	KRKA, tovarna zdravil, d.d.	петилпиридинијум	пастиле	1,20 mg	18 пастила	BRp	11/1.02-500.3-5-8/07	23.6.2007.	22.6.2012.
39	SEPTOLETE PLUS	KRKA, tovarna zdravil, d.d.	петилпиридинијум, бензокаин	пастиле	(1 mg+5 mg)	18 пастила	BRp	11/1.02-500.3-5-12/07	21.7.2007.	20.7.2012.
40	CRYSTACILLIN	ПЛИВА ХРВАТСКА д.о.о.	бензилпеницилин	прашак за раствор за инјекцију	1 000 000 i.j.	50 бочица	ZU	11/1.02-500.3-17-41/06	17.5.2007.	16.5.2012.
41	BAZETHAM	ПЛИВА ХРВАТСКА д.о.о.	тамсулозин	капсуле са модификованим ослобађањем	0,4 mg	30 капсула са мод. усл.	Rp	11/1.02-500.3-17-60/06	21.7.2007.	20.7.2012.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
42	STATIKARD	ПЛИВА ХРВАТСКА д.о.о.	правастатин	таблете	10 mg	30 таблета	Rp	11/1.02-500.3-17- 50/06	23.6.2007.	22.6.2012.
43	STATIKARD	ПЛИВА ХРВАТСКА д.о.о.	правастатин	таблете	20 mg	30 таблета	Rp	11/1.02-500.3-17- 51/06	23.6.2007.	22.6.2012.
44	STATIKARD	ПЛИВА ХРВАТСКА д.о.о.	правастатин	таблете	40 mg	30 таблета	Rp	11/1.02-500.3-17- 52/06	23.6.2007.	22.6.2012.
45	MOSTRAFIN	ПЛИВА ХРВАТСКА д.о.о.	финастерид	филм-таблете	5 mg	28 филм- таблета	Rp	11/1.02-500.3-17- 53/06	23.6.2007.	22.6.2012.
46	VILPIN	ПЛИВА ХРВАТСКА д.о.о.	амлодипин	таблете	10 mg	30 таблета	Rp	11/1.02-500.3-27- 16/07	23.6.2007.	22.6.2012.
47	VILPIN	ПЛИВА ХРВАТСКА д.о.о.	амлодипин	таблете	5 mg	30 таблета	Rp	11/1.02-500.3-27- 15/07	23.6.2007.	22.6.2012.
48	DANOPTIN	ПЛИВА ХРВАТСКА д.о.о.	ламотригин	дисперзибилне таблете	5 mg	30 дисперзи- билних таблета	ΔRp	11/1.02-500.3-17- 54/06	23.6.2007.	22.6.2012.
49	DANOPTIN	ПЛИВА ХРВАТСКА д.о.о.	ламотригин	таблете	25 mg	30 таблета	ΔRp	11/1.02-500.3-17- 55/06	23.6.2007.	22.6.2012.
50	DANOPTIN	ПЛИВА ХРВАТСКА д.о.о.	ламотригин	таблете	50 mg	30 таблета	ΔRp	11/1.02-500.3-17- 56/06	23.6.2007.	22.6.2012.
51	DANOPTIN	ПЛИВА ХРВАТСКА д.о.о.	ламотригин	таблете	100 mg	30 таблета	ΔRp	11/1.02-500.3-17- 57/06	23.6.2007.	22.6.2012.
52	TONOCARDIN	ПЛИВА ХРВАТСКА д.о.о.	доксазосин	таблете	4 mg	20 таблета	Rp	11/1.02-500.3-17- 22/06	23.6.2007.	22.6.2012.
53	TONOCARDIN	ПЛИВА ХРВАТСКА д.о.о.	доксазосин	таблете	2 mg	20 таблета	Rp	11/1.02-500.3-17- 21/06	23.6.2007.	22.6.2012.
54	PENBRITIN	ПЛИВА ХРВАТСКА д.о.о.	ампицилин	прапак за раствор за инјекцију	1.000 mg	50 бочица	ZU	11/1.02-500.3-17- 67/06	21.7.2007.	20.7.2012.
55	PENBRITIN	ПЛИВА ХРВАТСКА д.о.о.	ампицилин	прашак за раствор за инјекцију	500 mg	50 бочица	ZU	11/1.02-500.3-17- 66/06	21.7.2007.	20.7.2012.
56	GLUFORMIN	ПЛИВА ХРВАТСКА д.о.о.	метформин	филм-таблете	1.000 mg	30 филм- таблета	Rp	11/1.02-500.3-17- 62/06	21.7.2007.	20.7.2012.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
57	VIBRAMYCIN D	PFIZER H.C.P. Corporation	доксисицилин	таблете за оралну суспензију	100 mg	10 таблета	Rp	11/1.02-500.3-23-1/06	23.6.2007.	22.6.2012.
58	TAFEN	LEK farmacevtska družba,d.d.	будесонид	прашак за инхалацију	200 mcg / доза	инхалатор и уметак са 200 доза	Rp	11/1.02-500.3-26-5/06	17.5.2007.	16.5.2012.
59	TAFEN	LEK farmacevtska družba,d.d.	будесонид	прашак за инхалацију	200 mcg / доза	уметак са 200 доза	Rp	11/1.02-500.3-26-4/06	17.5.2007.	16.5.2012.
60	VENITAN forte	LEK farmacevtska družba,d.d.	хепарин, есцин	гел	(10,000 mg+0,714 mg) / 1 g	50 g тела	BRp	11/1.02-500.3-26-11/06	23.6.2007.	22.6.2012.
61	BYOL	LEK farmacevtska družba,d.d.	бисопролол	филм-таблете	10 mg	30 филм-таблета	Rp	11/1.02-500.3-26-3/06	23.6.2007.	22.6.2012.
62	BYOL	LEK farmacevtska družba,d.d.	бисопролол	филм-таблете	5 mg	30 филм-таблета	Rp	11/1.02-500.3-26-2/06	23.6.2007.	22.6.2012.
63	IDEOS	LABORATOIRE INNOTHERA-INNOTECH INTERNATIONAL	калцијум-карбонат, холекалциферол	таблете за жвакање	(1250 mg+400 i.j.)	30 таблета за жвакање	BRp	11/1.02-500.3-26-1/07	21.7.2007.	20.7.2012.
64	CAMPTO	PFIZER ENTERPRISES S.A.R.L. ЛУКСЕМБУРГ	иринотекан	концентрат за раствор за инфузију	40 mg / 2 ml	2 ml концентрата за раствор за инфузију	SZU	11/1.02-500.3-37-1/07	9.7.2007.	8.7.2012.
65	CAMPTO	PFIZER ENTERPRISES S.A.R.L. ЛУКСЕМБУРГ	иринотекан	концентрат за раствор за инфузију	100 mg / 5 ml	5 ml концентрата за раствор за инфузију	SZU	11/1.02-500.3-37-2/07	9.7.2007.	8.7.2012.
66	LESCOL	NOVARTIS PHARMA SERVICES INC.	флувастатин	капсуле	40 mg	28 капсула	Rp	11/1.02-500.3-48-1/06	23.6.2007.	22.6.2012.
67	AREDIA	NOVARTIS PHARMA SERVICES INC.	памидронска киселина	прашак и растварач за раствор за инфузију	15 mg	4 бочице прашка и 4 ампуле растварача	SZU	51-02-973-26/06	21.7.2007.	20.7.2012.

1. У случају да прије истека периода важности наступе ограничења за употребу неког од наведених лијекова, Агенција за лијекове Републике Српске ће објавити измјену овог списка.

2. Оригинал списак објавиће се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 11/1.01-014-1349-1/07

3. децембра 2007. године

Бања Лука

Директор,
Мр **Нагана Грубина**, с.р.

Синдикат радника грађевинарства и стамбено-комуналних дјелатности РС и Удружење послодаваца комуналних и услужних дјелатности РС

На основу члана 29. Посебног колективног уговора за стамбено-комуналне и услужне дјелатности Републике Српске, Синдикат радника грађевинарства и стамбено-комуналних дјелатности Републике Српске и Удружење послодаваца комуналних и услужних дјелатности Републике Српске доносе сљедећу

ОДЛУКУ

Члан 1.

Најнижа цијена рада у предузећима стамбено-комуналних и услужних дјелатности Републике Српске утврђује се у висини од 125,00 КМ (стотину двадесет пет КМ).

Члан 2.

Цијена рада из члана 1. ове одлуке примјењиваће се од 1. јануара 2008. године и не односи се на доспјела неисплаћена примања из ранијег периода.

Члан 3.

Ова одлука ће се објавити у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 189/07
26. децембра 2007. године
Синдикат радника
грађевинарства
и стамбено-комуналних
дјелатности РС,
председник
Миле Рибих, с.р.

Број: 84/07
26. децембра 2007. године
Удружење послодаваца
комуналних
и услужних
дјелатности РС,
председник,
Маринко Буразор, с.р.

Након савјештања изворног текста Правилника о обрасцима Биланс стања и Биланс успјеха за предузећа и задруге, друга правна лица и предузетнике који воде двојно књиговодство (“Службени гласник Републике Српске”, број 120/06), утврђено је да објављени текст Правилника није у сагласности са оригиналом у дијелу прилога, и то: у обрасцу Биланс стања за предузећа, задруге, друга правна лица и предузетнике - редовна шема, гдје на крају табеле пише: “Лице са лиценцом”, у обрасцу Биланс успјеха за предузећа, задруге, друга правна лица и предузетнике - редовна шема, гдје на крају табеле пише: “Лице са лиценцом”, у обрасцу Биланс стања за предузећа - скраћена шема, гдје на крају табеле пише: “Лице са лиценцом”, у обрасцу Биланс успјеха за предузећа - скраћена шема, гдје на крају табеле пише: “Лице са лиценцом”, па се у складу са Правилима нормативно-правне технике за израду закона и других прописа Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 13/06 и 20/06) даје

ИСПРАВКА

Правилника о обрасцима Биланс стања и Биланс успјеха за предузећа и задруге, друга правна лица и предузетнике који воде двојно књиговодство

1. У обрасцу Биланс стања за предузећа и задруге, друга правна лица и предузетнике - редовна шема испод табеле брише се текст: “Лице са лиценцом”.

2. У обрасцу Биланс успјеха за предузећа и задруге, друга правна лица и предузетнике - редовна шема испод табеле брише се текст: “Лице са лиценцом”.

3. У обрасцу Биланс стања за предузећа - скраћена шема испод табеле брише се текст: “Лице са лиценцом”.

4. У обрасцу Биланс успјеха за предузећа - скраћена шема испод табеле брише се текст: “Лице са лиценцом”.

5. Ове исправке ће се објавити у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 06.05/020-545//07
31. децембра 2007. године
Бања Лука

Помоћник министра,
Јово Радукић, с.р.

Након савјештања изворног текста Правилника о обрасцу и садржини позиција у обрасцу Биланс токова готовине за предузећа (“Службени гласник Републике Српске”, број 120/06), утврђено је да објављени текст Правилника није у сагласности са оригиналом у дијелу прилога, и то: у обрасцу Биланс токова готовине за предузећа, гдје на крају табеле пише: “Лице са лиценцом”, па се у складу са Правилима нормативно-правне технике за израду закона и других прописа Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 13/06 и 20/06) даје

ИСПРАВКА

Правилника о обрасцу и садржини позиција у обрасцу Биланс токова готовине за предузећа

1. У обрасцу Биланс токова готовине за предузећа испод табеле брише се текст: “Лице са лиценцом”.

2. Ова исправка ће се објавити у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 06.05/020-546/07
31. децембра 2007. године
Бања Лука

Помоћник министра,
Јово Радукић, с.р.

Након савјештања изворног текста Правилника о обрасцу и садржини позиција у обрасцу Извјештај о промјенама у капиталу (“Службени гласник Републике Српске”, број 120/06), утврђено је да објављени текст правилника није у сагласности са оригиналом у дијелу прилога, и то: у обрасцу Извјештај о промјенама у капиталу, гдје на крају табеле пише: “Лице са лиценцом”, па се у складу са Правилима нормативно-правне технике за израду закона и других прописа Републике Српске (“Службени гласник Републике Српске” бр. 13/06 и 20/06) даје

ИСПРАВКА

Правилника о обрасцу и садржини позиција у обрасцу Извјештај о промјенама у капиталу

1. У обрасцу Извјештај о промјенама у капиталу испод табеле брише се текст: “Лице са лиценцом”.

2. Ова исправка ће се објавити у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 06.05/020-547/07
31. децембра 2007. године
Бања Лука

Помоћник министра,
Јово Радукић, с.р.

САДРЖАЈ

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

1	Закон о републичким робним резервама	1
2	Закон о условима и начину измирења обавеза по основу рачуна старе девизне пгтедње емисијом обвезница у Републици Српској	5
3	Закон о заштити на раду	7
4	Закон о трасфузијској медицини	18
5	Закон о превозу опасних материја	25
6	Закон о измјенама и допунама Закона о промету експлозивних материја и запаљивих течности и гасова	41
7	Закон о измјенама и допунама Закона о заштити од пожара	43
8	Закон о измјенама и допунама Закона о унутрашњој пловидби	45
9	Закон о измјенама и допунама Закона о инспекцијама у Републици Српској	45
10	Закључак број: 01-1597/07	48
11	Закључак број: 01-1596/07	48
12	Закључак број: 01-1598/07	49

МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

13	Наредба о изради финансијских извјештаја од 1. јануара 2007. до 31. децембра 2007. године	49
----	---	----

АГЕНЦИЈА ЗА ЛИЈЕКОВЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

	Списак лијекова за које је рјешењима одобрено пласирање на тржиште у Републици Српској . . .	50
--	--	----

СИНДИКАТ РАДНИКА ГРАЂЕВИНАРСТВА И СТАМБЕНО-КОМУНАЛНИХ ДЈЕЛАТНОСТИ РС И УДРУЖЕЊЕ ПОСЛОДАВАЦА КОМУНАЛНИХ И УСЛУЖНИХ ДЈЕЛАТНОСТИ РС

	Одлука о најнижој цијени рада	55
--	---	----

	Исправка Правилника о обрасцима Биланс стања и Биланс успјеха за предузећа и задруге, друга правна лица и предузетнике који воде двојно књиговодство	55
--	--	----

	Исправка Правилника о обрасцу и садржини позиција у обрасцу Биланс токова готовине за предузећа	55
--	---	----

	Исправка Правилника о обрасцу и садржини позиција у обрасцу Извјештај о промјенама у капиталу	55
--	---	----

	ОГЛАСНИ ДИО	12 страна
--	-----------------------	-----------